

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Arkivexemplar

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID ARMÉN ÅR 1920

AV

KUNGL. ARMÉFÖRVALTNINGENS
SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1921

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

211188

INLEDNING TILL

**Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse.
– Stockholm, 1912-1970. - (Sveriges officiella statistik).**

Täckningsår: 1911-1969.

1911-1913: Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses underdåniga berättelse.

1914-1930: Hälso- och sjukvård vid armén.

**1931-1936: Hälso- och sjukvård vid armén samt flygvapnet /
Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ; Flygstyrelsen.**

**1937-1942: Hälso- och sjukvård vid armén och flygvapnet samt veterinärvård
vid armén / Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ;
Flygförvaltningen ; Överfältveterinären.**

**1943-1944: Hälso- och sjukvård vid försvaret och veterinärvård vid armén /
Försvarets sjukvårdsförvaltning; Överfältveterinären.**

**Från 1943 ingår även Hälso- och sjukvård vid marinen, som utkom 1911-
1942, i denna serie.**

1911-1936 ingår veterinärvård vid armén i ett särskilt avsnitt i denna serie.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 1,
Sundhetskollégii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : Norstedt,
1864-1912. - Sundhetskollégium ersattes 1879 av Medicinalstyrelsen.
Täckningsår: 1861-1910 = Ny följd 1-50.

Efterföljare:

Hälso- och sjukvård vid försvaret / Försvarets sjukvårdsstyrelse. – Stockholm :
1973–1975. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1970/72-1973/74.

Veterinärvård vid armén / Överfältveterinären. – Stockholm : 1946-1957. –
(Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1945-1955.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II
publicerade t.o.m. år 1950 / Statistiska centralbyrån. – Stockholm, 1960.
S. 163: Tab. 157. Militära sjukvården 1903-1947.

Hälso- och sjukvård vid armén. År 1920. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Arkivexemplar

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

VID ARMÉN ÅR 1920

AV

KUNGL. ARMÉFÖRVALTNINGENS
SJUKVÅRDSSTYRELSE

STOCKHOLM 1921

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

211188

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

HYGIÈNE ET SERVICE MÉDICAL

À L'ARMÉE EN 1920

PUBLIÉ PAR

LA DIRECTION
DE L'ADMINISTRATION MÉDICALE
DE L'ARMÉE

STOCKHOLM 1921

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

211188

TILL KONUNGEN.

Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse får härmed avgiva underdånig berättelse över sin verksamhet samt över hälso- och sjukvården ävensom veterinärvården vid armén under år 1920.

Stockholm den 20 juni 1921.

Underdånigst

Fritz Bauer

J. O. Hederstedt

Richard Erhardt.

O. S. Hagelin

INNEHÅLL.

[Medieval stil (1, 2, 3...) betecknar att siffrorna endast äro approximativa.]

TEXTAVDELNING.

	Sid.
A. Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses verksamhet & fältläkarbyrån	1
B. Hälso- och sjukvården vid armén.	
1. Fältläkarkåren	4
2. Viktigare bestämmelser och föreskrifter rörande arméns sjukvård m. m.	5
3. Besiktningen av värnpliktiga	7
Tab. A. Översikt av beväringensmonstringarnas resultat 1901—20	8
B. På grund av kroppsfel eller sjukdom frikallade på 1 000 prövade perioden 1905—20	9
4. Utdrag ur läkarnas årsberättelser	10
C. Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses verksamhet & fältveterinärbyrån	34
D. Veterinärvården vid armén.	
1. Fältveterinärkåren	35
2. Viktigare bestämmelser och föreskrifter rörande arméns veterinärvård m. m.	35
3. Utdrag ur veterinärernas årsberättelser	37

TABELLBILAGOR.

Tab. 1. Tablå öfver truppejsjukvårdsanslaget	46
2. Sammandrag av rapporterna om läkarbesiktningarna & värnpliktiga	50
3—4. Översikt av kassationsorsaker vid läkarbesiktningarna & värnpliktiga	52
5. Översikt av ändringar i förut inskrivnas värnpliktsförhållanden inom olika inskrivningsområden	54
6. Olika kassationsorsakers procentiska andel av samtliga kassationer hos förut inskrivna värnpliktiga	55
7. På grund av kroppsfel eller sjukdom frikallade i % av prövade inom olika inskrivningsområden	55
8. Sjukligheten bland manskapet vid arméns truppförband	56
9. Sjukdomar bland manskapet vid arméns truppförband	60
10. Vissa epidemiiska sjukdomar månadsvis	76
11. Smittsamma könsjukdomar bland fast anställda och värnpliktiga inom armén	84
12. Dödlighet bland arméns manskap inom olika områden och efter ålder	85
13. Revaccination av manskap vid armén	86
14. Å garnissonssjukhusen vårdade sjuka	87
15. Å garnissonssjukhusen vårdade sjukdomsfall	88
16. Å garnissonssjukhuset i Stockholm operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å intagna patienter	94
17. D:o å garnissonssjukhuset vid Karlsborg	99
18. D:o å garnissonssjukhuset i Boden	100
19. D:o å garnissonssjukhuset i Skövde	104
20. D:o å garnissonssjukhuset å Visborgs slätt	105
21. Förteckning öfver smärre operationer utförda å militärsjukhus i Örebro	105
22. Tablå öfver truppveterinärvårdsanslaget	106
23. Översikt av sjukligheten bland arméns stamhästar	110
24. Sammandrag av hästsjukbesked	111
25. Själv döda hästar	114
26. Avlivade hästar	115
27. Kasserade hästar	116

TABLE DES MATIÈRES.

	Page.
A. Activité du bureau médical de la Direction de l'Administration médicale de l'armée . . .	1
B. Service sanitaire et soins aux malades dans l'armée.	
1. Corps des médecins militaires	4
2. Règlements et stipulations importants sur le service de santé etc. de l'armée . . .	5
3. Examens des conscrits	7
Tabl. A. Aperçu des résultats des examens 1901—20	8
» B. Cassés par suite de vices de conformation ou de maladies par mille des examinés	9
4. Extraits des rapports annuels des médecins militaires	10
C. Activité du bureau vétérinaire de la Direction de l'Administration médicale de l'armée .	34
D. Service vétérinaire de l'armée.	
1. Corps des vétérinaires militaires	35
2. Règlements et stipulations importants sur le service vétérinaire de l'armée . . .	35
3. Extraits des rapports annuels des vétérinaires militaires	37

Tableaux.

Tabl. 1. Relevé des crédits alloués au service sanitaire des troupes	46
<i>Col. 1:</i> Régiments ou détachements. <i>Col. 2:</i> Fonds réservés de l'année pré- cédente. <i>Col. 3:</i> Allocation de l'année. <i>Col. 4:</i> Restitutions, etc. <i>Col. 5:</i> Allo- cations extraordinaires. <i>Col. 6:</i> Total. <i>Col. 7:</i> Excédent de dépenses de l'année. <i>Col. 8:</i> Excédent des dépenses de l'année précédente. <i>Col. 9:</i> Dépenses de l'année courante <i>Col. 10:</i> Total. <i>Col. 11:</i> Fonds réservés à l'année suivante. <i>Col. 12:</i> Nombre des jours de service. <i>Col. 13—22:</i> Dépenses par jour et soldat en ore. <i>Col. 13:</i> Matériaux. <i>Col. 14:</i> Fournitures. <i>Col. 15:</i> Acquisition des fournitures nouvelles. <i>Col. 16:</i> Entretien. <i>Col. 17:</i> Blanchissage. <i>Col. 18:</i> Médicaments. <i>Col. 19:</i> Séjour à l'hôpital. <i>Col. 20:</i> Transferts. <i>Col. 21:</i> Dépenses diverses. <i>Col. 22:</i> Pour épidémies. <i>Col. 23:</i> Total.	
2. Résumé des rapports sur les inspections médicales des conscriptionnaires	50
<i>Col. 2:</i> Examinés. <i>Col. 3—9:</i> Non conscrits. <i>Col. 10—13:</i> Conscrits. <i>Col. 14:</i> Non conscrits en %. <i>Col. 17—21:</i> Conscrits en %.	
3—4. Résumé des causes de réformation des conscriptionnaires de 20 ans, resp. de ceux au-dessus de 20 ans	52
5. Résumé des rapports sur les modifications des relations de service des conscrits . .	54
6. Causes de réformation des conscrits en %	55
7. Non conscrits par suite de vice de formation ou de maladie en % de tous les exa- minés	55
8. Morbidité parmi les soldats	56
<i>Col. 1:</i> Régiments. <i>Col. 2:</i> Total des jours d'exercice. <i>Col. 3:</i> Restés de l'an- née précédente. <i>Col. 4—6:</i> Malades entrés par âge. <i>Col. 7—18:</i> Malades entrés par mois. <i>Col. 19:</i> Malades (restés et entrés) à la chambre et à l'infirmerie. <i>Col. 20:</i> Malades (restés et entrés) à l'hôpital militaire. <i>Col. 21:</i> Malades (restés et entrés) à l'hôpital civil. <i>Col. 22:</i> Total des malades (restés et entrés). <i>Col.</i> <i>23:</i> Sortis capables de continuer leur service militaire. <i>Col. 24:</i> Sortis in- capables de reprendre leur service militaire. <i>Col. 25:</i> Décédés <i>Col. 26:</i> Nombre des malades restant à l'année suivante. <i>Col. 27:</i> Nombre des journées de traite- ment. <i>Col. 28:</i> Journées de malades pour 100 jours d'exercice.	
9. Maladies parmi les soldats	60
Numéros des colonnes correspondant aux numéros de la nomenclature des maladies. Groupe I: Vices de formation ou de développement. Groupe II: Maladies d'infection aiguës. Groupe III: Maladies zooparasitaires. Groupe IV: Maladies d'infection chroniques. Groupe V: Maladies constitutionnelles. Groupe VI: Maladies d'intoxication chroniques. Groupe VII: Maladies mentales. Groupe VIII: Maladies du système nerveux. Groupe IX: Maladies des yeux. Groupe X: Maladies des oreilles. Groupe XI: Maladies de l'appareil circulatoire. Groupe XII: Maladies de l'appareil respiratoire. Groupe XIII: Maladies de l'appareil digestif. Groupe XIV: Maladies non vénériennes de l'appareil génito-urinaire. Groupe XV: Maladies de l'appareil locomoteur et du système osseux. Groupe XVI: Maladies de la peau et du tissu cellulaire. Groupe XVII: Tumeurs. Groupe XVIII: Cas des lésions corporelles et d'empoisonnements. <i>Col. 145:</i> Ruptures et distensions des muscles et tendons. <i>Col. 146:</i> Dis torsions. <i>Col. 147:</i> Luxations, simples, compl. <i>Col. 148:</i> Fractures, simples, compl. <i>Col. 149:</i> Con-	

tusions. Col. 150: Blessures d'armes tranchantes ou pointues. Col. 151 a, b, c: Blessures d'armes à feu. Col. 152: Excoriations causées par la chaussure. Col. 153: Excoriations causées par l'équitation. Col. 154 a, b: Brûlures et traumatismes causés par explosion. Col. 155: Engelures. Col. 156: Coups de soleil et coups de chaleur. Col. 157: Intoxications aiguës. Col. 158: Traumatismes d'autres sortes. Col. 159: Suicides, tentatives de suicide. Col. 160: Maladies indéterminées. Col. 161: Cas d'observation. Col. 162: Total des malades entrés.

Tab. 10.	Certaines maladies épidémiques par mois	76
» 11.	Maladies vénériennes dans l'armée	84
» 12.	Mortalité et causes de mort parmi les soldats	85
» 13.	Revaccinations des soldats	86
» 14.	Malades traités dans les hôpitaux de garnison	87
» 15.	Maladies traitées dans les hôpitaux de garnison	88
» 16—21.	Opérations pratiquées dans les hôpitaux de garnison	94
» 22.	Tableau des crédits alloués au service vétérinaire des troupes	106
» 23.	Aperçu de la morbidité parmi les chevaux de l'armée	110
» 24.	Résumé des rapports sur les maladies des chevaux de l'armée	111
» 25.	Chevaux décédés	114
» 26.	Chevaux tués	115
» 27.	Chevaux réformés	116

Note. Chiffres en types spéciaux (1, 2, 3...) sont à regarder comme approximatifs.

A. Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses verksamhet å fältläkarbyrån.

Under år 1920 hava å fältläkarbyrån handlagts 4 537 ärenden, därav 121 av hemlig natur.

Under förra hälften av året har influensa förekommit epidemiskt i stor utsträckning vid truppförbanden. De till Sjukvårdsstyrelsen inkomna rapporterna hava samlats och delvis bearbetats av byråassistenten, regementsläkaren O. Nordlander, som på grund därav åtnjutit tjänstledighet under tiden 1 jan.—30 juni 1920.

Till 1921 års riksdag hava bland annat följande anslagsäskanden gjorts:

- till lön för ordinarie bataljonsläkare vid A. 4, Östersund;
- för arméns bakteriologiska laboratorium 8 000 kr.;
- till ersättning för specialbiträden åt Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse 2 000 kr.;
- angående bibehållande av truppsjukvårdsanslaget oförändrat;
- till sanatorievård 100 000 kr.;
- till tandvård 46 000 kr.;
- till ögonsjukvård och annan specialvård 51 000 kr.;
- till ytterligare 3 ordinarie sjuksköterskor (vid K. 8, A. 5, och I 28:s nya sjukhus);
- till ökning av anslaget till militärläkares undervisning i samband med föreslagen omläggning av militärläkarkursen 2 800 kr. pr år;
- till höjning av anslaget till fackskola för värnpliktiga medicine kandidater i och för möjliggörande av dubbelkurser 10 000 kr.;
- till medel för köksbiträdens anställande i och för sjukhusens förplägnad vid vissa truppförband (I. 4 och I. 5 gemensamt samt I. 21 och I. 28);
- å tilläggsstat för år 1920 till anskaffande av en ambulansautomobil för Bodens garnison 40 000 kr. samt till uppförande av garage 8 000 kr.;
- till höjning av anslaget under litt. V. för garnisonssjukhuset å Karlsborg för dess röntgenavdelning 2 000 kr.;

2 ARMÉFÖRVALTNINGENS SJUKVÅRDSSTYRELSES VERKSAMHET Å FÄLTÄKARBYRÅN.

som förstärkning av 1921 års ordinarie anslagsmedel till underhåll och sjukvårdsmateriel m. m. för garnisonssjukhusen å Karlsborg och Boden 8 900 kr. (resp. 3 400 och 5 500 kr.);

å tilläggsstat för 1921 för nybyggnader av sjukhus och inköp av inventarier vid A. 5 (46 sängar) 548 500 kr.;

d:o vid A. 6 (42 sängar) 942 500 kr.;

omändringsarbeten å de nuvarande sjukhusen för beredande av bostäder därstädes för underofficerare vid A. 5 kr. 70 000; samt

d:o vid A. 6 kr. 70 000.

Därest Kungl. Maj:t ansåge sig icke böra biträda nämnda förslag hemställes om medel för

dels tillbyggnad av sjukhuset för A. 5 jämte nytt sjukhus för 28 sängar 199 680 kr. samt till inventarier 28 500 kr.;

dels tillbyggnad till sjukhuset för A. 6 kr. 234 000 samt för inventarier 12 500 kr.;

till utvidgning av garnisonssjukhuset i Boden 980 000 kr.;

till uppförande av sjukpaviljong å Laxö 51 440 kr.;

å tilläggsstat för 1921 för vidtagande av erforderliga förbättringar av sjukhusförhållandena vid vissa truppförband ett reservationsanslag av 227 800 kr.;

å tilläggsstat för år 1921 för tillbyggnadsarbeten vid garnisonssjukhuset i Stockholm ett reservationsanslag av 81 970 kr.;

till åtgärder för industriens krigsberedskap i vad som faller under Sjukvårdsstyrelsens förvaltningsområde ett anslag dels å tilläggsstat för år 1921 5 000 kr.;

dels å extra stat för år 1922 5 000 kr.

Bland viktigare ärenden, som under året handlagts, må i övrigt nämnas följande utredningar, förslag och utlåtanden:

bestämmelser jäml. Kungl. brev den 31 dec. 1919 angående profylax mot och undervisning rörande smittsamma könssjukdomar;

förslag till samarbete mellan delegerade från Sjukvårdsstyrelsen och Norrbottens läns landsting för ordnande av epidemisjukvården i Boden;

skrivelse till samtliga arméfördelningschefer m. fl. angående tillvaratagande av matavfall m. m.;

skrivelse till samtliga arméfördelningschefer m. fl. med anvisande av medel till installationskostnader m. m. för tandvården vid armén;

framställning om sådan ändring av G. O. n:r 545/1920 p. 5 och 6 att andra årets militärutbildning bibehålles;

utlåtande angående krigsreservsköterskornas utbildningstid;

kontrakt med Västerbottens läns landsting angående disponerande av 18 sängar för militär sjukvård;

anvisningar rörande biträdande läkares anställande vid truppförbanden för noggranna undersökningar vid första tjänstgöringens början;

bestämmelser rörande ögonsjukvård och annan specialsjukvård;

bestämmelser rörande sjuksköterskornas vid armén anställning m. m.;
 förslag till militärt hälsovårdsreglemente;
 anvisningar rörande medel till tandvården vid truppförbanden; samt
 fastställande av truppsjukvårdsanslagen för år 1920.

*

Sjukvårdsstyrelsen har av Kungl. Medicinalstyrelsen inköpt ett lager av läkemedel, som Medicinalstyrelsen upplagt för att tjäna armén och marinen som reservlager vid eventuell mobilisering.

*

Möte med överfältläkaren i reserven A. H. Christensson, samtliga arméfördelningarnas fältläkare, fästningsläkaren vid kommandantskapet i Boden, stabsläkaren vid militärbefälet på Gottland, regementsläkaren J. R. Odenius och kaptenen Einar Carlsson har i och för överläggning rörande vissa sjukvårdsfrågor hållits i Stockholm den 17—18 december.

Taktiska övningar för militärläkare hava hållits inom I. arméfördelningen.

*

Resestipendier hava under året tilldelats:

bataljonsläkaren vid I. 1, H. M. L. Key-Åberg för idkande av krigsotiatriska och andra med militärsjukvård i oto-rhino-laryngologi i samband stående studier i England, Frankrike och Tyskland;

bataljonsläkaren i fältläkarkårens reserv E. Th. Thorell för att i Nordamerikas Förenta stater idka studier över hjärtsjukdomarnas klinik;

bataljonsläkaren i fältläkarkårens reserv P. U. Hylin för att i Frankrike idka studier i käkskadebehandling.

Reseunderstöd hava tillerkänts:

tandläkare A. Roth för studier över käkskadebehandling i Tyskland (Kungl. brev den 18 juni 1920);

docent S. Alrutz för studier i England och Frankrike beträffande därstädes fastställda prov vid uttagning till flygutbildning (Kungl. brev den 23 juli 1920);

professor G. Wirgin för undersökning av desinfektionsugn i Kristiania (Kungl. brev den 30 juli 1920).

*

Till Sjukvårdsstyrelsen hava reseberättelser inkommit från regementsläkaren O. Nordlander angående studier vid Schweiziska armén, från bataljonsläkaren F. A. G. Holtz angående studier i Frankrike, från bataljonsläkaren A. Odelberg angående studier i Nordamerikas Förenta stater, från tandläkare Adolf Roth angående studier i Tyskland och från apotekaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm, F. Bergendorff angående studier i Tyskland.

B. Hälso- och sjukvården vid armén.

1. Fältläkarkåren.

Under år 1920 har fältläkarkåren undergått de förändringar, som framgå av följande tabell:

Beställningar	Lediga vid årets början	Ledighblivna genom			Summa	Återbesatta	Lediga vid årets slut
		transport eller befordran	avsked	dödsfall			
Regementsläkare	—	1	2	—	3	2	1
Bataljonsläkare	22	1	1	—	24	3	21
Bataljonsläkare vid kåren	—	2	5	—	7	5	2
Fältläkarstipendiater	1	3	—	—	4	4	—
Summa	23	7	8	—	38	14	24

Under året har ingen av fältläkarkårens medlemmar avlidit.

Bataljonsläkarna H. M. L. Key-Åberg och A. O. Kristenson hava under året fått sig tilldelade högre lön.

Förutvarande bataljonsläkaren vid fältläkarkåren H. M. L. Key-Åberg samt bataljonsläkarna vid fältläkarkåren H. A. Rudberg, S. F. Berg och K. G. Plo-man hava erhållit ett första lönetillägg.

Beställningarna på fältläkarkårens reservstat utgöras vid årsskiftet 1919—1920 av 2 fältläkare, 9 regementsläkare och 5 bataljonsläkare. Av dessa äro vid samma tid vakanta 4 regements- och samtliga bataljonsläkarebeställningar.

Fältläkarkårens reserv har under 1920 ökat med 2 regementsläkare och 5 bataljonsläkare, men minskats med 1 regementsläkare och 7 bataljonsläkare. Den bestod vid årsskiftet 1920—21 av 1 överfältläkare, 5 fältläkare, 16 regementsläkare, 36 bataljonsläkare och 10 fältläkarstipendiater.

2. Viktigare bestämmelser och föreskrifter rörande arméns sjukvård m. m. under år 1920.

a. Kungliga kungörelser och förordningar m. m.

Den 5 maj. Lag angående tillägg till § 27 mom. 4 värnpliktslagen den 17 sept. 1914 (nr 202) av följande lydelse:

Där sådant med hänsyn till utbruten farsot eller andra utomordentliga förhållanden prövas vara av nöden, äger Konungen förordna, att tjänstgöring skall taga sin början eller återstående del därav fullgöras å senare tid än i mom. 1, 2 eller 3 föreskrives. (Gäller t. o. m. den ³⁰/₄ 1922.)

b. Kungl. brev och ämbetskrivelser.

Den 30 jan. Anslag till tryckning och bindning av översikter av krigslitteraturen å de medicinska områdena.

Den 30 jan. Fastställande av plan till provisoriska sjukhuslokaler vid I. 24 och anvisande av anslag till inredning.

Den 13 febr. Anvisningar för disposition av det i staten för arméns sjuksköterskekår för år 1920 för anställning av extra sjuksköterskor uppförda beloppet.

Den 13 febr. Uppdrag åt kasernbyggnadsnämnden om uppförandet av sjukhusbyggnad och mottagningspaviljong för I. 4 och I. 5.

Den 13 febr. Angående anställning av extra sjuksköterskor vid armén år 1920.

Den 13 febr. Uppdrag åt kasernbyggnadsnämnden om uppförande av ett för I. 28 och T. 3 gemensamt sjukhus.

Den 20 febr. Angående överlämnande till A. 3 av det s. k. kronohuset för användande till sjukhus samt kostnadernas bestridande från reserverade medel för sjukhuslokaler för A. 3.

Den 5 mars. Uppdrag åt Fortifikationsdepartementet och Sjukvårdsstyrelsen att uppgöra ritningar och kostnadsförslag för nybyggnader och ändringsarbeten vid Bodens garnisonssjukhus för beredande av vård åt civila sjuka från länet i större utsträckning än hittills.

Den 16 april. Angående infanteriskjutskolans underställande under chefen för IV. arméfördelningen i förplägnadshänseende; angående krigsskolans och infanteriskjutskolans underställande under chefen för IV. arméfördelningen i sjukvårdshänseende samt ridskolans underställande under chefen för V. arméfördelningen i sjukvårdshänseende.

Den 14 maj. Uppdrag till generalfältläkaren F. J. Bauer, översten C. G. V. Gartz, arkitekten E. F. Josephson, översten C. E. von Gegerfelt att samråda med delegerade från Norrbottens läns landsting angående epidemisjukvården inom Bodens samhälle.

Den 22 juni. Reglering av utgifterna under riksstatens för år 1921 fjärde huvudtitel.

Den 9 juli. Angående användande av viss del av reservationsanslaget från år 1919 till dels anordnande av lik- och obduktionslokaler vid en del truppförband och dels förbättring av sjukhusen vid truppförbanden i Boden.

Den 16 juli. Uppdrag åt Fortifikationsdepartementet att gå i författning om uppförande av nytt sjukhus vid K. 8 och ombyggnad av sjukhuset vid A. 4 i Östersund.

Den 23 juli. Anvisande av medel till docent S. Alrutz för inköp av instrument och apparater för psykologiska prov och undersökning av personal avsedd för flygtjänst.

Den 24 juli. Stat för användande av det under riksstatens fjärde huvudtitel för år 1921 uppförda reservationsanslaget till resestipendier.

Den 20 aug. Angående inställande av årets militärläkarkurs.

Den 8 okt. Angående upplåtelse till Göteborgs och Bohusläns epideminämnd under 7 år av Bohusläns regementes förutvarande sjukhusbyggnad å Backamo för användande som provisoriskt epidemisjukhus.

Den 8 oktober. Bestämmelser rörande avlöning till vid armén anställda arbetare under sjukdom, där ej ersättning utgår enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete den 17 juni 1916.

Den 22 okt. Angående disposition av de för anställande av extra sjuksköterskor år 1921 anvisade medel.

Den 12 nov. Angående tillstånd att disponera vissa besparade medel för utförande av förändrings- och reparationsarbeten vid garnisonssjukhuset i Stockholm.

Den 3 dec. Angående fastställande av dagavgiften till 7 kronor för vård av vissa statstjänare vid folksanatorierna.

Den 17 dec. Anvisande av medel i och för anordnande av sjukvårdstaktiska tillämpningsövningar för III. arméfördelningens militärläkare under tiden dec. 1920—april 1921.

c. Generalorder.

Den 27 jan., n:r 91. Bestämmelser angående rätt för generalfältläkaren att under år 1920 beordra honom underställd läkare eller viss värnpliktig läkare till tjänstgöring vid truppförband, där epidemiartad sjuklighet råder.

Den 30 jan., n:r 112. Bestämmelser angående läkareundersökning av vissa officerare och värnpliktiga för uttagning till utbildning till flygplansförare.

Den 20 april, n:r 432. Formulär till läkarbetyg för fast anställning vid krigsmakten.

Den 18 maj, n:r 564. Föreskrifter för fackutbildningskursen för värnpliktiga läkare år 1920.

Den 9 juli, n:r 829. Medgivande för chefen för Danska Haerens laegekorps samt chefen för Norska haerens sanitet att följa de taktiska övningarna för militärläkare vid I. arméfördelningen.

Den 30 nov., n:r 1487. Angående Vilnadetachmentet.

Den 31 dec., n:r 1683. Bestämmelser om ändrad lydelse av G. O. 450/1918 angående värnpliktiga läkares deltagande i inskrivningsförrättning.

d. Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses rundskrivelser.

Den 6 febr. Cirkulär till läkarne med anledning av värnpliktsinskrivningarna.

Den 10 febr. Bestämmelser rörande åtgärder till förekommande av smittsamma sjukdomar vid armén samt anvisningar till åtgärder mot epidemisk influensa.

Den 22 mars. Cirkulärskrivelse ställd till vid truppförband eller militärt sjukhus tjänstgörande extra läkare angående vikten av erforderliga anteckningar i sjukjournaler.

Den 26 okt. Cirkulär angående viss tillämpning rörande lagen angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar av den 20 juni 1918.

3. Besiktningen av värnpliktiga.¹

I Tab. 2 i tabellavdelningen lämnas ett sammandrag av inskrivningsläkarnas rapporter för år 1920. Enligt denna tabell prövades nämnda år inalles 64 016 värnpliktiga, varav 49 393 i åldern 20 år och 14 342 överåriga. Av samtliga prövade blevo 49 476 eller 77·3 % inskrivna, 10 848 eller 16·9 % fingo uppskov med besiktningen och 3 692 eller 5·8 % blevo frikallade. Motsvarande relativtal för år 1919 voro resp. 75·6, 18·2 och 6·2. Emellertid torde rörande dessa siffror följande förhållanden böra observeras:

1. Varje år försiggå fortlöpande efterbesiktningar av förut prövade värnpliktiga (se Tab. 5), varvid en del av de under de närmast föregående åren merendels såsom Icke vapenföra inskrivna frikallas och en del såsom Vapenföra inskrivna överföras till Icke vapenföra. Genom dylika revisioner komma av de 1920 inskrivna att frikallas ett antal värnpliktiga, som torde hålla sig omkring siffran för de under 1920 av äldre årgångar frikallade eller inalles 1 943.

2. De under gruppen Uppskov upptagna bliva de följande åren på nytt prövade och då bland dessa inräknade samt fördelade på frikallade och inskrivna. De böra sålunda för det löpande året frånräknas.

I enlighet med dessa förhållanden torde det slutliga resultatet av besiktningarna år 1920 ställa sig på följande sätt. De enligt Tab. 2 frikallade, 3 692, hopsummeras med de i Tab. 5 anförda 1 943, vilka vid föregående besiktningar till största delen förts under gruppen Icke vapenföra; denna grupp om 4 807 värnpliktiga minskas med samma antal men ökas med 1 103 (se Tab. 5), som genom ovannämnda revision överföras från gruppen Vapenföra. Det antal av 10 848 som erhållit uppskov med besiktningen uteslutes ur kal-

¹ Undersökning av Styrelsens statistiker, R. W. Moosberg.

Tab. A. Översikt av bevaringsmönstringarnas resultat 1901—20.

	1901 —05	1906 —10	1911 —14	1915 —18	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920
Frikallade . .	53 464	52 140	43 640	42 441	9 592	12 486	14 901	11 708	8 353	7 479	5 862	5 635
Inskrivna . .	149 636	157 893	164 889	148 779	33 774	67 496	33 691	36 864	37 221	41 003	40 983	47 533
Vapenföra .	189 185	148 044	149 810	186 088	80 519	60 082	83 691	88 501	82 726	86 170	86 609	48 566
Ej vapenföra	10 501	14 849	15 079	12 691	8 255	7 464	—	8 863	4 495	4 833	4 874	8 967
Summa	208 100	210 083	208 529	191 220	43 866	79 982	48 592	48 572	45 574	48 482	46 845	53 168
På 100 prövade blevo												
frikallade . .	26.82	24.82	20.93	22.19	22.12	15.61	30.67	24.11	18.83	15.48	12.51	10.60
inskrivna . .	73.68	75.18	79.07	77.81	77.88	84.39	69.33	75.89	81.67	84.57	87.49	89.40
vapenföra . .	68.51	68.11	71.84	71.17	70.37	75.06	69.33	68.97	71.81	74.60	78.15	81.94
ej vapenföra	5.17	7.07	7.23	6.64	7.51	9.33	—	6.92	9.36	9.97	9.34	7.46

Anm. I denna tabell har hänsyn tagits till de vid revision frikallade och dem som erhållit uppskov med besiktning, vilka uteslutits.

kylen. Med dessa korrektioner bliva relativtalen 10.6 % frikallade samt 89.4 % inskrivna (Vapenföra 81.9 % och Icke vapenföra 7.5 %).

I Tab. A. lämnas en översikt av besiktningsarnas resultat för åren 1901—20, upprättad efter ovan anförda principer. Härvid må emellertid fogas den upplysningen, att besiktningsbestämmelserna under dessa 20 år ändrats den 24 jan. 1902, den 23 jan. 1915 samt den 23 maj 1919. Dessa ändringar ha i allmänhet inneburit ett eftersättande av kraven för inskrivning. Emellertid framträder för åren 1902—14, en period med oförändrade bestämmelser, en alldeles påtaglig nedgång i kassationsprocenten, från 26.32 för perioden 1901—05 (25.49 % åren 1902—05) till 20.93 för perioden 1911—14. Den låga siffran för år 1914 och den höga för 1915 torde bero på förhållanden som stå i samband med genomförandet av nya värnpliktslagen. Under 1914 besiktigades nämligen tvenne årsklasser, den ena i febr. och den andra på hösten; efterkassationen inom den senare faller på åren 1915—1917 och förklarar de relativt höga siffrorna för dessa år. Kassationsprocenten för 1912 och 1913 var resp. 24.60 och 22.12. Måhända tyder denna nedgång under perioden på en verklig förbättring i folkmaterialet.

Till jämförelse kan nämnas — med reservation för olikformighet i besiktningsbestämmelser — att kassationen i Norge 1910 uppgick till 21 %, i Nederländerna 1908 till 26 % och i Danmark 1912 till 30 % av de prövade.

I Tab. 3 och 4 lämnas översikter över kassationsorsaker för varje inskrivningsområde och i Tab. 7 anføres kassationsprocenten av samtliga prövade (däri även inräknade sådana som erhållit uppskov).

På grundval av nämnda Tab. 3 kan emellertid göras en undersökning av de där upptagna sjukdomarnas frekvens hos svenska män i tjugooårsal-

Tab. B. På grund av kroppsfel eller sjukdom frikallade på 1 000
prövade perioden 1905—20.

Inskrivningsområden	Samtl. frikal- lade vid be- siktning o. re- vision	Samtl. frikal- lade vid be- siktning	D ä r a v p å g r u n d a v							Samtl. frikal- lade exkl. tbc.- fallen
			Bild- nings- fel	Tuber- kulos	Cir- kula- tions- org:s sjukd.	Ben- sys- tets sjukd.	Sin- nes- sjuk- domar	Ögon- sjuk- domar	Öron- sjuk- domar	
Malmöhus södra . . .	200'0	117'6	10'9	10'8	29'7	20'0	6'2	9'8	9'4	106'8
, norra . . .	190'5	117'1	11'8	12'8	31'2	19'0	8'2	8'8	7'6	104'8
Hallands	229'2	147'2	16'5	19'1	39'7	23'6	10'0	7'6	9'5	128'4
Blekinge	204'4	117'0	11'4	13'1	29'8	21'9	9'8	6'9	9'8	108'9
Kronobergs	230'6	142'9	13'8	17'2	35'7	24'1	10'2	8'1	12'1	125'7
Kalmar	206'0	118'0	14'7	12'8	21'1	22'7	10'9	7'1	10'1	105'2
Jönköpings	199'0	121'2	9'9	11'3	23'0	22'6	10'5	6'4	10'6	109'9
Östergötlands västra .	214'7	132'1	10'2	11'5	31'0	24'4	11'7	9'0	12'1	120'6
, östra . . .	193'4	113'4	10'4	9'2	21'4	23'6	9'2	5'9	13'8	104'2
Göteborgs och Bohus	194'4	96'4	5'2	13'8	17'5	18'5	6'4	7'8	11'8	82'6
Älvsborgs södra . . .	205'9	118'9	11'2	13'3	27'0	20'6	9'8	7'9	9'8	105'6
, norra . . .	194'0	111'6	7'8	13'6	25'5	21'1	9'2	7'8	9'7	98'0
Skaraborgs	168'9	108'3	12'6	8'5	17'3	21'3	10'1	7'2	10'7	99'8
Örebro	217'5	125'1	12'3	9'9	21'1	21'3	9'9	11'0	13'7	115'2
Södermanlands . . .	211'0	127'7	8'8	11'3	38'8	22'1	5'4	8'7	11'6	116'4
Stockholms	221'6	110'2	8'7	14'9	26'6	19'5	5'5	8'3	8'7	95'3
Värmlands	203'8	123'9	12'4	14'0	24'4	20'5	10'7	8'7	8'6	108'9
Västmanlands	201'0	123'0	10'1	13'4	21'3	20'3	7'3	9'0	11'5	109'6
Uppsala	216'8	140'0	15'6	16'6	33'8	24'3	6'8	9'8	11'4	123'4
Kopparbergs	245'7	133'7	10'4	16'6	33'0	17'9	9'6	7'9	12'3	117'1
Gävleborg s.	238'5	122'1	11'0	17'0	28'9	16'7	7'2	11'9	12'7	105'1
Jämtlands	236'9	136'5	10'0	14'9	34'2	22'9	8'9	8'9	11'2	121'6
Västernorrlands . . .	220'5	110'1	9'5	11'9	23'2	23'2	6'7	7'1	11'0	98'2
Västerbottens	209'7	118'1	11'9	16'1	29'0	16'6	8'4	7'9	10'8	102'0
Norrbottnens	188'5	115'2	15'8	22'2	15'5	19'7	7'5	7'1	10'7	93'0
Gottlands	262'7	106'0	6'0	10'8	27'5	20'7	7'8	8'2	7'4	95'2
Medeltal	210'9	120'5	11'1	14'0	27'0	21'1	8'3	8'3	10'3	106'5

Anm. I första sifferkol. men ej i övriga äro medräknade de vid revision frikallade; de som vid besiktningarna erhållit uppskov ingenstades i tabellen medräknade. — Maximi- och minimalen för varje kassationsorsak äro markerade med särskilda stiltyper.

dern. Det material, som ligger till grund för denna undersökning torde, trots detaljerade och noga preciserade bestämmelser i besiktningens reglementet, lämna ett visst spelrum för läkarnas subjektiva uppfattning; å andra sidan böra, på grund av den långa tidsomfattning föreliggande undersökning avser,

de störande verkningarna härav till väsentliga delar få anses eliminerade. I Tab. B göres en dylik siffersammanställning omfattande en period om 15 år, där dessa sjukdomsfall satts i relation till antalet prövade. Av vissa skäl har emellertid denna undersökning rörande de särskilda kassationsgrunderna icke kunnat göras så fullständig, som med hänsyn till frågans vikt hade varit önskligt (jfr tabellens anm.). En jämförelse med Tab. A ådagalägger detta också, i det att kassationsprocenten enligt Tab. A är dubbelt så stor som enligt Tab. B, andra sifferkol., där hänsyn ej tagits till dem som vid revision frikallats eller vid prövningen erhållit uppskov med besiktningen. Tabellen har därför i denna del endast ett relativt värde vid jämförelse mellan de olika områdena inbördes. Det visar sig då att Göteborgs och Bohus inskr.-område har minsta kassationen på 1 000 prövade, Hallands största. I fråga om bildningsfel (fortvarande allmän svaghet, otillräcklig kroppslängd och övriga bildningsfel) har Göteborgs och Bohus område lägsta siffran, Hallands högsta; för de nordligaste länens vidkommande torde rasfrågan i detta hänseende spela en viss roll. Detsamma gäller även i fråga om tuberkulos, i vilken sjukdom Norrbotten visar den högsta siffran. Cirkulationsorganens sjukdomar, som i allmänhet spela en dominerande roll, äro särskilt talrika i Hallands, Kronobergs, Södermanlands, Uppsala, Kopparbergs och Jämtlands områden, bensystemets sjukdomar i Östergötlands, Kronobergs och Uppsala områden, sinnessjukdomar i Östergötlands västra, Skaraborgs, Värmlands, de småländska områdena och Hallands, ögonsjukdomar i Gävleborgs, Örebro, Uppsala, Malmöhus södra och Västmanlands samt öronsjukdomar i Östergötlands, Örebro, Gävleborgs, Kopparbergs och Kronobergs inskrivningsområden.

Enligt första sifferkolumnen, som ur statistisk synpunkt torde vara fullt tillfredsställande, hade Skaraborgs inskr.-område under ifrågavarande period lägsta kassationen, Gottlands högsta.

4. Utdrag ur läkarnas årsberättelser.¹

I. arméfördelningen.

a. Fördelningsläkarens årsberättelse.

Under året hava av mig inspekterats 11 sjukvårdsskolor av skilda slag. Även i år har, trots att utbildningen överallt skötts med nit och intresse, resultatet därav varit mindre tillfredsställande. Såväl vid sjukvårdssoldat- som sjukvårdskorpralskolorna hava elever måst underkännas, vilket förhållande beror därpå, att i följd av rekryteringsvärigheter urvalet av sjukvårdspersonal varit mindre tillfredsställande. Det kan ifrågasättas, om det ej vore lämpligt, att sjukvårdspersonalen värvades direkt som sådan och genomginge vanlig rekrytutbildning under 6 månader med därpå följande sjukvårdsutbildning. Kunde dessutom dessa fackmän erhålla högre avlönning, anser jag, att man hade utsikter att erhålla lämpligare personer samt en fulltalig personal.

¹ På grund av de väsentligt höjda tryckningskostnaderna hava även i årg. 1920 betydliga inskränkningar i denna avdelning måst göras. Fördelningsläkarnas årsberättelser hava intagits in extenso; däremot hava sundhetsinspektionerna utelämnats. Av truppförbandsläkarnas berättelser hava intagits endast de delar, som syntes Sjukvårdsstyrelsen särskilt förtjäna att uppmärksammas.

Sjukvårdssoldatskolorna hava i år sammandragits truppslagevis och har jag funnit detta synnerligen lämpligt.

Med undantag för influensaepidemier vid I. 7, I. 11, I. 24, K. 5, K. 6, K. 7, A. 8 och T. 4, för vilka redogöres i regementsläkarnas rapporter, har hälsotillståndet bland fördelningens truppförband varit gott.

Läkarbesiktningarna vid inskrivningsförrättningar hava av mig inspekterats inom 2 rullförlämningsområden. Då antalet inskrivningsskyldiga ökats, så att antalet, som pr dag skulle undersökas, inom ett par rullförlämningsområden blivit för stort, har antalet förrättningsdagar här ökats.

Jag har lett besiktningarna enligt I. O., § 108 efter större inryckningar. Jag anser detta nödvändigt för att vid de olika truppförbanden åstadkomma likformighet vid överförandet till icke vapenföra och dugliga i viss vapentjänst.

Hälsoregister har i år upplagts vid alla truppförband, och har det varit möjligt att vid behov härtill anskaffa hjälp av civila läkare.

Sundhetsvisitationer hava enligt arméfördelningschefens bestämmande förrättats vid I. 11 och K. 5 i Hälsingborg och Landskrona. Mindre missförhållanden, som härvid iakttagits, hava genom tillmötesgående från respektive chefer rättats eller hava de, då så ej varit möjligt, föranlett vidtagande av åtgärder för att genom ökade anslag få dem undanröjda.

De hygieniska förhållandena äro goda vid samtliga fördelningens truppförband utom K. 6, där de vid 1. bataljonen äro otillfredsställande (anhållan om anslag för deras förbättrande har avslagits), samt vid I. 25, vars provisoriska förläggning i Lund för varje år blir allt sämre; förläggningen i Revinge är dålig. Värnpliktskontingenterna ökas för varje år och förläggningssutrymmet är nu sådant, att tältförläggning måst tillgripas; denna är under en kall och våt oktober olämplig. Jag anser, att det är absolut nödvändigt, att åtgärder snarast vidtagas för att förläggningssförhållandena för detta truppförband ordnas.

Under året hava sjukhusen vid K. 5, K. 6 och A. 3 undergått genomgripande reparationer, så att de fullt motsvara de krav, som kunna ställas på moderna sjukhus. Linoleummattor äro dock behövliga vid K. 6 i de sjuksalar och korridorer, där sådana ej finnas. Vid I. 11 har sjukavdelningen i dess nya kasernetablisement under året tagits i anspråk och är för sitt ändamål synnerligen lämplig. Det kan dock ifrågasättas om den besparing, som gjorts genom att inreda denna i ett kompanis förläggningssutrymme, uppväger de olägenheter, som uppstå genom att ett kompani saknar bestämt förläggningssutrymme.

Chefen för A. 3:s ridande division har föreslagit, att sjukvårdsmaterielen för denna måtte föras förpackad i en sjukvårdspacksadel och samtliga sjukbärare göras beridna. Jag anser detta lämpligt.

Under året hava 13 av fördelningens läkare deltagit i å G. O. anbefallda, av mig ledda, taktiska övningar för militärläkare.

(Borgström.)

b. Truppförbandens årsberättelser.

Karlskrona grenadjärregemente.

Principiellt sjukskrivas och vårdas å sjukhus *alla* fall av Bronchitis acuta, även om de objektiva symtomen äro av lindrigaste art. Detta tillvägagångssätt är ock utan tvivel det mest rationella, ty därigenom dels hindras smittämnet att i större grad spridas bland logementskamrater o. d., dels förebygges i de flesta fall den stegring i sjukdomssymtomen, som eljest gärna uppträder, om patienten endast får gå »fri från övning» och efter eget gottfinnande vistas ömsom i logement eller dagrum, ömsom utomhus.

Alla fall av näs-svalgåkommor, i vilka difteri-infektion kan misstänkas, underkastas principiellt bakteriologisk undersökning, ett tillvägagångssätt, vilket ej nog kan rekom-

menderas, även om kostnaderna för serumrör därigenom komma att tära på det i alla hänseenden ytterst knappt tilltagna och otillräckliga truppejukvårdsanslaget.

Anmärkningsvärt är det stora antalet fall av marschsvulst, Syndesmitis metatarsea, inalles omkring 45, under regements- och repetitionsövningarna. Att den i flera avseenden underhålliga fotbeklädningen, såväl skodon som strumpor, är en av de förnämsta anledningarna härtill, torde vara höjt över allt tvivel. Önskvärt vore därför, att vid de militära anslagskravens beviljande nödig hänsyn toges till den nyanskaffning av fotbeklädning, av vilken väl ej blott Karlskrona grenadjärregemente, utan antagligen hela armén är i så stort behov.

(Åkerlund.)

Kronprinsens husarregemente.

För undervisningen vid I. arméfördelningens kavallerisjukvårdsskola 1920 har använts följande instruktion:

Instruktion för sjukvårdsryttaren vid rekognosceringar.

- 1) Angiv gårdens läge på kartan. Andra kännemärken (husets färg, fönsterkarmarnas färg, antalet våningar).
- 2) Gårdsägarens namn. Om det är en herrgård, prästgård eller gästgivaregård, så angiv detta.
- 3) Ligger gården vid större landsväg? Om icke, är uppfartsvägen dit framkomlig för fordon, och huru lång är den?
- 4) Ligger gården någorlunda skyddad i riktning mot fienden (lägre än omgivande terräng, bakom skog, bakom andra byggnader)?
- 5) Är gården tillräckligt stor för behovet?
- 6) Finnes brunn? Är den borrhälad eller grävd? Hur många meter från boningshuset ligger den? Är vattnet rent och klart?
- 7) Ligger gödselstaden utanför gården eller inne på densamma?
- 8) I senare fallet, hur många meter från brunnen ligger den? Ligger den högre eller lägre eller i samma plan som brunnen?
- 9) Kan spillvatten från gödselstaden rinna ner mot brunnen, eller ser marken kring brunnen ren ut?
- 10) Finnes rymlig parkeringsplats för fordon?
- 11) Har nervfeber, kolera, rödsot, difteri, scharlakansfeber eller annan smittsam sjukdom på senare tiden förekommit på gården eller i orten? Finnes för närvarande någon i nämnda sjukdomar insjuknad person på gården?
- 12) Förekommer eller har på sista tiden förekommit någon annan sjuklighet på gården?
- 13) Hur många klosetter finnas? Ligga de inomhus eller utomhus? Äro de väl hållna?
- 14) Hur många hästar finnas?
- 15) Hur många vagnar finnas? Angiv, vad slag det är (droskor, vanliga åkvagnar, flakvagnar). Angiv, hur många liggande eller sittande sårade varje fordon kan rymma.
- 16) Är ladugården renlig och väl hållen?
- 17) Hur många kor finnas?
- 18) Finnes ved i tillräcklig mängd?
- 19) Finnes halm? I större eller mindre mängd?
- 20) Finnes hö och havre för hästarna?
- 21) Finnes något lämpligt uthus eller annan lokal för inläggning av lättare sårade?
- 22) Finnes lämplig källare eller uthus för inläggning av döda?
- 23) Hur många rum finnas i boningshuset 1) på nedre botten, 2) i övre våningen, om sådan finnes?

- 24) Äro de snygga och rymliga?
- 25) Hur många sängar med sängkläder finnas?
- 26) Finnes nödigt antal bord, stolar och andra nödvändiga möbler?
- 27) Finnes vägglöss, klädlöss eller annan ohyra?
- 28) Är köket snyggt och rymligt? Är spisen utan anmärkning?
- 29) Finnas lämpliga kokkärl i nödig mängd?
- 30) Finnes tillgång till kaffe, te, socker, smör och bröd?
- 31) Finnas stänger, tomsäckar, plankstumpar, rep och annan för åstadkommande av nödbårar och nödförband nödvändig materiel?
- 32) Finnes i det närmaste grannskapet gårdar, där man kan tänkas kunna rekvirera, vad som till äventyrs ej står till att få på den rekognoscerade gården?
- 33) Rita en skiss över hela gården.
- 34) Rita en skiss över boningshuset. Angiv på densamma alla utgångar samt alla dörrar mellan rummen. För in i skissen alla rummens ungefärliga längd och bredd i meter.

Anm. I första hand inhämtas de i 1 t. o. m. 12 nämnda uppgifterna, samt ritas en skiss över hela gården. Detta bör kunna göras från sadeln.

(Richter.)

Skånska dragonregementet.

Bland sjukdomsfallen kan en avsevärd nedgång av bulnader, bölder och furunklar observeras; dessa sjukdomar ha annars under de senaste åren varit regementets plågoris. Besträffande skabb har däremot en betydlig ökning skett, vilket icke — i sin fulla utsträckning — framgår av sjukbeskeden, emedan lindriga och färska fall i regel behandlats polikliniskt; detta har skett utan olägenhet. Då frågan, huruvida skabbpatienternas kläder behöva desinfektion, nyligen varit föremål för vetenskaplig utredning, kan jag nämna, att jag sedan flera år praktiserat det förfaringssättet att låta hänga ut patientens kläder i kallt rum under de dagar, han vistats på sjukhuset, och vid poliklinisk behandling sorjt för ombyte vid behandlingens slut. I intet fall har recidiv kunnat påvisas hava uppstått genom förnyad infektion från kläderna.

Sjukvårdspersonalen har varit fulltalig. Dess rekrytering och utbildning äro alltjämt bristfälliga, och en förbättring kan, enligt min övertygelse, ej erhållas utan en fullständig omorganisation till en självständig kår, där rekryteringen från första början kan inställas efter den militära sjukvårdens behov. Med den nuvarande underhålliga rykryteringen av det fast anställda manskapet är det en ren tillfällighet, att en för sjukvården lämplig person blir uttagen till utbildning som sjukvårdare. Endast en självständig, av rekryteringen vid truppförbanden oberoende kår, där ynglingar, lämpliga och intresserade för sjukvård, direkt kunna söka anställning och få utbildning, kan tänkas göra ändring i dessa missförhållanden, som äro de som snarast behöva avhjälpas för ordnande av en tillfredsställande militär sjukvård. För närvarande är sjukvårdsmanskapet knappast dugligt till annat än handräckningsgöromål inom sjukhuset, och i rent sjukvårdsavseende har läkaren verklig hjälp endast av sjuksköterskan.

(Hammar.)

II. arméfördelningen.

a. Fördelningiläkarens årsberättelse.

Handlagda ärenden.

Antalet handlagda ärenden har ökats mot föregående år, i det 378 ingående och 369 utgående diarieförts mot resp. 308 och 321.

Viktigare yttranden.

Bland viktigare yttranden må nämnas:
till statsrådet
angående Arméförvaltningens förslag till fastställelse, resp. ytterligare prövning av vissa föreskrifter beträffande förbättrad hälso- och sjukvård;
till Sjukvårdsstyrelsen
angående ritningar till sjukhus och mottagningspaviljong i Linköping;
med förslag till tandvårdens ordnande inom arméfördelningen;
angående förslag till militärt hälsovårdsreglemente;
angående ifrågasatt förkortning av tjänstetiden för vissa värnpliktiga läkare.

Hälsovård.

Sundhetsinspektioner jämlikt TjR. § 135, mom. 9, ha förrättats vid Smålands artilleriregemente och Andra livgrenadjärregementet. På förekommen anledning har särskild inspektion av sjukvårdsmaterielens beskaffenhet och redovisning därjämte även verkställts vid Första livgrenadjärregementet.

De hygieniska inspektioner vid regementena, som befallts skola ske genom truppförbandschefernas försorg, ha under år 1920 vederbörligen företagits. Något omdöme angående deras värde torde ännu ej kunna fallas.

Jämlikt föreskrift har möjlighet till profylaktisk behandling mot könssjukdomar anordnats vid truppförbanden. Någon betydelse för i landsorten förlagda trupper synas bestämmelserna härom knappast komma att få under fredstid.

Regementsläkaren vid Kalmar regemente framhåller i sin årsberättelse, att användning av torskopningspulver såsom prol, perolin, florozone eller dylikt borde vid rengöring av golven i truppförbandens lokaler påbjudas. Efter den erfarenhet härom, som under lång tid vunnits vid ett annat av arméfördelningens truppförband, synes mig förslaget särdeles beaktansvärt.

Planer för åtgärder vid större epidemier hava från arméfördelningens samtliga truppförband inkommit samt efter granskning och erforderliga omarbetningar fastställts.

Sjukvård.

Årets enda allvarliga epidemi har förekommit vid de båda truppförbanden i Jönköping, där under eftervintern tillsammans inträffade 387 sjukdomsfall av influensa med ej mindre än 31 dödsfall. De nya planerna för sjukvårdens ordnande vid större epidemier komma här till användning. Extra läkare och sköterskor anskaffades även som en hel del ny materiel. Båda truppförbanden disponera hygieniskt oklanderliga förläggningslokaler. Tack vare ineliggande manskapsstyrka förfogade man även över rikligt förläggningsutrymme. Såväl militära vederbörande som sjukvårdspersonal arbetade samvetsgrant och målmedvetet för epidemiens bekämpande. Det nedslående resultatet torde under sådana förhållanden helt få skrivas på infektionsämnets sällsynt höga virulens. Erfarenheterna från den samtida epidemien bland ortens civila befolkning styrker detta antagande.

Såsom en egendomlighet må nämnas, att en samtidigt pågående, mycket utbredd influensaepidemi vid Smålands husarregemente i Eksjö visade ett sällsynt godartat förlopp med fåtaliga komplikationer och intet dödsfall.

Tandvård.

Enligt sjukvårdsstyrelsens förordnande ha militära tandpolikliniker anordnats i Linköping, Jönköping och Eksjö och voro, efter att ha erhållit erforderlig materiel, vid årets slut i gång.

Betydande svårighet har det mött att finna tandläkare villiga att mot de tillgängliga arvoden åtaga sig befattningarna såsom poliklinikföreståndare. På grund av tandläkarnas höga värdesättande av sin tid kunna ej heller poliklinikerna länge eller ofta hållas tillgängliga. Relativt bra har det ställt sig i Jönköping och Eksjö, där någon tid värnpliktiga tandläkare varit kommenderade. Det är emellertid nödigt, att i sjukvårdsstyrelsens »Bestämmelser angående tandvården» föreskrifterna om de värnpliktiga tandläkarnas arbetstid ändras från 5 à 6 till 7 à 8 timmar pr dag. Med hänsyn till den ej alltför stora arbetsintensitet, som av värnpliktiga i allmänhet utvecklas, och den arbetstid, som tandläkare i sin civila verksamhet finna skälig, torde detta förslag ej vara obilligt, så mycket mer som de värnpliktiga tandläkarna under sin facktjänstgöring enligt samma »Bestämmelser» endast undantagsvis få användas till annat arbete än tandvård.

Föreståndaren vid tandpolikliniken i Jönköping framhåller, att den därvarande omoderna operationstolen bör utbytas mot en modern med oljepump.

Den knappa tiden har lagt hinder för de föreskrivna blanketternas användande enligt givna bestämmelser. Av samma skäl ha undersökningarna av manskapets tänder måst avsevärt inskränkas.

Inskrivningsväsendet.

Inspektion av läkarbesiktningen har verkställt vid inskrivningsförrättningar inom tre av arméfördelningens rullföresömråden.

På grund såväl av vid ovan angivna inspektioner gjorda iakttagelser som av rapporterna från inskrivningsläkarna ha till vederbörande länsstyrelser och rullföresömråden riktats framställningar angående anskaffande av bättre inskrivningslokaler m. m. I åtskilliga fall torde dessa framställningar medfört åsyftad verkan.

Fördelningsläkaren har närvarit vid flertalet av de läkarbesiktningar, som jämlikt inskrivningsföresömråden skola förrättas under soldatskolans början.

Trenne värnpliktiga läkare voro beordrade till facktjänstgöring vid olika inskrivningsförrättningar inom arméfördelningsömrådet. De gynnsamma omdömena härom göra beklagligt, att värnpliktiga läkare sannolikt endast undantagsvis komma att hädanefter tjänstgöra vid sådana förrättningar. Vissa svårigheter föranledes genom oklarhet i bestämmelserna rörande de värnpliktiga läkarnas utrustning och avlöning vid kommenderingar av här åsyftad art.

Sjukvårdsmaterielen m. m.

Utom åtskilliga andra räkningar ha samtliga de månatligen till stabsexpeditionen inkommande räkningarna å utgifter från Sjukvårdsstyrelsens anslag underkastats granskning. Talrika skrivelser till truppförbanden ang. rättelsers vidtagande ha därav föranletts. Härigenom torde de centrala verkens revision i viss mån ha lättats.

I fråga om materielens beskaffenhet har från I. 12 anmälts, att en stor del år 1914 levererade förband äro mindre fältdugliga, enär omhöljet till följd av dåligt klistra lätt brytes och går sönder i hörnen.

Olämpligt synes vara, att Sjukvårdsstyrelsens nuvarande priser å en hel del sjukvårdsmateriel ställer sig högre än motsvarande i allmänna handeln.

Det har anmärkts, att vid många truppförband kassation av förliten materiel blott verkställs en gång om året. Härigenom kommer dels åtskillig materiel att lång tid upptagas i förrådsböckerna, ehuru den är oduglig eller förbrukad, dels möjligheten att utreda eventuell ersättningskyldighet för uppkommen skada eller förlust att försvåras. Föreskrift om tätare kassationer vore därför önskvärd.

Läkarna.

Den lediga bataljonsläkartjänsten vid K. Jönköpings regemente har under året besatts med ordinarie innehavare. Fyra sådana befattningar inom arméfördelningen äro fortfarande vakanta till avsevärt men för sjukvården.

Trots de bestämmelser, som av arméfördelningschefen utfärdats angående militärläkarnas ridning, är ännu ej härmed nöjaktigt ordnat, i vissa fall kanske beroende på bristande energi hos vederbörande läkare. Det är emellertid av vikt, att läkarnas intressen vinna tillbörligt beaktande vid fastställande av nya bestämmelser rörande hästhållningen vid armén.

Fördelningsläkaren har varit beordrad att närvara vid taktiska övningar för militärläkare vid I. arméfördelningen. Avsikten var inhämtande av erfarenheter för de övningar av enahanda art, som år 1921 skola hållas vid II. arméfördelningen.

Sjukvårdsmanskapet.

Till följd av svårigheten att värva rekryter i allmänhet har sjukvårdsmanskapets rekrytering även detta år varit såväl kvantitativt som kvalitativt dålig. De ändrade förhållandena å arbetsmarknaden ge anledning att hoppas bättre resultat för kommande år.

Det vore önskvärt, att arméfördelningschefens befogenhet att ordna sjukhustjänstgöringen utsträcktes särskilt i fråga om platserna å civila sjukhus. Även i år har en omläggning av sådan tjänstgöring verkställts efter erhållet nådigt medgivande. Åtskilligt mer skulle kunna göras, därest ej den långa omvägen för utverkande av erforderligt tillstånd lagt hinder i vägen härför.

Mathållning.

Granskningen av portionsstater har ej givit anledning till viktigare anmärkningar. I vissa fall ha smärre ändringar däri utverkats.

Mot mathållningen ha anmärkningar ej förekommit. I ett fall gjordes anmälan till arméfördelningschefen angående bristande sparsamhet vid matresternas tillvaratagande. Rättelse av missförhållandet gjordes.

Förordnad fördelningsläkare.

Under ordinarie fördelningsläkarens tjänstledighet dels för enskilda angelägenheter, dels för övervarande av taktiska övningar för militärläkare vid I. arméfördelningen har befattningen 5—16 aug. och 24 aug.—6 sept. upprätthållits av regementeläkaren L. W. Hedborg.

(Gullström.)

b. Truppförbandens årsberättelser.**Kalmar regemente.**

För hämmandet av difteriepidemin har en ganska omfattande bakteriologisk undersökning företagits ej blott av alla fall, som haft symtom från svalget med eller utan beläggningar ('halsfluss'), utan även av fall, som ehuru symtomfria kunnat misstänkas hysa difteribaciller i näsan eller svalget på grund av beröring med sjuka o. s. v.

(Nyström.)

III. arméfördelningen.

a. Fördelningsläkarens årsberättelse.

Hälsotillståndet vid fördelningens truppförband har på det hela taget varit gott.

För att bereda fördelningens läkare tillfälle till övning i sjukvårdstaktik hava under jan.—april taktiska kurser med officerare såsom lärare ägt rum inom fördelningen. Kursernas planläggning och omfattning framgå av följande A. O., stabsexpeditions-skrivelse och övningsplan:

Till Chefen för

Med hänsyn till den stora betydelse militärläkarnas *taktiska sjukvårdsutbildning* numera visat sig hava, vill jag härmed hava föreskrivit, att sådan utbildning skall för III. arméfördelningens militärläkare anordnas under januari—april 1920, skolande densamma omfatta dels de rent militära förhållanden, som utgöra grunden för krigssjukvårdens anordnande och ramen för dess verksamhet, dels krigssjukvårdsväsendets organisation och verksamhet under olika förhållanden, jämte därvid förekommande orderteknik.

Ifrågavarande utbildning kommer för truppförbanden i Skövde samt Karlsborgs garnison tillhörande läkare att äga rum i Skövde under ledning av fördelningsläkaren med biträde av generalstabsofficern i arméfördelningsstaben. Regementsläkaren vid Karlsborgs garnison erhåller för denna sin tjänstgöring i Skövde ingen särskild ersättning. I övrigt anordnas utbildningen regementsvis, och beordrar vederbörande regementschef lämplig officer att omedelbart leda densamma.

Det är min avsikt att under senare hälften av 1920 genom fördelningsläkaren, biträdd av generalstabsofficern vid arméfördelningsstaben, låta utbildningens resultat bli föremål för särskild inspektion.

Skövde den 9 december 1919.

B. Munck.

Arméfördelningschef.

John Hallgren.

Till chefen för

På arméfördelningschefens befallning har jag äran härmed översända av denne fastställd plan för genom A. O. n:r 3025/1919 föreskriven taktisk utbildning för militärläkare, att i huvudsak lända till efterrättelse.

I samband härmed har jag äran framhålla önskvärdheten därav, att handhavandet av den anbefallda utbildningen måtte anförtros åt officer, som icke blott besitter de härför erforderliga teoretiska kunskaperna, utan även i övrigt anses lämplig för det ifrågavarande grannliga uppdraget.

Slutligen har jag äran meddela, dels att framställning hos Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse gjorts om särskilt anslag för beredande av någon mindre ersättning till de officerare, som komma att handhava utbildningen, dels att sagda styrelse förklarat sig villig söka utverka sådant anslag.

Skövde den 10 december 1919.

På befallning.

G. Ekelund.

Fördelningsläkare.

Förslag till plan för övningar med militärläkare vid III. arméfördelningen.

Utbildningstid: 20 timmar (2 t. i veckan).

Utbildningen skall vara avslutad senast 1 maj 1920.

Utbildningsplan.

I. Genomgång och praktisk förklaring av förut förvärvade kunskaper (i huvudsak enligt »Carl Ekeröth: Taktisk minnesbok för arméns läkare» jämförd med F.R., Kr. S.B., Kr.F.R. och Et.R.).

a. Arméns mobilisering och indelning i krig, Staber och förvaltningsmyndigheter vid fälthären, Trupper och träng, Etappväsendet, Krigsförplägnadstjänsten (2 tim.).

b. Marscher, Förläggning, Striden, Allmänna bestämmelser för sjukvårdens handhavande (2 tim.).

II. Detaljerad genomgång av sjukvårdens anordnande och handhavande.

A. Under marsch.

1. Sjukvårdspersonalens plats.

2. Sjukvårdstjänsten vid de lägre truppförbanden.

3. » » » » högre » »

B. Under förläggning.

1. Vid de lägre truppförbanden.

2. » » högre » (2 tim.)

C. Under strid.

1. Allmänna bestämmelser för sjukvården under strid.

2. Detaljerad genomgång av sjukvårdstjänsten vid de högre truppförbanden med applikatoriska exempel.

3. D:o, d:o vid de högre förbanden med applikatoriska exempel (4 tim.).

4. Åtgärder för förflyttning eller evakuering vid stridens utveckling till förföljning eller reträtt med applikatoriska exempel.

5. Evakuering och stridsfältets upprymmande (4 tim.).

III. Etappsjukvårdens organisation och truppsjukvårdens anslutning till densamma.

IV. Förplägnadsanordningar vid sjukvårdsväsendet (2 tim.).

V. Ordergivning vid högre och lägre truppförband under olika förhållanden.

VI. Rapportväsende (2 tim.).

VII. Frivillig sjukvård. Reserv (2 tim.).

Summa 20 timmar.

Fastställes.

Skövde den 2 december 1919.

B. Munck.

Arméfördelningschef.

Kurserna, som ägde rum på aftnarna, hava av deltagarna omfattats med stort intresse, och har det stora flertalet av dem förklarat sig önska deltaga i dylika kurser även under vintern 1920—1921. Sådana hava nu också påbörjats.

Bland mera viktiga order beträffande hälso- och sjukvården, som under året utgått från avd. V, må anföras:

Till Chefen för

Rörande förandet av sängsjukjournaler och rörande förplägnanden av sjuka å truppförbandens sjukavdelningar (sjukrum) och sjukhus har jag äran meddela följande direktiv:

1) Sängsjukjournalerna skola föras lika fullständigt som sådana journaler i all-

mänhet föras å de civila sjukhusen. Alla anteckningar skola göras med bläck och vara fullt läsbara. Såsom primäruppgifter hava de ett stort värde.

2) Kungl. Maj:ts nådiga förordning om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, påkallar särskilt ett noggrant förande av sängjournaler.

3) Å journalerna skall förplägnad (portion, extra portion) för dagen alltid vara angiven.

4) Med vidhållande av principen att truppförbandets manskapsportion eller del(ar) av densamma alltid, när lämpligen ske kan, bör i första hand användas även såsom sjukförplägnad, ordnas förplägningen av de sjuka med ledning av »förslag till grunder för provisoriska sjukvårdsanordningar under större epidemier», sid. 15 och sid. 35 och följande, därvid dock antalet olika sjukportioner (se Matsedlar för sjukportioner sid. 36—A. . . D) och antalet olika extra portioner (sid. 38) kan för beredande av omväxling i kosten lämpligen ökas.

5) Gällande matsedlar och portionsstater för vanlig manskapsportion, gällande »matsedlar och utspisningsstater för sjukportioner» och gällande »extra portioner» för sjuka skola finnas anslagna såväl å sjukavdelning (sjukhus) som å vederbörande kokinrättning.

6) Slöseri med sjukförplägnaden skall undvikas. Överblivna matrester skola väl tillvaratagas och — med iakttagande av de försiktighetsmått, som vid smittsam sjukdom kunna påkallas — transporteras till kokinrättningen.

Därjämte vill jag under hänvisning till stabs- e.s. n:r 597/V den 21 mars 1919 och Sjukvårdstyrelsens skrivelse n:r 2416 den 17 augusti 1917 framhålla nödvändigheten av, att vederbörlig sparsamhet städse iakttages i fråga om medicin och förbandsartiklar.

Skövde den 16 mars 1920.

M. Blomstedt.

Tjf. Arméfördelningschef.

G. Ekelund.

Till Chefen för

För åstadkommande av utförligare redovisning och av skärpt kontroll dels beträffande manskap, som utan att vara sjukskrivet är på grund av lättare åkomma frikallat från vissa praktiska övningar, dels beträffande manskap, som på truppförbands sjukavdelning undergår poliklinisk behandling eller observation (exempelvis temperaturmätning), utfärdas härmed följande direktiv att lända till efterrättelse från och med 1 nästkommande april:

1) För varje kompani (skvadron, batteri) föres såsom bilaga till sjukrullan en särskild lista över från vissa praktiska övningar frikallat, men ej sjukskrivet manskap.¹

2) »Veckolistan över manskap, som på sjukavdelningen polikliniskt behandlas eller observeras», föres på sjukavdelningen enligt det av fätläkarna Borgström och Brinke i deras »betänkande och förslag» av den 26/10 1917 på sidan 78 angivna formuläret. Över behandling av könssjukdomar föres dock anteckningar å journalformulär, som av Medicinalstyrelsen fastställts »att användas av läkare, som omnämnas i § 5 av lagen angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar». Dessa formulär erhållas hos Iduns tryckeriaktiebolag, Stockholm.

3) Samtliga ovan föreskrivna listor och journaler skola efter hand samlas och allt framgent förvaras.

Skövde den 29 mars 1920.

På befallning.

Gustaf Ekelund.

Fördelningsläkare.

¹ Ej här medtaget.

Till Chefen för

Enär för vidmakthållande av ett gott hälsotillstånd hos trupp den personliga renlighetens tillgodosende och en förståndigt bedriven härdning av huden äro av särdeles stor betydelse, vill jag härmed hava befallt:

att var och en av manskapet, som inrycker till skola (övning) skall, om möjligt, på inryckningsdagen erhålla ett varmt bad (dusch) efter föregående intvålning av hela kroppen;

att var och en av manskapet skall sedermera, om möjligt, en gång i veckan erhålla ett sådant bad (dusch);

att den i »Borgström-Brinkes betänkande och förslag» av den 4 juni 1918 på sidan 48—50 under »III. lektionen (minst 2 timmar)» upptagna *praktiska* tillämpningsövningen i personlig hälsovård (omfattande tandborstning, tvättning av kroppen, skötsel och rengöring av naglarna, som skola hållas kortklippta, etc.) skall av officer med erforderliga biträden givas för allt manskap snarast möjligt efter inryckning till första tjänstgöring;

att ifrågavarande tillämpningsövning skall organiseras och bedrivas med ledning av nämnda Borgström-Brinkes förslag;

att under denna tillämpningsövning betydelsen av kroppens härdning skall i korthet, men kraftigt framhållas; varvid kapitlet 2 i boken »Din hälsa» av Toll och Bellander (anskaffad på lägerkassornas bekostnad) lämpligen kan tjäna som ledning;

att under såväl sagda tillämpningsövning som sedermera under manskapets dagligen återkommande rengöring av kroppen allt vad därtill hörer (tandborstning, kroppens rentvågning, naglarnas rengöring etc.) skall kraftigt *inezerceras* hos manskapet, så att det lär sig att härvid förfara både grundligt och raskt;

att en detaljerad instruktion, som i korta och tydliga punkter angiver, huru ovan nämnda kroppsrengöring etc. bör tillgå, skall finnas anslagen såväl i tvättrum som i logement;

att manskapets dagliga morgontoalett (tandborstning, tvättning av ansikte och överkropp samt rengöring av händer och naglar) alltid skall ske under kontroll av underbefäl och ofta inspekteras av officer;

att soldatinstruktionens föreskrifter om »kroppens vård» skola noga iakttagas;

att manskapets händer och naglar skola av vederbörande kompanidagunderbefäl inspekteras före avmarsch till måltid;

att varje man skall själv bestå sig med tvål;

att tandborste och tandpulver (exempelvis fälld krita försatt med några droppar pepparmyntsolja) skall tillhandahållas varje man på lägerkassornas bekostnad;

att avkortning i den dagliga övningstiden om möjligt *icke* sker med anledning av tillgodosendet av den personliga renligheten enligt ovanstående föreskrift.

Det är min avsikt att under kommande inspektioner vid truppförbanden ägna det praktiska utförandet av de ovan anbefallda åtgärderna en ingående granskning.

Skövde den 29 april 1920.

B. Munk.

Arméfördelningschef.

Gustaf Ekelund.

Under år 1919 verkställdes sundhetsinspektioner vid fördelningens samtliga truppförband, varför under 1920 inga sådana ägt rum.

Skövde den 10 januari 1921.

Gustaf Ekelund.

Fördelningsläkare.

b. Truppförbandens årsberättelser.

Skaraborgs regemente.

Av de mycket vanliga s. k. marschsvulsterna hava 8 vid röntgenfotografering visat sig vara brott å mellanfotsben, och böra dessa skador vid infanteriregementena särskilt uppmärksammas och i större utsträckning undergå fotografering.

(Gertzén.)

Bohusläns regemente.

För att bereda nödigt utrymme under regementsmötet, och då av militära skäl en kompanivåning ej kunde få användas därtill, vilket ju varit det bästa, inreddes gymnastiklokalen till provisoriskt sjukhus. Genom presenningar, fästade vid de uppfällda bommarna, avdelades sex stycken sjukrum, liggande i rad intill varandra utefter ena väggen, vardera rymmande tolv patienter. För ytterligare dylika två sjukrum fanns plats. Framför sjukrummen löpte en bred korridor. I pissoaren, som är försedd med två ingångar, avdelades genom en tvärvägg två rum till klosetter. I avklädningsrummet anordnades tvätt- och snyggningslokaler; för varje sjukrum avdelades en avbalkning därtill. Arrangementet utföll väl; uppvärmningen var tillfredsställande och genom uppdelningen var det lätt att hålla ordning i gymnastiklokalen. De sjuka uttalade också sin belåtenhet. Som presenningarna voro lånta från regementets förråd gick kostnaden för det hela endast till anskaffandet av några klädstreck för presenningarnas uppfästande, samt några läkten.

(Hansson.)

Livregementets husarer.

För visad utomordentlig duglighet och pålitlighet erhöll sjukvårdsfuriren Vasamedaljen i silver av 8. storleken, en säkerligen ganska ovanlig utmärkelse bland sjukvårdsmanskap.

(Pettersson.)

IV. arméfördelningen.

a. Fördelningsläkarens årsberättelse.

Rekryteringen av den manliga sjukvårdspersonalen synes under året hava blivit delvis underlättad; och detta ej blott i kvantitativt, utan även i kvalitativt hänseende att döma efter gjorda inspektioner. Behovet av ökad kvinnlig personal å sjukhus och sjukavdelningar kvarstår dock fortfarande, särskilt när det för framtiden gäller att upprätthålla den standard, som dessa genom ny- och ombyggnadsarbeten verkligen nått.

Sjukavdelningarna vid I. 1, I. 2. K. 1, A. 1 och A. 9 hava genom ändrings- och reparationsarbeten blivit mycket tillfredsställande och motsvara numera alla berättigade fordringar. Genom inredande samtidigt av bostäder för sköterskor vid I. 1 och I. 2 (gemensamt förlagda till I. 2) samt vid A. 1 har ytterligare ett stort framsteg vunnits. För egen del hyser jag den åsikten att utgifterna för sköterska väl betala sig genom de besparingar av materiel och medicin, minskat slitage m. m., som genom anställande av en sådan göras.

De jämlikt Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses skrivelse D. n:r 3320/1919

(Stabs.e.s. n:r 3122/1919) uppgjorda planerna för provisoriska sjukvårdsanordningar under större epidemier vid truppförbanden, kommo förr än kanske väntat var till användning vid den influensaepidemi, som med sin tyngdpunkt förlagd till mars månad ånyo uppträdde. Antalet sjukdomsfall var i jämförelse med föregående epidemi ej särdeles anmärkningsvärt, men dödlighetsprocenten — åtminstone vid vissa truppförband — betydligt större. Vidtagna anordningar för beredande av nödig plats och lämplig vård åt de sjuka hava fungerat utan anmärkning. I några fall måste extra sjuksköterskor anställas.

Genom Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses föranstaltande hava möjligheterna för ett utsträckt anlitande av specialister vid diverse sjukdomar ytterligare ökats, varigenom truppförbandsläkarnas arbetsbörda i avsevärd grad underlättats. För att å andra sidan motverka den förlust för truppförbandet i arbetskraft och arbetstid, som de veneriskt sjukas inom Stockholms garnison poliklinikbesök medförde, hava vid truppförbanden därstädes ordnats behandling för dessa åkommor, vilken under kontroll skötes av härför utbildad personal och som hittills medfört ett önskat, gott resultat.

Resultaten av den under arméfördelningschefens överbefäl ställda fackutbildningskursen för värnpliktiga läkare 1920 läto sig praktiskt iakttagas under fälttjänstövningarna i Södermanland och voro synnerligen tillfredsställande.

För det genom Kungl. brevet den 30 november 1920 organiserade Vilnadetachmentet hava, utom av Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse angående sjukvårdstjänsten angivna bestämmelser, av arméfördelningschefen utfärdats särskilda föreskrifter med hänsyn till hälso- och sjukvården, varvid genom Svenska Röda korsets Polen-ambulans vunna erfarenheter vunnit beaktande.

På grund av den utredning angående nedbringandet av handräkningsarbetena inom armén, vilken för närvarande pågår, är att hoppas, att Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse för såvida även handräkningen till sjukhus och sjukavdelningar kommer att minskas, tager i beaktande, i vad mån dylik torde kunna ersättas med civil arbetskraft.

Under ordinarie fördelningsläkarens tjänstledighet den $15/2$ — $15/6$ för särskilt uppdrag, uppehölls befattningen av fältläkaren i F. L. K., regementsläkaren vid I. 2, F. Klefberg.

(Möller.)

b. Truppförbandens årsberättelser.

Göta livgarde.

Den s. k. Lex venerea har bland annat, såsom redan framhölls föregående år, vållat åtskilliga expeditionssvårigheter. Så t. ex. *omöjliggör* ett efterlevande av sagda lags § 25 ett *korrekt* uppgörande av den *översikt över veneriska sjukdomar* vid regementet, som författningsenligt skall åtfölja första kvartalets sjukbesked m. m. Denna paragraf förbjuder ju som bekant införande av *diagnos* i »åtkomliga handlingar» (kompanisjukrulla, journaler m. m., som *måste* finnas »åtkomliga» för anteckningar). Då därtill kommer att poliklinik korten — trots ideligen upprepade påminnelser från tjänstgörande läkares sida — mången gång vid å G. S. avslutad behandling icke återställas till sjukavdelningen är upprättandet av den veneriska översikten helt enkelt omöjligt att korrekt verkställa.

Påpekas bör även att § 25 i nämnda lag och föreskrifterna i I. Exp., bil. C. formulär 29 anm. 3, ju aldrig kunna efterlevas *samtidigt* vad beträffar de veneriska sjukdomarna.

Bland skälen för införandet av »läkarkort» angavs, att dessa kunde tjäna som vägledning för blivande yttranden rörande sjukersättning. Detta kan tvevelsutan vara sant, så länge vederbörande kvarstår i aktiv tjänst vid truppförband. Men *därefter* äro de till ingen nytta för *truppläkarna*, då korten efter slutad tjänstgöring övergå till R. O.

eller andra myndigheter. Så länge den oformligheten tillåtes kvarstå, att understödsansökningar mottagas t. o. m. 3 år efter skadans eller sjukdomens uppkomst, hava läkarkorten i de flesta fall intet värde i dessa hänseenden. Då man vidare läser riks försäkringsanstaltens stereotyp återkommande uppmaningar att »anställa förhör med den sjukas närmaste befäl och kamrater» — vilka i de flesta fall försvunnit från regementet ett eller annat år före vederbörandes ansökans insändande, samt har sig bekant de många tidsödande åtgärder, som troligen onödigtvis vållas arméns befäl och läkare genom hittillsvarande form av mellanhavandet med sagda anstalt, torde en grundlig reform därutinnan vara av behovet påkallad.

Men hänsyn till utförandet, resp. ledningen av facktjänstgöring för vpl. med. kand. torde det kanske icke vara olämpligt att redogöra för det tillvägagående, som tillämpas å I. 2.

Vid inryckningen till repetitionsövningarna närvar den facktjänstgörande vid och deltog i regementsläkarens undersökning av de kontingenter nyinryckta, som uppsänts från kompanierna på grund av uppgiven sjukdom eller enär de eventuellt föllo under § 108 Inskr. F. O. Sedermera förrättade regementsläkaren de tre första veckorna av repetitionsövningen sjukvisitation vid 6—7 kompanier i närvaro av och med facktjänstgöranden som biträde. På så sätt repeterades praktiskt och med talrika belysande exempel — till följd av flera årsklassers närvaro — en god del av under fackutbildningskursen genomgången undersöknings- och expeditiionsmetodik. Övriga 5—6 kompanier (växlande olika dagar) behandlades samtidigt i annan lokal av den ordinarie bataljonsläkaren.

På detta sätt lades, som jag tror, en god grund för facktjänstgörandens mer självständiga verksamhet, vilken tog sin början, då han under årets större fälttjänstövningar i Södermanland tjänstgjorde såsom bataljonsläkare vid I. 2:s 3. bataljon.

Då sedermera nyinryckning av värnpliktiga ägde rum den 14/10 deltog han i vaccination och läkarundersökningar (upprättande av läkarkort). Dessa undersökningar fördelades så, att facktjänstgöranden efter sjukvisitationen undersökte en del, varvid tillfälle gavs att vid behov konsultera den ordinarie läkaren, samt regementsläkaren efter kl. 12 middag ensam undersökte en annan del. På så sätt medhanns, utan att civil läkare behövde anlitas, omkring 40 man pr dag, vilket var särdeles fördelaktigt med hänsyn till önskvärdheten av, att dessa undersökningar icke få draga för långt ut på tiden. Under slutet av oktober samt nov. och dec. har facktjänstgöranden fullt självständigt, men med regementsläkaren såsom dagligen tillgänglig kontrollant och eventuell rådgivare, skött sjukvisitationer ävensom vissa andra till tjänsten hörande göromål. Utan att alla vilja påstå att ovanstående tillvägagångssätt är det enda riktiga, tror jag dock, att det kan rekommenderas till ungefärlig efterföljd, till dess ett måhända behövt bättna och i detalj kanske mer genomtänkt förslag för facktjänstgöringen sett dagen. Frågan torde nämligen gälla att väl balansera å ena sidan kravet på facktjänstgörandens tillfälle till och förmåga av *självständig verksamhet* samt å andra sidan såväl den tjänstgörandes som tjänstens i och för sig tydliga fordringar på *ledning och råd från ordinarie läkares sida*.

Vid inryckningen till årets repetitionsövningar skulle, enligt gällande bestämmelser, de 5 trängen i egentlig sjukvårdstjänst tilldelade och vid I. 2 senast tjänstgörande värnpliktiga återgå till T. 1.

Att dessa värnpliktiga, då de uppnått den utbildning och övning, att de kunde vara regementets sjukvård till nytta och verkligen behövdes under repetitionsövningarna, just då skulle dragas bort från regementet, förefaller rätt olämpligt. Efter anhängan lyckades regementet också genom G. O. n:r 1140/1920 erhålla tillstånd att, utan hinder av bestämmelserna i G. O. n:r 787/1920, för fortsatt utbildning i sjukhustjänst kvarhålla två av dessa fem, till gagn för sjukvården och förmodligen icke till skada för deras utbildning.

Härmed torde ett icke oviktigt prejudikat vara skapat till gagn vid framtida liknande legitimt behov.

Med avseende på värnpliktiga dugliga endast till viss vapentjänst torde böra påpekas, att i K. Maj:ts kungörelse den 23 maj 1919, § 12, antydda »i kommandoväg utfärdade föreskrifter» mig veterligen ännu icke förefinnas.

Detta har haft till följd att befälet ofta icke vet, *huru* denna kategori värnpliktiga skola utbildas. Att dylika — oftast ju något mindervärdiga — individer på grund av bristande bestämmelser utbildas tillsammans med och lika med i all vapentjänst dugliga, är naturligen både olämpligt och stridande mot besiktningsreglementets andemening. Det torde därför utan tvivel vara på sin plats, att föreskrifter, liknande dem uti § 6 av K. Maj:ts nåd. reglemente den 24 jan. 1902 angivna, snarligen utfärdas.

(Klefberg.)

Vaxholms grenadjärregemente.

Den allmänna knappheten på handräkningsmanskaper har gjort sig gällande även vad avd. V vidkommer. Vissa tider har det varit svårt att erhålla tillräcklig handräkning för sjukhusets behöriga skötsel trots de enträgnaste framställningar härom till de militära myndigheterna, som i detta avseende äro de i sista hand bestämmande. Vid ett tillfälle har det hänt, att en tillfällig regementsbefälhavare ansett sig böra inhämta upplysning från Arméfördelningens stabsexpedition, huruvida min anhållan om en enda handräkningsman till sjukhusets förfogande vore av beskaffenhet att böra villfaras.

(Forsmark.)

V. arméfördelningen.

a. Fördelningsläkarens årsberättelse.

Beträffande läkarpersonalen är att omförmäla, att utom de båda förutvarande sedan längre tid vakanta bataljonsläkarbeställningarna ytterligare en blivit ledig utan att kunna besättas, nämligen vid Västmanlands regemente. Till övriga omständigheter, som under nuvarande förhållanden försvåra erhållandet av sökande till bataljonsläkartjänster, tillkommer i detta fall svårigheten att i regementets förläggningssort kunna erhålla bostad.

De i min senaste årsberättelse framhållna, med sjukvårdsmanskapets rekrytering förbundna svårigheterna hava under året icke minskats. Vissa å generalorder anbefallda kommenderingar av sjukvårdsbeställningsmän till skolor o. d. hava endast med svårighet kunnat utföras. För att kunna lämna de i Uppsala förlagda truppförbanden en begärd förstärkning av sjukvårdsmanskaper under vid dem i början av året rådande influensaepidemi måste chefen för trängkåren låta vissa fast anställda underbefälslever ur sjukvårdskompaniet avbryta pågående kommendering för egen utbildning.

Sjukhusförhållandena vid arméfördelningens truppförband hava under året icke undergått någon annan förändring, än att vid Marma skjutfält, vilket med 1920 års utgång i vissa avseenden, däribland hälso- och sjukvården, underställts chefen för V. arméfördelningen, uppförts en liten sjukstuga med tillsammans 5 sjukplatser.

Specialsjukvården för ögonsjuka har under året fortgått på samma sätt som under 1919. Militära tandpolikliniker hava under året trätt i verksamhet vid Upplands infanteriregemente (för samtliga i Uppsala förlagda truppförband), vid Västmanlands och Värmlands regementen samt vid Västmanlands trängkår. Endast vid sistnämnda truppförband har avtal med poliklinikföreståndaren kunnat träffas i full överensstämmelse med de av Sjukvårdsstyrelsen utfärdade bestämmelserna. Vid de övriga nämnda truppförbanden har verksamheten ordnats provisoriskt inom de gränser, som betingas av tillgängliga penningmedel, och vid Dalregementet har någon tandpoliklinik ej kunnat

sättas i gång, utan har tandvården för regementets manskap måst inskränkas därtill, att akuta fall på tandvårdsanslagets bekostnad skickats till tandläkare för behandling, under det att extraktioner liksom hittills verkstälts av regementets läkare vid sjukvisitationerna.

I min årsberättelse för 1919 omnämndes, att den difteriepidemi, som under senare hälften av detta år förekommit vid Upplands artilleriregemente och som under december månad syntes hava upphört, i samband med julpermittenternas återkomst till regementet åter uppblossade, möjligen på grund av ny import av smittämne. Denna epidemi pågick ända till i maj månad, då förnyade energiska åtgärder vidtogas för att komma smittkällan på spåren. Dessa åtgärder som utgjordes av upprepade halsbesiktningar med regementets hela personal i förening med provtagning för bakteriologisk undersökning å alla, som företedde de minsta retningsstecken, ledde till infångandet av icke mindre än 12 bacillbärare, av vilka ingen var behäftad med klinisk difteri. I och med dessas isolering avstannade alldeles epidemien, vilken pågått under nästan ett år och utom de nämnda bacillbärarna räknat 112 fall, varibland 2 dödsfall.

Den epidemiska influensan infördes i slutet av januari 1920 till Upplands infanteriregemente av en furir, som sjuknat under hemresan från kommendering i Boden, där en svårare influensaepidemi då härjade. De sista fallen av sjukdomen inträffade i mitten av mars. Hela antalet fall var 192 och antalet dödsfall 9. Genom lämpliga isoleringsåtgärder lyckades det att hindra smittans spridande till arméfördelningens övriga truppförband med de kontingenter ur dessa, vilka i och för deltagande i de i Uppsala under första veckan av februari månad hållna »vinterspelen» besökte denna stad och härunder voro inkvarterade och förplägade vid Upplands infanteriregemente, men redan följande vecka spred sig sjukdomen till Upplands artilleriregemente, där den höll sig kvar ungefär lika länge som vid infanteriregementet. De sista fallen inföll nämligen i slutet av mars. Vid artilleriregementet inträffade 241 fall och ävenledes 9 dödsfall. I början av mars uppträdde sjukdomen vid Dalregementet, varefter den dock för tillfället upphörde redan efter 2 veckor, sedan 61 man insjuknat. Under denna tid inträffade vid regementet intet dödsfall i influensa, men i maj insjuknade på föga mer än vecka 13 man i en synnerligen elakartad form av sjukdomen, i det att av dessa 13 ej mindre än 5 avled. Även Värmlands regemente fick en vårepidemi av influensa, som räckte från början av februari till mitten av maj med tillsammans 142 fall, varibland 4 dödsfall. Vid Livregementets dragoner utbröt en influensaepidemi under sista veckan i februari i samband med den sista stora epidemien av denna sjukdom bland huvudstadens civilbefolkning. De sista fallen kommo omkring den 1 april. Inalles inträffade 86 fall och bland dessa 4 dödsfall. Strax efter mitten av juli började sjukdomen åter vid Upplands infanteriregemente, men med tillämpande av de isoleringsmetoder, som med framgång begagnats för att hindra influensasmittas spridande till de kontingenter från andra truppförband, vilka deltog i »vinterspelen» i Uppsala, lyckades det att denna gång hindra epidemien att gripa omkring sig, och det stannade vid de 31 i samband med sjukdomens första insättande insjuknade. Sjukdomen var denna gång godartad och gav ej anledning till något dödsfall. De båda Västmanlandstruppförbanden voro under året helt förskonade från influensa. Vad Västmanlands trängkår beträffar, har år 1920 i fråga om sjuklighet i epidemiska sjukdomar varit ett bemärkelseår, ty undantagandes ett enda difterifall i januari har kåren varit alldeles fri från de sjukdomar, som falla under epidemi-lagen.

Av epidemisk sömnsjuka förekom i juni ett enstaka fall vid Upplands infanteriregemente. I slutet av november inträffade ett fall vid Upplands artilleriregemente, från vilket sjukdomen överfördes först till det i infanteriregementets kasern förlagda, men i fråga om stallar och ridhus till artilleriregementet hänvisade husardetachmentet och från detta till infanteriregementets personal. Jag får beträffande sömnsjukan värdsamt hänvisa till den undersökning av sjukdomens kliniska och epidemi-

ologiska förhållanden, som bataljonsläkaren A. Kristenson verkställt, och vars resultat delvis meddelats i en särskild bilaga till den årsberättelse, som avgivits av regementsläkaren vid Upplands infanteriregemente.

Sundhetsinspektioner hava under året förrättats av arméfördelningschefen vid Livregementets dragoner och Västmanlands trängkår samt av mig vid ridskolan.

Arméfördelningen deltog, med undantag av Upplands infanteriregemente och Skånska husarregementets detachement, i de fälttjänstövningar, som i slutet av sept. höllos i Södermanland under H. M. Konungens befäl. Hälsostillståndet under övningarna var synnerligen gott. Av epidemiska sjukdomar förekommo blott ett par difterifall. Däremot inträffade två svårare olycksfall, det ena med dödlig utgång. Vid ett batteri hade under pågående eldgivning en patronhylsa fastnat i en av kanonerna, och en värnpliktig artillerist, som varit framskickad för att på övligt sätt framifrån stöta loss den, begick den oförsiktigheten att efter verkställandet härav ånyo passera framför kanonmynningen för att bege sig till sin plats vid kanonens andra sida. I samma ögonblick avfyrades ett nytt skott, och mannen, som då råkade att vara framför mynningen blev på ett fruktansvärt sätt tilltygad och avled efter en kort stund. Det andra olycksfallet bestod däri, att vägbanan på ett ställe, där en väg med en hög utfylld bank är dragen över en ravin, rasade ned under tyngden av en passerande lastad automobilkolonn, varvid en av bilarna rullade ned i ravinen. En av de på bilen sittande trängsoldaterna följde med denna i fallet och erhöll därvid ett lärbensbrott.

Möjligheterna att under manövern bedriva övningar i sjukvårdstjänst voro som vanligt sparsamma och förminskades ytterligare därigenom, att infanteriregementena vid fälttjänstsammansättning sakna läkare i regementsstaben. Vid ett av arméfördelnings infanteriregementen var den bataljon, vid vilken regementsläkaren var placerad, under större delen av fälttjänstövningarna skild från de båda andra på så stort avstånd, att det för honom ej var möjligt att på ett verksamt sätt leda sjukvårdstjänsten för hela regementet. Då läkarna vid de båda andra bataljonerna utgjordes av värnpliktiga, är det lätt att förstå, att vid detta regemente några verkligt givande övningar i sjukvårdstjänst svårligen kunde förekomma. De sjukbäraravdelningar, varöver regementena vid fälttjänstsammansättning förfoga, äro även för svaga för att kunna medge några övningar i sjukvårdstjänst under strid, ägnade att giva en bild av förhållandena i krig. Slutligen förmår ett sjukvårdskompani, som markeras av blott en tropp med fälttjänstsammansättning, ej att uträtta någonting, då det gäller övningar i sjukvårdstjänst under strid. När huvudförbandsplats upprättats, måste den åtminstone såtillvida bemannas, att verksamheten å dess olika avdelningar kan markeras, och härför åtgår så stor del av troppens hela styrka, att knappast några sjukbärare återstå att utskicka i terrängen.

(Wahlstedt).

Redogörelse för fall av encephalitis epidemica vid I 8 och K. 5 samt kort relation av ett fall av samma sjukdom vid A. 5.

Sömnjukan vid Upplands infanteriregemente och Upplands artilleriregemente.

Fall 1. Volontär, 20 år. A. 5. Insjuknade den 28 nov. 1920 med ögonsymtom (ptos, dubbelseende), sömnighet; följande dag samma symtom fastän mera utpräglade; den ³⁰/₁₁ huvudvärk, illamående; sjukskrev sig den ¹/₁₂ och hade då haft fryshet samt hade på morgonen temp. 38.4°. Remitterades till ögonpolikliniken, varefter sattes diagnosen paresis recti inf. sin. med misstanke på encephalitis; synskärpan h. och v. öga = ⁶/₆. Han låg sedan på sjukhuset A. 5 till den ⁸/₁₂ och hade därunder samma symtom som förut, ökad sömnighet, temp. 38.4°—38.8°. Avpollterades sist-

nämnda dag till epidemisjukhuset. Vid intagandet här var han högrgradigt somnolent, men klar och redig vid samtal; han hade ptos å v. öga; pares av rect. med. sin.; horisontell nystagmus vid blickriktning till h. och v.; event. rotatorisk nystagmus vid blickriktning uppåt. Ingen uttalad accomodationspares. Synen f. ö. bra. Sensibilitet u. a. Motilitet: ryckning vid munnen, plockar med fingrarna. Kernig, nackstyvhet neg. Babinski neg. Romberg neg. Ingen tremor. Anisokori: den vänstra pupillen större samt reagerar trögt för ljus. Inre organ utan anm. Lumbalpunktion: 110 mm. vatten. Nonne—Apelt neg. 230 mononukleära celler pr. kbmm. — Efter att ha blivit bättre under ett par dagar blev han plötsligt sämre med delirier och högrgradig motorisk oro, sluddrigt tal, fingerplockning, kroniska kramper och temperaturstegring. Mors den $\frac{9}{12}$.

Diagnos: Encephalitis epidemica.

Obduktion: Bronchopneumonia ac. + Oedema cerebri.

Fall 2. Musikvolontär, 16 år. K. 5, 9 skv. Var förlagd i 6 komp., 2. bat:s kasern. Tjänstgjorde vid A. 5:s musikkår. — Inkom natten till den 29 nov. till militärsjukhuset vid I. 8, och hade då temp. 38.6 och puls 115. Högrgradig motorisk oro samt hallucinationer; ville springa upp. Klagade över håll tvärs över bröstet. Vid undersökning företedde han ingen Kernig, ingen nackstyvhet; var fullt orienterad till tid och rum och hade inga obj. symtom från inre organ. Han behandlades symtomatiskt med sedativa; ständig övervakning. Den $\frac{30}{11}$ var tillståndet oförändrat.

Den $\frac{1}{12}$ ej sovit alls. Förefaller nu matt och trött; hjärta utan anm., puls jämn, väl fylld. Den $\frac{2}{12}$ sovit något i natt. Tillståndet för övrigt oförändrat; svårt att hålla ögonen öppna. Den $\frac{3}{12}$ temp. stegr. Nackstyvhet. Kernig. Lungor: D. v. bak ned, bro.-andn., o. rs. Lumbalpunktion: initialtryck 220; lumbalvätska klar. Den $\frac{3}{12}$ e. m. tillståndet oförändrat, puls ojämn. Den $\frac{4}{12}$ exitus.

Diagnos: Encephalitis epidem. Pneumonia crouposa lob. inf. sin.

Ej obducerad.

Fall 3. Vpl., 20 år, K. 5, 10 skv. Var förlagd i 7 komp., 2 bat:s kasern. Tjänstgjorde i tvättnrättningen sedan den 1 nov.; hade att göra med kläder från hela garnisonen. Samtidigt tjänstgjorde här två man från A. 5, vilka dock ej voro sjuka. Var ibland på artilleriets markententeri och tjänstgjorde allt emellanåt som stallvakt i husardetachementets egna stall. Ej permitterad utanför Uppsala någon gång efter den 1 nov. — Frisk tills den 2 dec., då han fick hosta och snuva samt sömnlöshet. Under de närmaste dagarna kände han sig trött, men kunde ej sova, fick huvudvärk den $\frac{3}{12}$, men hade ej kräkningar, åt som vanligt och tjänstgjorde hela dagen; var nervös, pratade fort och mera livligt än vanligt. Sjukskrev sig den $\frac{6}{12}$ för sömnlöshet och hade på morgonen 37.4°. Fick brom. Senare på förmiddagen dubbelseende och ökad huvudvärk. Blev värre under dagens lopp och inlades på sjukhuset på kvällen kl. 8. Hade då en enorm motorisk oro, huvudvärk och delirier och temp. 38.1°. Under de följande dagarna fortsatte den motoriska oron i hög grad, sov ej trots brombehandling, fick ptos av båda övre ögonlocken och avpollletterades den $\frac{11}{12}$, då somnolensen redan börjat inträda, till akademiska sjukhuset. Vid ankomsten dit företedde han somnolens, normala reflexer, hyperestesi i huden, ingen nackstyvhet, åtminstone ej högrgradig, svagt pos. Kernig och vid lumbalpunktion initialtryck 90 mm. H₂O och i lumbalvätskan 190 enkärniga celler pr kbmm., neg. Nonne—Apelt. — Under de närmaste dagarna efter inkomsten till akademiska sjukhuset fortsatta delirier och ökade meningitsymton. Fr. o. m. dagarna före jul en fortskridande förbättring.

Diagnos: Encephalitis epidemica.

Fall 4. Vpl., 20 år, Signalkomp., I. 8. Var förlagd å 4 komp., 1. bat:s kasern. Tjänstgjorde som signalist ända sedan inryckningen den 16 nov. Brukade ej vara

tillsammans med husarer eller artillerister, ej heller med sjukhuset. Hempermitterad till Sala omkr. 1 dec. samt den 11 och 12 dec. Ingen sjuk i hemmet då eller, vad han vet, senare.

Sjuknade den 12 dec. under hempermissionen med huvudvärk i tinningtrakten, ej kräkningar, ej förkyld. Reste till Uppsala på kvällen efter permissionens slut. Sov obetydligt natten till den 13 dec. och hade på morgonen fortsärande värk i huvudet, en värk som han satte i samband med tänderna. Sjukskrev sig på morgonen d. 13 dec. och hade då kl. 7,30 f. m. 37.6°. Remitterades till tandläkare för behandling. Blev ej bättre. Sov illa hela veckan, hade ej dubbelseende, aptiten var dålig. Sjukskrev sig åter den 15 dec. och hade då temp. 37.9°. Han ställdes då på lindrig handräkning, emedan huvudvärken var värre och han klagade över värk utåt vänstra armen. Han säger sig själv då redan ha varit nervös och orolig. Minns ej, om han var mycket pratsam. Den 16/12 togs åter temp. på morgonen och var då 37.6°. Den 18 dec. intogs han på sjukhuset och företedde då ett uttalat nervöst tillstånd: motorisk oro, dock lågradig, talade hastigt och något okontrollerat. Diagnosen ställdes på encephalit; insändes den 19 dec. till akad. sjukhuset. Vid inkomsten dit var han orolig, desorienterad, yrsel; ingen nackstyvhet, Kernig svagt pos., reflexer utan anm., inga ögonmuskelförlamningar; vid lumbalpunktion var trycket i början 220, inga ökade celler i spinalvätskan, Nonne Apelt neg.; ömheten i vänstra armen vid palp. kvarstår. Under sjukhusvistelsen klarnade han så småningom upp, smärtan i v. armen kvarstår länge, nystagmus vid blick till h. och v.; i början av jan. 1921 en lätt pares av v. facialis, vilken emellertid sista dagarna minskat.

Diagnos: Encephalitis epidemica.

Fall 5. Vpl., 22 år.. I. 8, 2 inf. komp. Var förlagd å 5 komp., 2 batts kasern. Tjänstgjorde från den 16 nov. med truppen som vanligt. Fr. o. m. den 4 dec. kommanderad som handräkning i köket. Denna kommandering, som räckte till och med den 18 dec., bestod i arbete med servisen under första veckan (4/12—11/12) och under andra veckan (12/12—18/12) i arbete med rengöring efter dem, som ätit, bl. a. uppsamlade av matrester och dylikt från borden; och detta även ifrån de bord, varest det från trupperna i övrigt isolerade husardetachmentet ätit. Han umgicks ej med sjuka eller friska från A. 5 eller K. 5. Besökte markententeriet alltemellanåt med kamrater från köket. Var på det hela taget rätt isolerad från allt umgänge under sin kommandering i köket. Den 12/12 permitterad till sitt hem i Skuttunge, varest ej då eller sedan förekommit fall av sömnsjuka. Han färdades härifrån till regementet — c:a 2 1/2 mil — på cykel, nattetid och under stark kyla. Fick sedan under de följande dagarna litet snuva och ont i huvudet, kände sig dåsig, sov bra; hade ej kräkningar, hade bra aptit; tjänstgjorde hela dagen. Reste hem på julpermission den 18 dec. Ett par dagar före jul sov han dåligt på nätterna. Sjuknade på annandagen ordentligt med dubbelseende, yrsel, huvudvärk, delirier. Inga kräkningar. Den 27/12 var han fortsärande dålig, men blev sedan så smån. bättre, så att han kunde återvända till I. 8 vid permissionens slut den 3/1 1921. Han inställde sig då omedelbart på sjukhuset och inlades, emedan han såg orolig ut, såg dubbelt vid blick till h., hade antydd nackstyvhet, Kernig pos. vid 90 samt temp. 38.5. Låg på militärsjukhuset till den 5/1 1921, då han avpolletterades till akademiska sjukhuset. Vid inkomsten hit företedde han pares av m. rect. lat. dx., normala reflexer, normala förhållanden vid lumbalpunktion och i lumbalvätskan. Tillståndet har såväl då som sedermera under sjukhusvistelsen varit gott.

Diagnos: Encephalitis epidemica.

Sammanfattning av symtomatologien.

I fall 3—5 förefinnes, innan det mera påtagliga insjuknandet äger rum, en kortare tidsperiod, som utmärkes av lindriga nervösa symtom, ett s. a. s. prodromalstadium.

Detta stadiums längd har växlat i de olika fallen. I fall 3 synes det ha räckt c:a 4 dagar, i fall 4 nära en vecka och i fall 5 ett dar dagar. Fall 1 och 2 sakna uppgifter, som kunna ge ledning vid prodromalstadiets bedömande. Under denna period ha de mest framträdande subjektiva symtomen varit sömnlöshet, nervös oro, ökad pratsamhet, men samtidigt en viss däsighet, tidigt framträder också huvudvärk, särdeles pregnant i det 4:e fallet. Flera av de insjuknade ha även haft lindriga förkylningssymtom. Objektivt mest framträdande under prodromalstadiet har jag funnit ett påtagligt nervöst drag i det allmänna utseendet, oro i blicken, ökad pratsamhet, oro i hela kroppen, ej oliket en individ, som är något upprymd av spiritus. Temperaturen under prodromalstadiet har jag kunnat följa i fall 4 och därvid funnit den möjligen subfebril. Fall 3 hade på morgonen insjukningsdagen 37.4°. Tämligen hastigt tyckes sjukdomen sedan insätta med måttlig feber, delirier, ökad motorisk oro och dubbelseende, vilka symtom därefter bli de förhärskande tills ev. somnolensen tar plats som dominerande symtom.

Fall 1—5 ur epidemiologisk synpunkt.

Vad sjukdomens epidemiologi beträffar är att anmärka, att under år 1920 inträffat spridda fall av encephalit i skilda delar av Uppsala län, utan att dock någon anhopning under hösten varit att märka. Någon relation mellan de inom garnisonen och i länet inträffade fallen har jag emellertid ej kunnat påvisa. Efter allt att döma har fall 1 och 2 erhållit infektionen ungefär samtidigt, då ju insjuknandet är så gott som samtidigt — 28 nov. resp. natten till den 29 nov. Dessa två fall ha ju haft en del beröringspunkter med varandra genom tjänstgöring inom A. 5:s etablissemang, men när och hur och var infektionen kan ha ägt rum, undandraget sig varje bedömande. Fall 3, som tjänstgjorde i tvättinrättningen och därvid kom i beröring med såväl kläder som personal från A. 5, kan ju tänkas ha fått sin infektion där. När infektionen ägt rum är svårt att säga, men har den ägt rum genom kläder och personal från A. 5 eller K. 5, så bör ju smitt-tiden förläggas till de båda första fallens inkubations- och prodromaltid. Om man vågar förutsätta, att inkubationsstadiet är icke alls, eller åtminstone mindre smittsamt än prodromalstadiet, och detta senare, enligt vad jag förut anför, kan beräknas till 4 à 7 dagar så skulle den för fall 3 sannolika smittotidpunkten ligga mellan den 21 och 28 nov. och inkubations-tiden ligga mellan 4 och 12 dagar.

Beträffande det fjärde fallet är det svårt att sätta detta i direkt samband med de två första fallen. Dels hade han ej alls varit i beröring med A. 5 och dels hade det andra fallet inlagts på sjukhus redan den 29 nov.; och då fall 4 insjuknade först den 12 dec. med prodromer, ligger det ej nära till hands att smitta från fall 1 och 2 kan ha ägt rum. Däremot var K. 5:s detachement ej isolerat förr än fr. o. m. den 6 dec. Då nu fall 3 befann sig i prodromalstadiet den $\frac{2}{12}$ — $\frac{6}{12}$ finnes ju under denna tid möjlighet till erhållande av smitta. Inkubationstiden skulle i så fall ligga mellan 7 och 11 dagar. Jag framhåller emellertid att fall 1—4 äro mycket vanskliga att bedöma och ej tillåta säkra slutsatser angående inkubationstidens maximi- eller minimigräns.

Vida större intresse ur denna synpunkt erbjuder det femte fallet. Under tiden den 4—18 dec. tjänstgjorde han i köket, och av denna tid 1 vecka vid »servisen», andra veckan (11—18 dec.) i »skulboden», d. v. s. han skulle göra rent matborden efter dem som ätit, och bland dessa befann sig även de isolerade husarerna. Han kom således under denna vecka i beröring med matrester, som väl delvis kunna ha varit besudlade med saliv etc. från dem som ätit. Han gick under denna vecka med lindriga förkylningssymtom. Att dessa skulle vara att räkna till prodromer är ej troligt, alldenstund prodromalstadiet skulle räcka nära 14 dagar. Sannolikare är då, att detta varit en vanlig rhinit, vilken får sin förklaring i den långa cykelfärden i kallt väder den 12 dec. Den 18 dec. reste han hem på julpermission och insjuk-

nade ett par dagar före jul med obetydliga prodromer och annandag jul, den 26 dec., med fullt tydliga symtom av encephalit. Alldenstund i hans hem i Skuttunge ej förekommit fall av sömnsjuka, är det högst sannolikt, att han ådragit sig infektionen på I. 8 och helt naturligt före utgången av den 18 dec. Inkubationens minimitid skulle således bli 9 dagar, om man räknar till den dag, då sjukdomen uppträdde i tydlig form. Frånräknas ett prodromstadium av 4 dagar, blir inkubationstiden 5 dagar. Inkubationens maximitid är svårare att bestämma. En hållpunkt är den, att han under veckan 11—18 dec. tjänstgjorde i skulboden och därvid var mera utsatt för infektion än förut. Förutsatt att infektionen ägt rum under denna tid, blir inkubationstiden maximum 6—12 dagar, om man räknar till prodromernas början, 10—16 dagar, om man i stället räknar till sjukdomens tydliga utbrott.

VI. arméfördelningen.

Fördelningsläkarens årsberättelse.

Under det gångna året har anledning till tjänsteanmärkning mot läkarpersonalen icke förefunnits. Bataljonsläkarbeställningarna vid samtliga infanteriregementen och vid Norrlands trängkår äro fortfarande vakanta, och utsikterna att under året få dem besatta torde vara minimala, därest icke kraftigare åtgärder än hittills av statsmakterna vidtagas. Att sjukvården vid truppförbanden härav i hög grad lider, och att regementsläkarnas arbetsböda ej oväsentligt ökas, är självklart. I följd härav bliver en regementsläkarbeställning här uppe mindre eftersökt, och vid I. 23 har också den vakanta regementsläkarbeställningen icke lockat någon kompetent sökande, trots det att Östersund ur läkarsynpunkt torde vara bland de bästa garnisonsorterna i Norrland. Då regementsläkarbeställning icke utan högst allvarliga olägenheter för regementet kan vara obesatt, måste kraftigare åtgärder vidtagas för att avhjälpa läkarbristen vid de norrländska truppförbanden. Möjligtvis skulle ett samarbete mellan de militära och civila myndigheterna (här vederbörande stadsfullmäktige) kunna leda till ett för båda parterna fördelaktigt resultat, och de eftergifter i tjänsten från militärt håll, som möjligen kunde befinnas behövliga, torde ock i de flesta fall med litet god vilja kunna ordnas — det är dock bättre att ha en delvis civilanställd bataljonsläkare än ingen alls.

Rekryteringen av sjukvårdspersonal har fortfarande varit otillfredsställande, och vakanserna äro så stora, att, om ej ändring till det bättre inträffar, det är fara värt, att åtminstone vid ökad sjuklighet det bliver oundgängligen nödvändigt att anställa flera sjuksköterskor.

Ett önskemål, som allmänt kraftigt framhålles, är att tjänstebeställningen sjukvårdsfurir av 1. klass inrättas med befördringsmöjligheter till sergeant- och fanjunkargrad både vid infanteri och specialvapen.

Arméfördelningens sjukhusförhållanden ha under det gångna året inträtt i gynnammare skede. Det mer än tioåriga önskemålet om ett större centralt militärsjukhus vid Sollefteå, som kan användas för Norrlands mobiliseringsbehov, håller nu på att förverkligas. Det ursprungliga, särdeles utmärkta ritningsförslaget kunde tyvärr icke realiseras på grund av de dyra tiderna, vilka medfört, att betydliga inskränkningar och förenklingar måst göras i den byggnad, som nu är under uppförande. Denna blir dock ståtlig i jämförelse med sjukhusen vid övriga infanteriregementen. Dess belägenhet medger även, att det vid krigstillfälle med fördel kan utvidgas medelst provisoriska sjukpaviljonger. Det torde vara för tidigt att ännu, innan det blivit iordningställt, yttra sig om dess ändamålsenlighet och inre anordningar, vilka från visst håll utsatts för ett skarpt och hänsynslöst klander, som säkerligen kommer att visa sig oberättigat, särskilt med hänsyn tagen till den ekonomiska begränsningen av anslaget och övriga vanskliga omständigheter.

Vid A. 4, har det gamla otillräckliga sjukhuset till- och påbyggt och torde, då det bliver färdigt, komma att fullt motsvara regementets behov.

Vid K. 8, där behovet av ett nytt sjukhus har varit allra störst, är sjukhuset beslutat och utbjudet på entreprenad.

Som framtida önskemål må framhållas nytt sjukhus vid T. 3 samt eventuellt ny sjukpaviljong vid I. 14. Ingentenda är dock trängande nödvändighet, utan kunna de väl anstå till ekonomiskt gynnsammare tider.

(Thorné.)

Bodens trupper.

a. Fästningsläkarens årsberättelse.

Hygieniska inspektioner hava under året förrättats minst två gånger vid varje truppförband.

Kasernhygienen har härigenom betydligt förbättrats, men ännu återstår mycket övrigt att önska, innan densamma kan anses vara fullt tillfredsställande. För att kunna genomföra en effektiv hygien inom kasernetablissemanten bör nuvarande trägolv utbytas mot stenplattor i korridorerna och Rydholms massa i logementen eller annat material, som ej röner inverkan av temperaturväxlingar. Dylik golvbeläggning skulle i avsevärd grad underlätta renhållningen och inbespara renhållningsmaterial och arbetskraft.

Frånsett den svåra influensaepidemien, som uppträdde strax i början av året och fortsatte hela första kvartalet, torde man kunna säga att hälsotillståndet varit ganska gott. Spanska sjukan visade sig genast från början synnerligen elakartad, fullt ut lika svår som föregående epidemier. Dödsfallens antal var i förhållande till den inneliggande styrkan väl så stor som under åren 1918 och 1919.

Försök med ympämne mot influensa anställdes utan påtaglig inverkan varken på sjukdomens förlopp eller komplikationer.

Av andra epidemiska sjukdomar har morbilli varit mest förekommande och pågått under hela året till större eller mindre antal vid alla truppförband. Sammanlagt har 105 mässlingsfall konstaterats. Sjukdomen har lyckligtvis varit av godartad natur och endast medfört två dödsfall i lungkomplikationer.

Anskaffandet av sjukvårdsbeställningsmän möter fortfarande stora svårigheter och vid flera truppförband äro alla platser vakanta.

Under året hava två rödakorssystrar tjänstgjort inom garnisonen, den ena vid I. 19 och A. 4, den andra vid A. 8 och Ing. 4.

Dessa hava varit till ovärderlig nytta vid större sjuklighet och särskilt då proviso-riska sjukhus måst anordnas.

(Andersson.)

b. Truppförbandens årsberättelser.

Garnisonssjukhuset i Boden.

I avvaktan på sjukhusets utvidgning hava ej några vidlyftigare reparationsarbeten under året blivit utförda. Endast i norra sjukpaviljongen har mellanvåningen och vindsvåningen blivit ommålad, vadan denna avdelning nu ter sig i ett prydligt skick. Under inredning äro dessutom ett tekök och badrum i varje vindsvåning av sjukhus-flyglarna. Ekonomiavdelningen befinner sig fortfarande i samma bristfälliga tillstånd som förut.

Vad den militära handräckningen för arbetet vid sjukhuset vidkommer, så vore det synnerligen önskvärt att få densamma ersatt med civil personal, huvudsakligast kvinn-

lig. Att behöva använda fullkomligt oskolat folk i sjukvårdsarbete är högst olämpligt och i många fall rentav förenat med stor risk. Sjuksköterskan kan aldrig känna sig lugn för att sysslorna skola bli ordentligt utförda. Även den vila, som hon på nätterna så väl behöver, blir ofta störd, då dylikt folk måste användas som nattvakt för de sjuka. En annan olägenhet med den militära handräckningen äro de titt och tätt förekommande ombytena, ena dagen kanske man får folk, andra dagen infinner sig ingen eller också en helt ny uppsättning, som ej har en aning om vad, som skall utföras. Då handräckningsmanskapet ej kan bo inom sjukhuset inställa de sig oregelbundet till arbetet och äro ofta borta, då de som bäst behövas. Skall militär handräckning bibehållas, bör den endast användas för yttre renhållning, i vedgården och hos maskinisten etc.

(Andersson.)

Norrbottnens regemente.

Mycket överraskande kom ett nytt utbrott av spanska sjukan kring 15 januari troligen med kontingenten den 12 januari söderifrån. Enstaka fall av elakartade lunginflammationer hade förekommit i Boden med omnejd, men dessa hade ej tytts som spanska sjukan. — Denna gång var den mycket häftigare och dess komplikationer förlöpte svårare. I. 19 förlorade på den lilla styrkan av 400 man nära nog lika många som 1918 på c:a 3 000 man. Bestämmelsen angående upprättande av provisoriskt sjukhus tillämpades och visade sig synnerligen praktisk.

Den noggranna undersökningen av varje karl visar en betydlig ökning i påvisande av tbc. pulm. Härigenom kan en synnerligen nödvändig förebyggande verksamhet i lungsotens bekämpande göras. Önskligt vore att alla misstänkta fall röntgenfotograferades samt effektivt övervakades å en särskild avdelning exempelvis å närliggande sanatorium. Vid I. 19 har särskilt i år vid skidlöparbataljonen förekommit ett förvånansvärt stort antal fall av tbc.pulm. samt suspecta fall med kortare och längre observationstid, flera från september till årets slut.

I regel ha tbc.-fallen fått resa till Sandträsk på egen bekostnad för röntgenutlåtande och sedan diagnosen blivit fullständigad med detta ha de fått intyg om oduglighet till krigstjänst.

Önskligt vore att få taga lungplåtar å garnisonssjukhusets röntgenavd. och få dem bedömda här, därigenom skulle man komma ifrån detta kringflackande från läkare till läkare med därav uppkommande olägenheter.

(Morsing.)

Gottlands trupper.

Stabsläkarens årsberättelse.

Hälsotillståndet vid truppförbanden har i allmänhet varit tillfredsställande. Under året uppträdande epidemier i influensa, påssjuka och rash, hava samtliga varit av lindrig beskaffenhet.

Läkarnas tjänstgöring har även detta år varit så fördelad, att stabsläkaren jämväl tjänstgjort som läkare vid A. 7, samt regemetsläkare E. Th. Fries såsom regementsläkare vid I. 27. Enär den ena bataljonsläkartjänsten fortfarande varit vakant, har vid förefallande behov extra läkare av generalfältläkaren ställts till förfogande.

Icke heller under detta år har biträde av civil etc. läkare vid undersökningar av de till första tjänstgöring inryckande rekryterna kunnat erhållas.

På grund av det ringa antalet fast anställda rekryter, har sjukvårdssoldatskola ej kunnat anordnas.

För utförande av specialundersökning har militärområdets konsulterande ögonläkare under året en gång hitrest.

Sedan erforderlig utredning för tandpoliklinik av Arméförvaltningens sjukvårdestyrelse ställts till förfogande, har under årets senare hälft för truppförbanden gemensam tandpoliklinik varit inrättad å garnisonssjukhuset å Visborgs slätt.

Tidsenliga torkrum saknas fortfarande vid truppförbanden.

(Nordlander.)

C. Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses verksamhet å fältveterinärbyrån.

Å fältveterinärbyrån hava under året handlagts 953 ärenden, häruti icke inräknade hemliga ärenden.

*

Till 1921 års riksdag hava bland annat följande *anslagsäskanden* gjorts: till inredande av sjukstall i Boden 46 000 kr.,

» för uppförande av sjukstall vid A. 2 125 000 kr.,

» förändringar av sjukstall vid vissa truppförband 21 800 kr.,

ökning av anslaget till arméns veterinärers och värnpliktiga veterinärers utbildning,

anslag till reservstat för fältveterinärkåren.

Bland *viktigare ärenden*, som under året handlagts, må nämnas:

utredning angående behov av instrument för daglig hästsjukvård vid truppförbanden samt upphandlig härav,

utredning och utarbetande av förslag rörande användning av kronans sjukstallar och operationslokaler för civila personer tillhöriga hästar,

utredning och utarbetande av bestämmelser rörande s. k. »hästkort» vid armén.

*

För verkställande av utredning och utarbetande av förslag till transport av sjuka hästar under krig har departementschefen erhållit rätt att tillkalla sakkunniga (kungl. brev den 26 mars).

Överfältveterinär P. L. Schmidt har tilldelats gratifikation för utarbetande av »Handbok för veterinärtjänsten i fält» (kungl. brev den 6 febr.).

*

Resestipendier hava under året tilldelats:

överfältveterinär P. L. Schmidt för vissa studier i Danmark,

fältveterinär G. Widerström för militärveterinära studier i Belgien.

D. Veterinärvården vid armén.

1. Fältveterinärkåren.

På stat äro följande veterinärbeställningar:

1 överfältveterinärbeställning (byråcheftjänst i Styrelsen), 6 fältveterinärbeställningar, 11 regementsveterinärbeställningar (därav en byråassistentbeställning i Styrelsen) och 27 bataljonsveterinärbeställningar.

Under året hava inom kåren följande förändringar ägt rum:

Beställningar	Lediga vid årets början	Ledigblivna genom			Summa	Återbestäta	Lediga vid årets slut
		transport eller befördran	avsked	dödsfall			
Fältveterinär ¹	—	—	—	—	—	—	—
Regementsveterinär	—	1	1	—	2	1	1
Bataljonsveterinär	7 ²	3	1	—	11	7	4 ³

¹ Av de enligt riksdagens beslut den 16 mars 1918 nyinrättade fältveterinärbeställningarna hava tre återstående under året tillsatta, nämligen vid II, III och V arméfördelningarna. — ² Därbland bataljonsveterinärbeställningen vid Ing. 5, med vars tillsättande tillsvidare skall anstå (Kungl. brev den ¹²/₁₀ 1917).

Fältveterinärkårens reserv utgjordes vid årets slut av 4 regementsveterinärer och 19 bataljonsveterinärer.

2. Viktigare bestämmelser och föreskrifter rörande arméns veterinärvård m. m. under år 1920.

a. Kungl. kungörelser och förordningar.

Den 14 maj. Angående veterinärvårdens uppehållande vid truppförband eller skola under ordinarie tjänstinnehavares ledighet m. m. (S. F. n:r 239).

Den 14 maj. Angående ändrad lydelse av § 13, mom. 2 och 4, i instruktionen för arméförvaltningen den 31 dec. 1919 (S. F. n:r 240).

Den 14 maj. Angående ändrad lydelse av § 2 i förordningen den 6 dec. 1918 angående tillsättande av vissa militärveterinärbeställningar vid armén (S. F. n:r 241).

Den 14 maj. Om tillägg till § 40 i instruktionen för arméns veterinärer den 6 dec. 1918 (S. F. n:r 242).

Den 14 maj. Angående ändrad lydelse av §§ 21 och 26 av instruktionen den 31 dec. 1909 för stuteriöverstyrelsen samt tjänstemännen vid statens hingstdepåer (S. F. n:r 243).

Den 11 juni. Om ändrad lydelse av mom. 2 och 3 av kungörelsen den 10 okt. 1919 angående stipendier från det under riksstatens fjärde huvudtitel uppförda anslaget till resestipendier (S. F. n:r 383).

b. Kungl. brev och ämbetsskrivelser.

Den 5 mars. Angående rätt för föreståndaren för statens veterinärbakteriologiska anstalt att vid vissa regementen uttaga hästar för beredning av skyddssera m. m.

Den 19 mars. Angående kostnaderna för bestridande av veterinärvården vid Jämtlands fältjägarregemente.

Den 19 mars. Angående användande av det under avlöningsanslaget beräknade beloppet till arvoden för upprätthållande av veterinärvården vid vissa infanteriregementen.

Den 19 mars. Angående rätt för A. B. Svenska seruminstitutet att inköpa utrangerade hästar för beredning av serum.

Den 9 april. Angående anvisande av medel för anställande av en besiktningsman vid intendenturförrådets i Boden slakteriavdelning.

Den 16 april. Angående krigsskolans, ridskolans och infanteriskjutskolans lydnadsställning i veterinärvårdshänseende.

Den 23 april. Riksdagens skrivelse rörande vissa utgifter under tilläggsstatens för år 1920 fjärde huvudtitel.

Den 30 april. Angående tillhandahållande av stambäst från Livregementets dragoner åt bataljonsveterinären vid Ridskolan.

Den 23 juli. Angående kronans hästar till Olympiska spelen 1920.

Den 24 juli. Angående fastställande av stat för användande från och med 1921 av anslaget till resestipendier.

Den 12 aug. Angående indelningen av tjänstgöringstiden för värnpliktiga veterinärer.

Den 27 aug. Angående tjänstgöringens fullgörande för vapenföra medicine studerande, veterinärer m. fl. tillhörande årskontingent motsvarande 1920 års klass.

Den 15 okt. Angående fastställande av stat för anslaget till veterinärvård m. m. för år 1921.

Den 15 okt. Angående representanter från Sjukvårdsstyrelsen i de sakkunnigas för arméns och marinens löneroglering överläggningar.

c. Generalorder.

Den 5 jan. Angående fackutbildningskurs för värnpliktiga veterinärer.

Den 17 febr. Angående norske veterinärmajoren H. P. Lunds studier vid svenska armén.

Den 19 maj. Angående kavalleriet tilldelade vapenföra och icke vapenföra veterinärers första militärutbildning.

Den 25 juni. Angående ingivande av förslag beträffande tjänstgöringens fullgörande för värnpliktiga veterinärer.

Den 27 aug. Angående värnpliktiga veterinärers m. fl. tjänstgöring.

Den 30 aug. Angående utdelning av »Handbok för veterinärtjänsten i fält».

Den 1 dec. Angående kurs för fortsatt hovslagarutbildning.

Den 17 dec. Angående fackutbildningskurs för värnpliktiga veterinärer (1921).

d. Arméförvaltningens sjukvårdsstyrelses rundskrivelser.

Den 17 febr. Rörande bestämmelser för rekvisition av erforderliga förvaringskärl vid utlämnande från apoteksinrättning av läkemedel m. m., som betalas av statsmedel.

Den 30 mars. Angående förhöjning av prisen på veterinärmateriel.

Den 26 nov. Råd och anvisningar angående ströbäddar i arméns stallar.

3. Utdrag ur veterinärernas årsberättelser.

I. Arméfördelningen.

a. Fördelningsveterinärens årsberättelse.

Hälsotillståndet bland arméfördelningens hästar har i allmänhet varit gott.

Smittsam sjukdom har förekommit:

a) Lungröta vid K. 5, 1. bat. och avdelningen i Landskrona; angående sjukdomens uppkomst och utbredning hänvisas till resp. årsberättelser.

b) Smittsam munsjuka vid K. 5, K. 6 och K. 7; sjukdomen har utan tvivel medförts av från remontdepån å Herrevadskloster utlämnade remonter. Då sjukdomen delvis spritt sig till truppförbandens övriga hästar och gjort dem för kortare eller längre tid otjänstbara, torde det hava varit nödvändigt, att remonterna före utlämnandet till resp. truppförband underkastats noggrann besiktning och undersökning vid depån; detta har tydligen underlåtit, enär i annat fall med sjukdom behäftade remonter bort därstädes kvarhållas.

I likhet med föregående år har från resp. beridna truppförband inforrats utdrag ur besiktningssrullor över remonter rörande anmärkta yttre fel eller höggradigt felaktiga benställningar. Av de inkomna utdragen framgår, att anmärkning gjorts i 80 fall å yttre fel och i 24 fall å höggradigt felaktiga benställningar.

(Sjöberg.)

b. Truppförbandens årsberättelser.

Skånska husarregementet, I. bataljon.

Den i slutet av år 1919 uppträdande lungrötan fortsatte under året och fortgick till den 1 maj med tillsammans 60 fall bland stambästarna och 7 fall bland egna tjänstehästar. Samtliga sjuka hästar behandlades med neosalvarsan; intet dödsfall förekom, för så vitt dit icke kunna hänföras 2 dödsfall i hjärtfel och 1 i lungsäcksinflammation, såsom sviter efter lungröta. En utackorderad stambäst, som icke finnes upptagen i hästsjukbeskedet, har dött.

Efter sjukdomens upphörande vidtoges för desinfektion av stallar följande åtgärder:

Samtliga hästar utom sådana, som voro på bete, förflyttades till Ljungbyhed. Samtliga stallar och ridhus rengjordes noggrant, kalkades och fingo stå obegagnade under minst 8 dagar. Sjukdomen har sedan dess icke uppträtt.

Löss hava i ganska stor utsträckning förekommit bland hästarna. Trots energiska åtgärder och ehuru väl hästarna under sommarmånaderna varit, försåvitt bedömas kunde, lufria, och i samband med lungröten en grundlig rengöring och desinfektion av regementet skett, uppträdde nya fall under hösten. Orsaken till förnyat uppträdande torde nog huvudsakligen vara att söka i otillräcklig hudvård och motion.

Av övriga sjukdomar hava lidande i hovar, senor och ledgångar samt sår och konfusioner varit mest förekommande.

Av benbrott uppkom ett hos årsremont, som gick omkull på den hala stallgången vid en tvårvändning och ådrog sig splittrat brott genom acetabulum, varför den omedelbart slaktades.

Ett rätt så intressant fall av inflammation i mellanörat konstaterades vid årets slut hos en stamhäst. Den sjukanmälades på grund av vacklande gång med bakdelen. En närmare undersökning gav vid handen att dessutom symtom på central facialisparesi förelåg, med hängande vänster öra, vänster övre ögonlock något nedfallet, vänster näsborre något infallen, överläppen dragen över åt höger, hängande underläpp, ringa svårighet vid foderupptagandet, som dock skedde med tillhjälp av framtänderna. Dessutom uppträdde så småningom flytning ur vänster öra. Kvarstår, ehuru prognosen torde vara ogynnsam.

(Siöberg.)

Skånska husarregementet, II. bataljon.

Under året har, bland avdelningens hästar uppträtt lungröta i 55 fall. Sjukdomen började den 7 jan. hos en häst, som strax före jultiden 1919 hemsänts från furirskolan i Hälsingborg, varest sjukdomen strax därefter yppade sig just på hästar från Landskronaavdelningen. Möjligen hava hästarna ådragit sig sjukdomen under marschen från Landskrona till Hälsingborg i november månad, alldenstund lungröta förekom i trakten mellan dessa städer. Sjukdomen har utom i 4 särdeles lindriga fall behandlats med neosalvarsan med uteslutande gott resultat, utan någon som helst följsjukdom. Den i sjukbeskedet upptagna i lungröta döda hästen var utackorderad och behandlades icke med neosalvarsan.

Den 17 juli upphörde epizootien och omkring den 17 sept. rengjordes och desinfekterades stallarna grundligt. Den 26 nov. började emellertid sjukdomen på nytt och angrep företrädesvis de under året inkomna remonterna samt en del andra års remonter.

Hudparasiterna från 1919 (löss) fortforo att gräsa trots allt tvättande med kreolin och eau de Javelle tills hårfällningen på våren, då de försvunno för att ånyo visa sig i dec., dock i mindre utsträckning än föregående vinter.

(Larsson.)

Skånska dragonregementet.

Av smittsamma sjukdomar ha endast fall av smittsam munsjuka (Stomatitis pust. cont. eq.) förekommit. Smittan medfördes av remonter från Herrevadskloster, vilka ankommo till regementet i slutet av sept. Då fallen samtidigt uppträdde å trenne skvadroner, vidtoges anordning för nedsmittning av samtliga hästar. Därvid blevo 474 mer eller mindre angripna, så gott som samtliga remonter. Sjukdomen förlöpte synnerligen lindrigt, så att endast 9 behövde sjukskrivas med sammanlagt 89 sjukdagar. Den 13 nov. förklararades regementet fritt från smitta.

Lusinvasionen synes ha avtagit; endast ett par enstaka fall ha iakttagits. Behandlingen har bestått i borttagande av den permanenta ströbädden och i stället inlägg-

ning av dagsströ. Klippning av hästen samt tvättning med varm lösning av 400 gr. eau de Javelle, 200 gr. såpa och 10 lit. vatten.

Under året har det nya operationsbordet varit i flitigt bruk.

(Breide.)

Kronprinsens husarregemente.

Hälsotillståndet bland hästarna kan anses hava varit gott, i så måtto att inga infektionssjukdomar förekommit med undantag av ett fall av stelkramp.

Anmärkningsvärt är antalet olycksfall, varvid döden omedelbart följt eller ock skadan varit av så svårartad beskaffenhet att djuret måst nedslaktas.

Så har bristning av blodkäril förorsakat döden hos 3 hästar, av vilka 2 voro utlegda till fodervärdar. Enligt veterinärintyg hade en vagnsstång inträngt i brösthålan och därvid avslitit halspulsådern å den ena hästen. Å den andra hade kärilbristning ägt rum i luftsäcksväggen. Det tredje fallet inträffade i ett skvadronsstall. Hästen hade här fallit omkull och skadat bäckenet, varvid en splittra av bäckenbenet sönderslitit blodkäril och framkallat en inre blödning.

Under året uppträdde hos några hästar vid tvänne skvadroner en inflammation i munslemhinnan. Då lidandet liknade smittsam pustulös inflammation och man önskade ett hastigt förlopp av den befarade epizootien, ingnedos övriga hästar å båda skvadronerna med sekret från munhålan hos de angripna. Ingen av de sålunda behandlade visade emellertid något tecken till ifrågavarande sjukdom, varför något smittämne säkerligen ej förorsakat inflammationen i munslemhinnan.

(Bohm.)

Wendes artilleriregemente.

Hälsotillståndet bland hästarna vid regementet har under året varit tillfredsställande. Några smittsamma sjukdomar hava ej förekommit utom några stänkfäll av kvarka samt ett fall av stelkramp och ett av munsjuka. De flesta sjukdomsfallen hava eljest som vanligt varit yttre skador och åkommor.

(Jonsson.)

Skånska trängkåren.

Hästarnas allmänna kondition har varit mycket god.

Stallhygien vid kåren är synnerligen god. Åt ströbäddarna ägnas särskild uppmärksamhet, att de skötas rationellt. Följden härav är också, att strålröta i egentlig bemärkelse ej förekommit — några fall av mer eller mindre förtvinad stråle kan väl ej undvikas — och endast två fall av hovinflammation. Då endast ett brytsår och en tryckskada förekommit, talar ju detta tydligt nog för att selning och sadling sker omsorgsfullt. Hästbesiktning äger rum varje månad, varvid hänsyn toges såväl till hästarnas kondition som ock — kanske framför allt, — att hovskötseln och hovbeslaget är oklanderligt. Detta senare gäller i särskilt hög grad om remonterna, vilka även i år synas vara av bättre kvalitet än fjolårets.

(Sternier.)

II. Arméfördelningen.

b. Truppförbandens årsberättelser.

Smålands husarregemente.

Hälsotillståndet bland hästarna under året kan betecknas såsom mycket gott. Den lussmitta, som i slutet av år 1919 uppträdde å några hästar å kavalleriets studentskvadron å Ränneslätt, kunde lyckligtvis genom energiska desinfektions- och rengöringsåtgärder kvävas, så att smittan inskränkte sig till ett fåtal hästar.

Under året hava utförts femtiotre större operationer å kastad häst.

Ett femtiotal hästar äro för närvarande liksom under större delen av föregående år utackorderade till fodervärdar. Dessa hästar besiktigades på regementschefens befallning av någon av regementets veterinärer genom besök hos respektive fodervärdar en gång under årets lopp. Dessa besiktningar gävo vid handen, att de utackorderade hästarnas skötsel å icke så få ställen lämnade åtskilligt övrigt att önska. Två gånger gav denna anledning till ersättningskrav. Det synes vara rätt svårt att finna fullt lämpliga fodervärdar för ett större antal hästar inom denna provins.

(Lokrantz.)

Jönköpings regemente.

Av svårare skador har ett fall av spiktramp med perforerad djup böjsena inträffat, vilket trots dess till början elakartade utseende efter radikaloperation gick till hälsa; hästen var efter något mera än tre månader åter tjänsteduglig.

(Hederstedt.)

III. Arméfördelningen.

a. Fältveterinärens årsberättelse.

Anmärkningsvärt är det stora antalet böjseneåkommor. Under repetitionsövningarna och omedelbart därefter måste icke mindre än 55 hästar sjukskrivas. Av dessa 55 hästar blevo 37 streckbrända och 6 behandlade med skarpsalva.

Orsaken till alla dessa »nedbrytningar» torde i ej ringa mån kunna sökas i den bristande ridutbildning som kommit de till 1920 års repetitionsövningar inkallade värnpliktiga till del.

Hälsotillståndet bland hästarna vid III. arméfördelningens truppförband har under år 1920 i allmänhet varit gott.

Hästarnas allmänna kondition har varit god. Systemet att utackordera truppförbandshästar till fodervärdar verkar i flertalet fall hårt slitande på hästmateriet.

(Bengtson.)

b. Truppförbandens årsberättelser.

Göta artilleriregemente.

Hälsotillståndet bland stamhästarna har varit gott. Någon smittsam sjukdom har ej heller förekommit bland stamhästarna, förrän under de allra sista dagarna av dec., då några remonter insjuknade i kvarka; mot slutet av samma månad insjuknade i ansarka en tjänstehäst, uppstallad i 5. batteriets stall.

Om hälsotillståndet kan sägas hava varit tillfredsställande bland stamhästarna, kan detta ingalunda sägas hava varit förhållandet bland de lejda hästarna. En femtedel av samtliga dessa hästar hava insjuknat i smittsam halskatarr, som i några få fall var av allvarlig natur. Som sjukdomen nådde sin kulmen under själva manöverdagarna, torde det i detta sammanhang böra framhållas, att det endast fanns en veterinär till förfogande för över 600 hästar, infanteriregementenas och trängens hästar oberäknade, vadan veterinärtjänsten i sin helhet ej fullt nöjaktigt kunde ombesörjas.

I förra årets årsberättelse framhölls stallgolvens olämpliga beskaffenhet. En häst föll på det hala golvet och skadade sig så allvarligt, att den inom några få minuter avled. Vid verkställd obduktion befanns bäckenbenet söndersplittrat i tio olika delar samt bäckenartererna avslitna.

(Stålhammar.)

Göta trängkår.

Hälsotillståndet bland kårens och det vid kåren förlagda studentkompaniets hästar har i stort sett varit ganska tillfredsställande. Visserligen vann den i slutet av 1919 utbrutna lungrotteepizootien på nyåret ökad spridning med 22 nya fall, men sjukdomen var dock av tämligen godartad beskaffenhet. Intet dödsfall inträffade. I allmänhet kunde de insjuknade hästarna friskskrivas redan efter 14 dagar. Försök gjordes att använda mindre doser neosalvarsan än den brukliga på 4.5 gr., varvid framgick, att dessa mindre doser gävo ett osäkert resultat.

(Melin.)

IV. Arméfördelningen.**a. Fördelningsveterinärens årsberättelse.**

Hälsotillståndet inom fördelningens hästbesättningar har varit mycket gott, såtillvida som inga svårare smittsamma invärtes sjukdomar hava förekommit. Så t. ex. har icke något enda fall av lungrota förekommit vid fördelningens truppförband, ehuru denna sjukdom uppträtt både i Stockholm och Örebro.

Till A. 1 och A. 9. överfördes dock under repetitionsövningarna, genom smitta från lejda hästar, en ganska elakartad laryngopharyngit.

Denna sjukdom, som huvudsakligen koncentrerade sig till de övre luftvägarna, men även kunde övergå i lunginflammation och i ett fall t. o. m. slutade med döden, fick vid dessa bägge regementen en sådan spridning, att regementenas deltagande i fälttjänstövningarna i Södermanland t. o. m. ifrågasattes.

Vid utmönstringen efter övningarnas slut måste också ett 10-tal hästar kvarhållas, för att sjukdomen icke skulle spridas vidare.

Vid K. 1 har den smittsamma hudsjukdomen »ringorm» ånyo överförts till regementet med en sändning årsremonter. Denna gång från Utnäslöts remontdepå. Inalles insjuknade 77 hästar.

Även under år 1920 hava åtskilliga truppförband inom fördelningen varit besvärade av ohyra å hästarna (*haematopinus equi*). Värst utsatta hava varit A. 9 med 53 fall och K. 1 med 106 fall. A. 1 däremot, som under 1919 hade svårt att bli kvitt parasiterna, har denna gång sluppit lindrigare undan. För att behandlingen skall bli effektiv fordras att hästarna vintertid klippas. Därigenom bli de icke fördugliga och förlora dessutom i hull.

(Widerström.)

b. Truppförbandens årsberättelser.**Livgardet till häst.**

Smittsamma invärtes sjukdomar hava icke förekommit med undantag av några fall av kvarka. Dessa fall uppträdde bland de remonter, som i slutet av aug. månad tillfördes regementet från Utnäslöts remontdepå. Vid inbesiktningen av dessa remonter den 28 aug. anmärktes i protokollet för nr 201, att körtlarna i käftgropen voro ansvällda. Den 6 sept. måste hästen sjukskrivas för typisk kvarka med abcess i käftgropen.

Med samma kontingent remonter från Utnäslöt överfördes också en annan smittsam sjukdom, nämligen hudsjukdomen »ringorm» (*Herpes tonsurans*), och blev denna betydligt besvärligare att bli kvitt. Redan vid inbesiktning av remonterna kunde sjukdomen konstateras på tvenne hästar. Dessa blevo genast isolerade och tagna under behandling i sjukstallet, men de övriga remonterna måste i brist på stallutrymme

och svårighet att anordna isolering, uppdelas på regementets fem skvadronsstallar. Inom kort visade det sig dock, att flera hästar från Utnäslöt-kontingenten varit smittade, ehuru detta förhållande förklarligt nog ej kunnat konstateras vid inbesiktningen. Inalles hava 77 hästar under året varit angripna av ringorm.

En annan nästan lika besvärlig hudsjukdom, som på senare åren synes vinna allt större utbredning inom arméns hästbesättningar, är ohyra. Vid behandlingen har använts ett flertal olika medel. Det verksammaste har visat sig vara den garula, beprövade »gråsalvan», utspädd med tre delar olivolja.

Ett gott medel är också preparatet eau de Javelle (liq. hypoklorit. natric.), i synnerhet om det kombineras med kvicksilverbehandling, enär preparatet har en utmärkt förmåga att grundligt rengöra huden, varigenom parasiternas såväl döda som levande ägg bättre kunna avlägsnas från hästarna. Ett enkelt medel med god verkan på klippta hästar är fotogen (1 del) och olja (2 del.).

Försök hava även utförts med ett kvicksilverpreparat bestående av 5 % Hg i stärkeemulsion. På oklippta hästar har detta preparat likasom så många andra visat sig vara odugligt. På klippta hästar synas parasiterna kunna överleva fyra grundliga ingnidningar, och torde detta preparat därför ej hava några som helst företräden framförde andra.

(Widerström.)

Svea artilleriregemente.

Hälsotillståndet bland regementets hästar har i stort sett varit gott. Under regementsövningarna uppträdde emellertid, med början bland de lejda hästarna, en streptokokkinfektion i huvudsakligen de övre luftvägarna och i flertalet fall förenad med temperaturstegring ända upp till 40 grader och däröver. I två fall, lejda hästar, utvecklade sig lidandet till dubbelsidig pneumoni, därav det ena tog en dödlig utgång.

Under året hava löss påträffats endast hos ett mindretal hästar. Itererad behandling med kreolinlösning om $1\frac{1}{2}$ % i förening med kvicksilversalva synes mycket effektiv.

De under året behandlade yttre åkommorna förete intet av mera intresse.

(Regnér.)

Positionsartilleriregementet.

Den under föregående år grasserande parasitära hudinvasionen med *Haematopinus* har även under år 1920 uppträtt och har sjukdomen angripit ett väsentligt större antal hästar än i följ.

Under regementsövningarna infördes med en lejd häst en smittsam pharyngit, som hotade att lägga allvarliga hinder i vägen för regementets deltagande i årets stora fälttjänstövningar. Sjukdomens huvudsakliga symtom utgjordes av ett rikligt, gult till grönaktigt, dubbelsidigt, varigt flöde ur näsan, ömhet över samt ansvällning av pharynxregionen, lös hosta samt måttligt förhöjd kroppstemperatur (omkring 39.5°). Undantagsvis steg febern över 40°. Abscesser i de submaxillära lymfkörtlarna hörde ej heller till den vanliga sjukdomsbilden.

(Carlin.)

Södermanlands regemente.

En av de sex hästar, som från K. 2 tilldelades regementet den 26 nov. 1920, befunns hava hornpelare, vilket opererades; hästen står fortfarande sjukskriven.

(Cederbaum.)

V. arméfördelningen.

a. Fältveterinärens årsberättelse.

Iögonfallande är det stora antalet vid K. 2 avlivade hästar — 10 stycken — och av dem 4 för benbrott. Orsaken till dessa brott torde med all sannolikhet kunna sökas i de ovanligt glatta stallgolven, på vilka hästarna ytterst lätt halka och gå ikull.

Att utrota den obehagliga lussjukdomen, som uppträtt bland hästarna, har varit förknippat med stora svårigheter. Radikalmedlet för att förhindra denna ytterst smittsamma sjukdom förblir likvisst:

- a) klippning av hela hästen:
- b) tvättning med fotogen eller acet. sabadillæ; samt
- c) fullständigt borttagande av torvströbäddarna och ersättande med ny ströhalv för varje dag.

(Skarstedt.)

b. Truppförbandens årsberättelser.

Upplands artilleriregemente.

I början av året erhöll regementet ett operationsbord för hästar i och för prövning, över vilken särskild rapport är avgiven till Sjukvårdsstyrelsen. Bordet har fungerat till stor belåtenhet. Kastningarna gå mycket lätt och med så gott som ingen risk för djuret. En del mindre operationer, som förut med stor svårighet företagits på stående fot, utföras nu till stor trevnad för operatören på på bordet liggande djur.

(Johnsson.)

Västmanlands trängkår.

En häst råkade halka på stallgolvet och slog i korset så, att en underhudsblödning uppstod under vänstra främre korshalvan. En ispåse pålades omedelbart, men hästen dog efter ett par timmar. Vid obduktion konstaterades, att ett kärl Brustit inuti bäckenhålan och djuret dött av inre förblödning.

(Larson.)

Ridskolan.

Från arméns truppförband till Ridskolan översända hästar åtföljas i flertalet fall icke av vederbörande veterinärs intyg, att häst kommer från ort och stall fria från smittsam hästsjukdom.

(Waxberg.)

VI. arméfördelningen.

a. Fältveterinärens årsberättelse.

I oktober månad 1920 insjuknade vid Norrlands artilleriregemente ett flertal hästar i lungröta, och samtidigt rapporterades det, att vid Norrlands dragonregemente ett fall påvisats. Anledningen till smittans uppträdande på de olika regementena kan ej med säkerhet angivas.

Rekryteringen av hovslagare på de resp. regementena har varit förenad med svårigheter, och bristen på dugliga hovslagare är kännbar. Denna brist kan ej avhjälpas med mindre än att hovslagarna omedelbart efter avlagda examina erhålla högre löneförmåner.

(Söderberg.)

b. Truppförbandens årsberättelser.

Norrlands trängkår.

Sjukstallets operationsrum har även nämnda år under den kallare årstiden upptagits av trängkårens lastbil, enär bilgaraget saknar anordningar för lokalens uppvärmning.

Framställningar angående åtgärder härutinnan hava hittills ej lett till önskat resultat.

(Setterbom.)

Jämtlands fältjägarregemente.

Behovet av en smedja för varm riktning och arbeten för vinterbeslag har gjort sig starkt gällande.

(Söderberg.)

Bodens trupper.

a. Fästningsveterinärens årsberättelse.

De värnpliktiga veterinärer, som hava tjänstgjort under året vid garnisonen, synas hava fått en god fackutbildning. I expeditionstjänst voro de emellertid så gott som okunniga.

(Hill.)

Bodens artilleriregemente.

På vårsidan utbröt bland regementets hästar lussjuka av godartad karaktär. Intet djur behövde sjukskrivas.

(Hill.)

Frösö remontdepå.

Ett fall av lungröta konstaterades bland de från Norrköping inköpta remonterna. Sjukdomen upptäcktes redan vid avlastningen i Östersund, där det sjuka djuret isolerades, och hann sålunda aldrig fram till depån. Trots sjukdomens framskridna stadium förblevo de i samma järnvägsvagn transporterade hästarna friska och kunde snart nog förklaras fria från misstanke att bära på smitta.

(Frykholm.)

Herrevadsklosters remontdepå.

Hälsotillståndet bland remonterna har under år 1920 varit tillfredsställande. Då 4-åringarna släpptes på bete på kungsmarken inträffade under de första betesdagarna liksom under föregående år en del sjukdomsfall av ännu outhärdad anledning, vilka i nio fall av tio slutade med döden. Någon slags foderförgiftning med förlamning av digestionsapparaten tycktes förefinnas och djuren dogo efter ett par dagars sjukdom

i kolikliknande symtom. En av de insjuknade hästarna kom hem till depån, stod en längre tid med partiell förlamning av tuggredskap och svalg och hade svårt att få ned födan. Den kryade dock så småningom till sig, den enda av de tio insjuknade. Med detsamma djuren flyttades från beteshagen upphörde sjukdomen. Jag kan för min del ej frångå den åsikten att ren foderförgiftning med förlamning föreligger.

Under november månad utbröt smittsam munsjuka och angrep väl halva antalet remonter. Endast i ett fall var sjukdomen av svårartad beskaffenhet i det att såväl tungans hela övre yta var ett enda stort sår som även större sårnader & läpparnas både inre och yttre yta förekommo. Sårn läktes dock förvånande fort, och djuret tycktes ej lida stort av sjukdomen.

I slutet av september insjuknade en remont i lungsäcksinflammation med hög feber samt dog efter några dagar. Obduktionsföreteelserna tydde mycket på lungröta. Efter cirka 14 dagar förekom ett nytt fall av liknande beskaffenhet, även slutande med döden. Obduktionen visade liknande saker. Den 18 november inträffade ett tredje, liknande fall. Hög feber och högt stigande utgjutning i båda lungsäckarna. Djuret syntes dock efter några dagar förbättras, och utgjutningen minskades. Den 16 december dog hästen och vid obduktionen voro båda lungorna till större delen av revbensytan fast sammanväxta med bröstkorgen. Att sjukdomen ej kan ha varit lungröta, oaktat likheten med denna, framgår av att endast omnämnda trenne djur insjuknade. Under året har återigen ett fall av mjältruftur med inre förblödning inträffat sannolikt som följd av slag av annan häst.

(Follin.)

Utnäslöts remontdepå.

Tvenne isolerade fall av kvarka uppträdde, av vilka det ena på kort tid gick till hälsa, det andra däremot under ett stormande förlopp till mors. Fallet i fråga hade kliniskt stor likhet med lungröta, och även obduktionen gav stöd för denna diagnos: serofibrinös pleurit samt förtätning av bägge spetsloberna.

(Waxberg.)

Tab. 1. Tablå över trupp-

1	2	3	4	5	6	7
D e b e t						
	Reserva- tion från år 1919 kronor	1920 års anslag kronor	Uppbörd kronor	Extra anvis- ningar kronor	Summa kronor	Brist till år 1921 kronor
I. arméfördelningen.						
1 Karlskrona grenadjärregementet . . .	1 836·23	1 496·14	102·69	—	8 485·06	1 687·01
2 Kronobergs regemente	—	1 279·70	37·44	698·58	2 015·67	5 012·57
3 Hallands regemente	—	1 629·30	36·00	4 051·34	5 716·64	6 511·46
4 Norra skånska infanteriregementet . .	1 238·04	1 434·86	309·45	—	2 981·85	3 826·28
5 Södra skånska infanteriregementet . .	—	1 435·02	284·12	288·50	2 005·64	6 095·19
6 Skånska husarregementet i Hälsingborg	—	2 196·10	—	5 908·93	8 105·08	4 445·00
7 Skånska husarregts avd. i Landskrona	—	1 508·22	—	1 310·65	2 818·87	1 709·59
8 Skånska dragonregementet	—	1 983·09	—	—	1 983·09	4 475·12
9 Kronprinsens husarregemente	—	1 424·98	158·48	5 000·50	6 583·96	295·43
10 Wendes artilleriregemente	—	2 681·14	35·10	6 626·09	9 342·33	5 408·88
11 Skånska trängkåren	482·26	1 907·67	18·91	—	2 408·84	1 613·78
II. arméfördelningen.						
12 Första livgrenadjärregementet	—	1 703·06	361·80	5 059·89	7 124·75	9 571·85
13 Andra livgrenadjärregementet	—	1 781·10	—	3 766·91	5 548·01	5 504·44
14 Jönköpings regemente	—	1 266·27	175·04	3 575·54	5 016·85	3 026·12
15 Kalmar regemente	—	1 304·79	1 100·52	5 716·17	8 121·48	5 579·81
16 Smålands husarregemente	—	1 533·12	169·60	3 938·28	5 641·—	2 914·12
17 Smålands artilleriregemente	—	1 809·40	15·00	6 010·24	7 834·64	8 595·52
18 Östgöta trängkår	—	2 536·77	32·50	15 774·34	18 343·61	6 775·60
III. arméfördelningen.						
19 Västgöta regemente	—	1 185·17	155·35	2 812·72	4 153·24	4 487·94
20 Skaraborgs regemente	—	1 896·53	11·00	351·47	2 259·00	3 098·83
21 Älvsborgs regemente	2 329·17	1 308·74	25·50	1 465·65	5 129·06	1 065·75
22 Bohusläns regemente	—	2 712·09	3·75	2 845·30	5 561·14	9 644·87
23 Livregementets husarer	—	1 301·24	7·50	2 819·27	4 128·01	3 501·73
24 Göta artilleriregemente	—	1 685·71	179·32	2 414·59	4 279·62	8 352·91
25 Karlsborgs artillerikår	964·86	1 233·03	—	1 349·65	3 547·54	—
26 Göta ingenjörkår	—	1 426·71	6·—	1 752·83	3 185·54	3 710·90
27 Göta trängkår	3 652·17	2 874·60	3 150·90	19 088·35	28 766·02	1 230·46
28 Infanteriskolor & Karlsborg	—	595·06	—	554·01	1 149·07	780·62

¹ Häruti ingår värdet av till andra truppförband utlämnad materiel 10 464·00 kr. — ² D:o 17 589·32 kr.

sjukvårdsanslaget år 1920.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
K r e d i t				Antal tjänst- görings- dagar	Kostnad pr man och dag i öre									
Brist från år 1919 kronor	Utgifter kronor	Summa kronor	Reserva- tion till år 1921 kronor		Naturvärden	Forbruknings- materiel	Nyanskaffning	Underhall	Medikamenter	Sjukhuskostnader	Transport- kostnader	Diverse	Utgifter för epidemier	Summa kostnad
—	5 122-07	5 122-07	—	241 573	0-41	0-21	0-18	0-28	0-69	0-01	0-03	0-02	0-29	9-12 1
698-58	6 329-71	7 028-24	—	224 853	0-81	1-19	0-07	0-02	0-39	0-26	0-04	0-01	0-02	9-81 2
4 051-34	8 176-76	12 228-10	—	300 321	0-66	0-29	0-10	0-13	1-10	0-17	0-06	0-22	—	10-72 3
—	6 808-13	6 808-13	—	230 578	1-06	0-02	0-04	0-02	1-02	0-52	0-18	0-08	0-04	11-95 4
288-50	7 814-33	8 102-83	—	285 752	0-92	0-48	0-08	0-13	0-69	0-20	0-17	0-04	0-02	12-73 5
5 908-93	6 641-10	12 550-03	—	142 422	1-53	0-36	0-15	0-17	1-89	0-04	0-07	0-41	0-04	4-66 6
1 310-65	3 217-81	4 528-46	—	69 788	1-14	0-02	0-04	0-01	1-63	0-28	0-04	1-26	0-19	4-61 7
3-93	6 454-28	6 458-21	—	205 712	0-56	0-25	0-35	0-22	1-50	0-16	0-04	0-01	0-04	8-13 8
3 229-83	3 649-56	6 879-39	—	135 197	0-66	0-28	0-06	0-25	0-78	0-27	0-07	0-29	0-01	2-69 9
6 626-09	8 125-12	14 751-21	—	258 488	1-69	0-10	0-26	0-02	0-55	0-05	0-09	0-05	0-33	8-14 10
—	4 022-57	4 022-57	—	87 260	1-64	0-35	0-97	—	1-23	0-13	0-22	—	0-07	4-60 11
5 059-89	11 636-71	16 696-60	—	286 072	2-04	0-32	0-10	0-14	1-34	0-04	0-03	0-04	0-01	4-06 12
3 766-91	7 285-54	11 052-45	—	263 161	1-28	0-23	0-08	0-31	0-82	0-02	0-03	0-01	0-03	2-76 13
1 475-54	6 567-48	8 042-97	—	233 726	0-54	0-23	0-33	0-13	0-75	0-01	0-04	0-64	0-11	2-78 14
5 716-17	7 985-12	13 701-29	—	227 110	1-17	0-06	0-03	0-18	1-48	0-01	0-22	—	0-36	3-51 15
2 538-28	4 616-84	7 155-12	1 400-00	164 457	0-53	0-06	0-52	—	1-16	0-48	0-01	—	0-04	2-80 16
6 010-24	10 219-92	16 230-16	—	212 504	1-73	0-58	0-58	0-26	1-29	0-07	0-06	0-01	0-22	4-80 17
3 260-84	21 714-78	24 975-12	144-09	98 843	2-85	1-42	0-73	0-44	1-46	0-21	0-15	1-64	0-96	9-86 18
2 812-72	5 828-46	8 641-18	—	211 820	1-41	0-35	0-04	0-11	0-71	—	0-02	0-01	0-09	2-75 19
351-47	5 006-36	5 357-83	—	247 058	0-84	0-23	0-10	0-07	0-89	0-28	0-02	0-09	—	2-02 20
—	6 194-81	6 194-81	—	224 211	1-33	0-36	0-33	0-03	0-61	—	0-04	0-04	0-01	2-75 21
2 845-30	12 360-71	15 206-01	—	227 541	2-96	0-85	0-23	0-08	0-76	0-04	0-06	0-44	0-01	5-43 22
2 819-27	4 810-47	7 629-74	—	115 748	0-99	0-64	0-34	0-55	0-93	0-62	0-01	0-07	—	4-15 23
2 414-59	10 217-94	12 632-53	—	187 166	0-88	0-29	0-56	0-14	1-62	0-55	0-07	0-61	0-73	5-45 24
—	2 243-27	2 243-27	1 299-27	97 895	0-87	0-09	0-08	0-21	1-00	—	0-05	—	—	2-30 25
1 617-45	5 278-99	6 896-44	—	156 441	1-55	0-22	0-17	0-04	1-20	0-06	0-06	0-01	0-06	3-87 26
—	29 996-48	29 996-48	—	105 681	3-99	1-72	0-87	2-22	2-24	0-02	0-56	0-06	0-05	11-73 27
453-00	1 476-69	1 929-69	—	61 111	1-55	0-06	0-07	0-01	0-69	—	0-04	—	—	2-42 28

1	2	3	4	5	6	7
D e b e t						
	Reserva- tion från år 1919 kronor	1920 års anslag kronor	Uppbörd kronor	Extra anvis- ningar kronor	Summa kronor	Brist till år 1921 kronor
IV. arméfördelningen.						
1 Svea livgarde	—	2 742·57	57·00	11 490·18	14 289·75	26 225·63
2 Göta livgarde	—	2 948·51	88·00	9 045·77	12 082·28	12 913·71
3 Livregementets grenadjärer	972·92	1 627·61	574·13	1 427·85	4 602·51	3 518·40
4 Södermanlands regemente	2 010·09	859·34	36·15	—	2 905·58	—
5 Vaxholms grenadjärregemente	—	975·67	53·69	4 379·94	5 409·30	5 356·05
6 Livgardet till häst	—	1 623·74	28·00	6 019·10	7 670·84	8 572·86
7 Svea artilleriregemente	—	1 302·98	—	6 152·16	7 455·14	22 189·23
8 Positionsartilleriregementet	—	1 804·36	184·93	7 828·43	9 817·72	13 117·97
9 Svea ingenjörkår	—	1 583·28	108·61	7 597·50	9 289·39	11 969·95
10 Fälttelegrafkåren	—	1 469·71	225·00	4 973·42	6 668·13	6 282·32
11 Svea trängkår	5 927·11	1 926·51	362·64	141 040·20	49 256·46	—
V. arméfördelningen.						
12 Upplands infanteriregemente	—	2 812·33	—	4 079·99	6 892·32	8 567·53
13 Dalregementet	—	1 342·19	87·30	3 273·42	4 702·91	6 124·63
14 Västmanlands regemente	—	1 277·42	14·25	1 695·22	18 242·89	4 137·49
15 Värmlands regemente	2 788·84	1 800·88	—	944·14	5 533·86	—
16 Livregementets dragoner	—	1 735·90	—	10 324·82	12 060·72	8 007·29
17 Upplands artilleriregemente	—	2 055·99	24·50	5 523·09	7 603·58	5 966·17
18 Västmanlands trängkår	352·65	1 618·77	645·31	3 015·30	5 632·03	—
VI. arméfördelningen.						
19 Hälsinge regemente	75·76	1 226·16	44·50	1 400·00	2 746·42	6 771·33
20 Västerbottens regemente	—	1 027·87	314·82	6 524·46	7 867·15	12 541·60
21 Jämtlands fältjägarregemente	—	1 547·40	520·55	3 022·32	5 090·27	6 562·57
22 Västernorrlands regemente	—	1 686·92	597·30	10 031·86	12 316·08	7 101·20
23 Norrlands dragonregemente	—	1 222·25	100·00	4 622·36	5 944·61	4 674·55
24 Norrlands artilleriregemente	—	1 099·51	0·10	1 564·33	2 664·44	4 919·64
25 Norrlands trängkår	6 402·33	1 643·94	73·51	24 564·04	32 633·82	—
Bodens trupper.						
26 Norrbottens regemente	—	2 639·41	1 074·64	3 628·51	7 842·56	10 944·88
27 Norrlands art.-reg:s det. i Boden	913·20	513·07	—	—	1 426·27	1 138·90
28 Bodens artilleriregemente	—	1 064·28	46·94	2 596·12	3 707·34	5 468·51
29 Bodens ingenjörkår	—	757·40	22·00	1 838·44	2 617·84	2 364·53
30 Arméns int.-förråd i Boden	526·76	235·29	—	254·53	1 016·58	—
Gottlands trupper.						
31 Gottlands infanteriregemente	—	1 607·88	447·30	3 146·20	5 201·38	3 454·21
32 Gottlands artillerikår	49·38	576·88	109·84	—	735·10	505·84

¹ Häruti ingår värdet av till andra truppförband utlämnad materiel 13 949·10 kr. samt 27 091·10 kr.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
K r e d i t				Antal tjänst- görings- dagar	Kostnad pr man och dag i öre									
Brist från år 1919 kronor	Utgifter kronor	Summa kronor	Reserva- tion till år 1921 kronor		Naturavriden	Förbruknings- materiel	Nyanskaffning	Underhåll	Medikamenter	Sjukhuskostnader	Transport- kostnader	Diverse	Utgifter för epidemi	Summa kostnad
11 490-18	29 025-20	40 515-88	—	352 434	1-01	0-37	0-59	0-17	1-23	3-28	0-05	0-28	1-25	8-28 1
9 036-77	15 959-22	24 995-99	—	354 350	0-99	0-01	0-26	0-07	0-79	2-04	0-08	0-01	0-30	4-50 2
—	8 120-91	8 120-91	—	286 282	1-13	0-12	0-09	0-13	0-39	0-18	0-09	0-12	0-58	2-88 3
—	1 969-58	1 969-58	936-00	141 262	0-26	0-34	0-07	0-04	0-30	0-12	0-16	0-08	0-02	1-39 4
3 079-94	7 685-41	10 765-35	—	186 387	1-04	0-16	0-28	0-12	1-18	0-64	0-17	0-50	0-02	4-11 5
6 019-10	10 224-10	16 243-20	—	159 401	1-79	0-07	0-37	0-09	0-63	2-84	0-01	0-11	0-50	6-41 6
6 152-16	23 492-21	29 644-37	—	245 748	0-68	0-08	0-58	0-27	1-14	4-02	0-12	0-12	2-54	9-55 7
7 828-48	15 107-26	22 935-69	—	180 590	2-20	0-07	0-29	0-25	1-23	3-55	0-05	—	0-78	8-87 8
7 597-50	13 661-84	21 259-34	—	149 413	0-81	0-64	0-18	0-10	1-80	4-58	0-24	—	0-79	9-14 9
4 973-42	7 977-08	12 950-45	—	162 945	1-46	0-07	0-01	0-04	1-09	2-09	0-04	0-01	0-08	4-89 10
—	37 329-51	37 329-51	11 926-95	82 681	1-84	0-86	0-04	0-33	0-23	1-10	0-25	—	0-60	4-75 11
4 079-99	11 380-36	15 460-35	—	262 565	0-94	1-13	0-17	0-37	0-99	0-05	0-17	0-45	0-06	4-38 12
3 273-42	7 554-12	10 827-54	—	213 603	1-28	0-46	0-22	0-19	1-15	0-01	0-07	0-12	0-03	3-58 13
16 951-22	5 429-16	22 380-38	—	236 428	0-86	0-14	0-10	0-07	1-09	0-02	0-01	0-01	—	2-30 14
—	4 586-68	4 586-68	947-18	269 691	0-42	0-15	0-08	0-02	0-81	0-05	0-07	0-05	0-05	1-70 15
10 324-82	9 743-19	20 068-01	—	141 405	1-43	0-09	0-31	0-02	0-97	2-79	0-02	—	1-26	6-89 16
4 058-63	9 511-12	13 569-75	—	241 251	1-24	0-57	0-12	0-05	0-96	0-35	0-09	—	0-56	3-94 17
—	2 865-95	2 865-95	2 766-08	71 031	0-79	0-46	0-20	0-29	1-51	0-77	0-01	—	—	4-08 18
—	8 117-75	8 117-75	1 400-00	225 599	1-82	0-32	0-18	0-25	0-69	0-12	0-08	0-06	0-07	3-59 19
6 524-46	13 884-29	20 408-75	—	208 989	2-01	0-49	0-23	0-15	2-87	0-49	0-23	0-12	0-05	6-64 20
1 942-32	9 625-84	11 568-16	84-68	251 471	1-16	0-26	0-22	0-14	1-32	0-15	0-19	0-35	0-04	3-83 21
8 631-86	9 443-42	18 075-28	1 342-00	244 549	1-74	0-12	0-18	0-23	1-52	0-04	0-01	0-02	—	3-86 22
4 622-36	5 996-80	10 619-16	—	111 158	0-60	0-29	0-52	0-01	2-23	1-24	0-01	0-19	0-30	5-39 23
844-88	6 739-25	7 584-08	—	146 713	1-67	0-29	0-16	0-04	1-09	0-42	0-02	0-89	0-01	4-59 24
—	19 293-21	19 293-21	13 390-61	72 171	1-68	0-87	0-18	0-13	1-42	0-18	0-09	0-03	0-03	4-61 25
1 411-28	16 876-16	18 287-44	—	309 051	0-24	0-75	0-40	0-19	2-32	0-06	0-22	1-28	—	5-46 26
—	2 565-17	2 565-17	—	59 966	1-74	0-01	0-51	0-03	1-84	—	0-14	—	—	4-27 27
986-36	8 189-49	9 175-85	—	125 725	3-49	0-10	0-06	0-28	2-58	—	—	—	—	6-51 28
1 838-44	3 143-98	4 982-37	—	82 619	1-87	0-10	0-19	0-04	1-60	—	—	—	—	3-80 29
—	315-26	315-26	701-32	32 316	—	0-01	0-17	—	0-80	—	—	—	—	0-98 30
1 746-20	6 909-39	8 655-59	—	211 696	0-12	0-76	0-07	0-09	1-34	0-05	0-04	0-66	0-13	3-26 31
—	1 240-94	1 240-94	—	62 779	0-04	—	—	—	0-65	1-25	—	—	0-03	1-97 32

värdet av magasinshållning. — * D:o 10 692-20 kr. resp. 13 495-48 kr.

Tab. 2. Sammandrag av rapporterna om

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
	Vid förtäring prövade	Icke inskrivna							
		Frikallade			Erhållit uppskov med inskrivningen			Summa icke inskrivna	
		På grund av sjukdom eller sjukdom. 1 c)	På grund av kroppsfel förtröende	Summa	På grund av hälsofel	På grund av familjefel	Summa		
20-åriga.									
1	I. arméfördelningsområdet	9 831	510	—	510	1 174	41	1 215	1 725
2	II. ,	6 987	299	—	299	866	76	942	1 241
3	III. ,	7 657	382	—	382	684	108	792	1 174
4	IV. ,	8 478	459	—	459	985	61	1 046	1 505
5	V. ,	7 508	367	—	367	1 374	138	1 512	1 879
6	VI. ,	9 072	533	—	533	1 031	182	1 213	1 746
7	Gottlands militärområde	410	18	—	18	34	—	34	52
	Summa	49 898	2 568	—	2 568	6 148	606	6 754	9 322
Överåriga.									
8	I. arméfördelningsområdet	2 179	193	—	193	432	116	548	741
9	II. ,	1 808	138	—	138	346	178	524	662
10	III. ,	1 990	163	—	163	364	129	513	676
11	IV. ,	2 174	222	—	222	358	123	481	703
12	V. ,	3 159	165	—	165	761	383	1 144	1 309
13	VI. ,	3 045	286	—	236	461	411	872	1 108
14	Gottlands militärområde	47	7	—	7	9	3	12	19
	Summa	14 842	1 124	—	1 124	2 751	1 343	4 094	5 218
Underåriga.									
15	I. arméfördelningsområdet	59	—	—	—	—	—	—	—
16	II. ,	40	—	—	—	—	—	—	—
17	III. ,	30	—	—	—	—	—	—	—
18	IV. ,	71	—	—	—	—	—	—	—
19	V. ,	38	—	—	—	—	—	—	—
20	VI. ,	41	—	—	—	—	—	—	—
21	Gottlands militärområde	2	—	—	—	—	—	—	—
	Summa	281	—	—	—	—	—	—	—
20-åriga, över- och underåriga.									
22	I. arméfördelningsområdet	11 569	703	—	703	1 606	157	1 763	2 466
23	II. ,	8 785	437	—	437	1 212	254	1 466	1 903
24	III. ,	9 617	545	—	545	1 068	237	1 305	1 850
25	IV. ,	10 723	681	—	681	1 343	184	1 527	2 208
26	V. ,	10 705	532	—	532	2 135	521	2 656	3 188
27	VI. ,	12 158	769	—	769	1 492	593	2 085	2 854
28	Gottlands militärområde	459	25	—	25	43	3	46	71
	Summa	64 016	3 692	—	3 692	8 899	1 949	10 848	14 540

Anm. Rörande ändringar i förut inskrivnas värnpliktsförhållanden, se Tab. 5.

läkarbesiktningarna å värnpliktiga år 1920.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Inskrivna				På 100 prövade blevo							
Vapenföra		Icke vapenföra	Summa inskrivna	icke inskrivna			inskrivna				Summa
i all vapentjänst	i viss vapentjänst			Frikallade	Uppköv	I allt	Vapenföra		Icke vapenföra	I allt	
							i all vapentjänst	i viss vapentjänst			
6 635	414	557	7 606	5:47	13:02	18:49	71:10	4:44	5:97	81:51	100:00
4 781	397	518	5 696	4:31	13:58	17:89	68:92	5:72	7:47	82:11	100:00
5 765	320	398	6 483	4:99	10:34	15:33	75:29	4:18	5:20	84:67	100:00
5 844	532	597	6 973	5:41	12:34	17:75	68:93	6:28	7:04	82:25	100:00
5 049	254	326	5 629	3:56	21:47	25:03	67:25	3:38	4:34	74:97	100:00
6 191	479	656	7 326	5:88	13:37	19:25	68:24	5:28	7:23	80:75	100:00
312	3	43	358	4:39	8:29	12:68	76:10	0:73	10:49	87:32	100:00
84 577	2 399	3 085	40 071	5:20	13:37	18:57	70:00	4:36	6:27	81:13	100:00
1 027	110	301	1 438	8:36	25:15	34:01	47:13	5:05	13:31	65:99	100:00
794	115	237	1 146	7:63	28:99	36:62	43:91	6:36	13:11	63:38	100:00
984	93	177	1 254	8:45	26:58	35:03	50:98	4:32	9:17	64:97	100:00
952	151	368	1 471	10:21	22:13	32:34	43:78	6:35	16:33	67:66	100:00
1 452	129	269	1 850	5:22	36:22	41:44	45:96	4:08	8:52	58:56	100:00
1 442	141	354	1 937	7:76	23:64	36:59	47:35	4:63	11:63	63:61	100:00
24	—	4	28	14:39	25:54	40:43	51:06	—	8:51	59:57	100:00
6 675	739	1 710	9 124	7:34	23:54	36:38	46:55	5:15	11:32	63:62	100:00
59	—	—	59	—	—	—	100:00	—	—	100:00	100:00
40	—	—	40	—	—	—	100:00	—	—	100:00	100:00
29	1	—	30	—	—	—	96:67	3:33	—	100:00	100:00
65	5	1	71	—	—	—	91:55	7:04	1:41	100:00	100:00
38	—	—	38	—	—	—	100:00	—	—	100:00	100:00
39	1	1	41	—	—	—	95:12	2:44	2:44	100:00	100:00
2	—	—	2	—	—	—	100:00	—	—	100:00	100:00
272	7	2	281	—	—	—	96:80	2:49	0:71	100:00	100:00
7 721	524	858	9 103	6:08	15:24	21:32	66:73	4:53	7:42	78:68	100:00
5 615	512	755	6 882	4:97	16:69	21:66	63:92	5:33	8:59	78:34	100:00
6 778	414	575	7 767	5:67	13:57	19:24	70:48	4:30	5:38	80:76	100:00
6 861	688	966	8 515	6:35	14:24	20:59	63:98	6:42	9:01	79:41	100:00
6 539	383	595	7 517	4:97	24:31	29:78	61:08	3:58	5:56	70:22	100:00
7 672	621	1 011	9 304	6:33	17:14	23:47	63:10	5:11	8:32	76:53	100:00
338	8	47	388	5:45	10:02	15:47	73:64	0:65	10:24	84:53	100:00
41 524	3 145	4 807	49 476	5:77	16:35	22:72	64:36	4:31	7:51	77:28	100:00

Tab. 3. Översikt av kassationsorsaker vid läkarbesiktningarna å 20-åriga värnpliktiga år 1920.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
Inskrivningsområden	Vid förrättning pröva- de	Frikallade på grund av kroppsfel eller sjukdom																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
		Bildnings- och utvecklingsfel	Infektions- sjukdomar	Ämnessättnings- och blodsjukdomar	Sinneerubningar	Nervsystemets sjukd.	Ögonsjukdomar	Öronsjukdomar	Cirkulationsorganens sjukdomar	Andningsorganens sjukdomar	Matsmältningsorganens sjukdomar	Urin- och könsorganens sjukdomar	Benstympets sjukdomar	Hudsjukdomar och sjukdomar i huden	Svulster	Summa																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
																	Övriga infek- tionssjukdomar	Tuberkel- sjukdom	Övriga bildningsfel	Otillräcklig kroppslängd	Förvärande slimhä svaghet	Dövhet o. övr. öronsjukdomar	Dövstumhet	Övriga sjukd. i nervsystemet	Fallandesot																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
																	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga	Övriga

Tab. 5. Översikt av ändringar i förut inskrivnas värnpliktsförhållanden inom olika inskrivningsområden år 1920.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Inskrivningsområden	Frikallade					Icke vapenföra				
	Inskrivna 1919	Inskrivna 1918	Inskrivna 1917	Inskrivna före 1917	Summa	Inskrivna 1919	Inskrivna 1918	Inskrivna 1917	Inskrivna före 1917	Summa
Malmöhus södra	18	39	13	23	93	5	41	3	3	52
Malmöhus norra	9	40	4	12	65	6	19	3	1	29
Hallands	28	36	1	6	71	5	29	1	3	38
Blekinge	27	25	6	8	66	13	32	—	—	45
Kronobergs	20	33	5	9	67	5	15	2	3	25
Kalmar	22	46	3	5	76	23	58	5	1	87
Jönköpings	21	39	5	6	71	22	32	1	1	56
Östergötlands västra	10	28	7	5	50	12	17	1	—	30
Östergötlands östra	25	33	8	5	71	11	26	4	1	42
Göteborgs och Bohus	41	88	1	—	130	27	38	2	—	67
Älvsborgs södra	8	24	3	3	38	10	19	1	2	32
Älvsborgs norra	19	41	6	7	73	4	21	1	4	30
Skaraborgs	11	19	6	7	43	11	19	4	1	35
Örebro	15	57	1	13	86	5	34	3	1	43
Södermanlands	2	9	37	11	59	—	9	30	2	41
Stockholms	2	53	98	79	232	—	33	52	32	117
Värmlands	14	32	5	3	54	10	23	—	1	39
Västmanlands	17	11	4	7	39	6	38	2	2	43
Uppsala	16	31	3	7	57	13	17	4	1	35
Kopparbergs	31	48	6	11	96	1	18	—	2	21
Gävleborgs	25	42	7	10	84	2	18	2	1	23
Jämtlands	4	37	8	14	63	8	17	4	9	38
Västernorrlands	34	54	10	14	112	15	37	2	5	59
Västerbottens	16	43	6	15	80	3	24	1	2	30
Norrbottnens	16	23	4	1	44	10	18	4	—	32
Gottlands	3	10	10	—	23	1	6	2	—	9
<i>Sammandrag.</i>										
I. arméfördelningen	102	173	29	58	362	34	136	9	10	189
II. ,	78	146	23	21	268	68	133	11	3	215
III. ,	79	172	16	17	284	52	97	8	7	164
IV. ,	19	119	136	103	377	5	76	85	35	201
V. ,	78	122	18	28	246	30	101	6	6	143
VI. ,	95	199	35	54	383	38	114	13	17	182
Gottlands trupper	3	10	10	—	23	1	6	2	—	9
Summa	454	941	267	281	1 943	228	663	184	78	1 108

Anm. Under hela året företogs av olika anledningar efterbesiktningar av förut prövade värnpliktiga, varvid en del av de å Tab. 2 de föregående åren huvudsakligen under rubriken »Icke vapenföra» anförda frikallats och av gruppen »Vapenföra» en mindre del överförts till gruppen »Icke vapenföra». — Kassationsorsaker för de i denna tabell anförda frikallade äro procentiskt fördelade i Tab. 6.

Tab. 6. Olika kassationsorsakers procentiska andel av samtliga kassationer hos förut inskrivna värnpliktiga år 1920.

1	2	1	2
Sjukdomar	Frikallade i % av samtl.	Sjukdomar	Frikallade i % av samtl.
Bildnings- och utvecklingsfel		Ögonsjukdomar	3.60
fortfarande allmän svaghet	3.91	Öronsjukdomar	4.22
otillräcklig kroppslängd	—	Cirkulationsorganens sjukdomar	
övriga bildnings- och utvecklingsfel	0.31	organiskt hjärtfel	13.18
Kroniska infektionssjukdomar		övriga cirkulationsorganens sjukd. .	0.51
tuberkelsjukdom	26.88	Andningsorganens sjukdomar	5.87
övriga kroniska infektionssjukdomar	4.48	Matsmältningsorganens sjukdomar	5.25
Ämnesomsättnings- o. blodsjukdomar	0.51	Urin- och könsorganens sjukdomar	4.99
Sinnessjukdomar	8.90	Bensystemets o. rörelseorg. sjukdomar	9.16
Nervsjukdomar		Hudsjukd. och sjukd. i bindväven	1.08
fallandesot	2.57	Svulster	0.31
övriga sjukdomar i nervsystemet	4.27	Summa	100.00

Tab. 7. På grund av kroppsfel eller sjukdom frikallade i % av prövade inom olika inskrivningsområden år 1920 jämfört med perioden 1916—1920.

1	2	1	2
Inskrivningsområden	% frikallade	Inskrivningsområden	% frikallade
	1916—20		1916—20
20-åriga.		Överåriga.	
1. Gottlands	5.25	1. Värmlands	5.89
2. Västernorrlands	5.30	2. Västmanlands	5.02
3. Malmöhus norra	5.37	3. Kopparbergs	5.38
4. Älvsborgs norra	5.39	4. Västernorrlands	5.73
5. Östergötlands östra	5.40	5. Gävleborgs	5.45
6. Blekinge	5.46	6. Östergötlands västra	7.12
7. Västmanlands	5.58	7. Uppsala	8.08
8. Skaraborgs	5.61	8. Jönköpings	8.56
9. Älvsborgs södra	5.63	9. Östergötlands östra	5.09
10. Uppsala	5.71	10. Örebro	6.27
11. Malmöhus södra	5.74	11. Skaraborgs	3.50
12. Södermanlands	5.74	12. Kalmar	8.79
13. Östergötlands västra	5.76	13. Jämtlands	3.61
14. Stockholms	5.82	14. Älvsborgs södra	9.63
15. Göteborgs o. Bohus	5.87	15. Älvsborgs norra	7.83
16. Kalmar	5.95	16. Blekinge	7.45
17. Värmlands	6.20	17. Kronobergs	9.09
18. Örebro	6.60	18. Västerbottens	12.82
19. Jönköpings	6.66	19. Göteborgs o. Bohus	11.08
20. Gävleborgs	6.80	20. Norrbottens	12.44
21. Kopparbergs	6.83	21. Hallands	9.35
22. Kronobergs	6.99	22. Malmöhus norra	9.29
23. Norrbottens	7.13	23. Stockholms	13.09
24. Hallands	7.37	24. Södermanlands	17.77
25. Västerbottens	7.55	25. Malmöhus södra	9.58
26. Jämtlands	7.73	26. Gottlands	14.89
Medeltal	6.13	Medeltal	8.84

Anm. Tabellen grundad på tabell 3 och 4. — Numren beteckna områdenas ordning för perioden 1916—20 enl. kol. 2. — Les taux sont fondés sur les tableaux 3 et 4.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				Under året								
				Ålder			Månad					
				Under 20 år	20-25 år	Över 25 år	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
Truppförband och förläggningsort	Sammanlagda antalet tjänstgöringsdagar	Kvarligg. från 1919										
I. arméfördelningen.												
1 Karlskrona grenadjärreg. (Karlskrona)	241 573	2	15	1 062	22	137	101	123	55	69	35	
2 Kronobergs regemente (Wäxjö)	224 853	4	18	1 475	11	111	159	66	25	28	46	
3 Hallands regemente (Halmstad)	300 321	4	54	874	28	115	87	88	40	36	29	
4 Norra skånska inf.regementet ²	230 578	2	66	871	25	40	69	37	23	23	31	
5 Södra " "	285 782	4	33	1 006	19	106	156	42	25	28	8	
6 Skånska } I. bat. (Hälsingborg)	142 422	8	258	401	9	72	130	67	136	21	16	
7 husarreg. } II. " (Landskrona)	69 788	4	34	228	3	63	21	55	14	13	3	
8 Skånska dragonreg. (Ystad)	205 712	7	101	424	11	33	220	81	10	8	3	
9 Kronprinsens husarreg. (Malmö)	135 197	5	161	340	6	44	204	39	43	9	11	
0 Wendes artillerireg. (Kristianstad)	258 488	3	125	545	1	49	233	151	30	25	16	
1 Göta ing.-kår, 5. k. (Karlskrona) ⁴	—	—	20	140	—	15	24	39	24	11	6	
2 Skånska trängkåren (Hässelholm)	87 260	1	27	316	4	23	33	66	11	13	12	
II. arméfördelningen.												
1 Första livgrenadjärregementet ⁵	286 072	—	92	1 563	15	125	139	164	64	74	44	
2 Andra " "	263 161	1	26	915	19	52	67	77	42	38	37	
3 Jönköpings regemente (Jönköping)	233 726	4	50	1 209	12	81	56	160	30	40	34	
4 Kalmar " (Eksjö)	227 110	3	1	1 134	4	83	51	61	37	24	21	
5 Militärskolan i Norrköping ⁶	—	1	6	128	1	21	4	10	4	6	3	
6 Smålands husarregemente (Eksjö) ⁷	164 457	17	85	405	5	36	52	191	25	7	15	
7 Smålands artillerireg. (Jönköping)	212 504	13	85	1 190	17	135	193	342	99	30	19	
8 Östgöta trängkår (Linköping)	98 843	4	54	570	4	38	99	62	21	28	20	
9 Artilleriets skjutskola (Skillingaryd)	—	—	3	27	4	—	—	—	—	—	—	
III. arméfördelningen.												
Västgöta regemente (Vänersborg)	211 820	8	53	974	14	60	89	70	18	15	31	
Skaraborgs " (Skövde)	247 058	11	18	1 122	15	41	70	121	153	51	27	
Älvsborgs " (Borås)	224 211	4	60	695	10	83	41	143	40	23	16	
Bohusläns " (Uddevalla)	227 541	2	29	591	20	56	62	40	14	17	21	
Infanteriets skolor & Karlsborg	61 111	—	10	135	49	21	34	20	26	14	5	
Livregementets husarer (Skövde)	115 748	8	78	462	2	58	65	116	103	60	22	
Göta artilleriregemente (Göteborg)	187 166	15	45	859	6	167	164	194	130	48	4	
Karlsborgs art.-kår (Karlsborg)	97 895	1	33	502	9	98	81	49	98	43	15	
Göta ing.-kår, 1.—4. k. (Karlsborg) ⁴	156 441	5	47	650	3	71	180	60	164	29	16	
Göta trängkår (Skövde)	105 681	11	41	483	8	50	60	53	60	76	27	
Intendenturkompaniet & Karlsborg	32 648	—	1	117	2	15	28	4	16	11	10	
IV. arméfördelningen.												
Svea livgarde (Stockholm)	352 434	19	135	1 771	4	213	342	417	98	128	98	
Göta " "	354 350	15	140	1 098	15	155	220	157	65	150	66	
Livregementets grenadjärer (Örebro)	286 282	21	71	1 714	49	173	149	188	119	67	50	
Södermanlands regemente ⁸	141 262	1	3	650	5	4	5	4	3	12	36	
Vaxholms grenadjärregemente ⁹	186 987	6	29	630	17	47	45	100	58	28	16	
Livgardet till häst (Stockholm)	159 401	4	134	330	5	22	77	191	29	17	8	
Svea artilleriregemente (Stockholm)	245 748	17	483	680	—	166	187	321	63	47	33	
Positionsartillerireg. (Stockholm) ¹⁰	180 590	9	85	698	—	86	190	144	48	44	12	

¹ Bland samtliga vårdade ingå även de från föreg. år kvarliggande; kol. 22 sålunda = kol. 3 t. o. m. en Revinge, under vintermånaderna en bat. vid Revinge, två bat. i Lund. — ⁴ Göta ingenjörkårs 5. komp. Antal tjänstgöringsdagar fört & Andra livgrenadjärreg. — ⁷ Jämte skola för kavalleriofficersaspiranter. —

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
insjuknade						Samtliga vårdade ¹			Avförda				Kvarligg. till 1921	Sjukdagarnas antal	Sjukdagar i % av tjänstgöringsdagar
n a d						vid truppen	å militär- sjukhus	å civilt sjukhus	Summa	Dagliga till fortsatt krigs- tjänstgöring	Dagliga till fortsatt krigs- tjänstgöring	Dagliga till fortsatt krigs- tjänstgöring			
Juli	Augusti	September	Oktober	November	December										
81	76	201	112	63	46	231	858	12	1 101	1 060	35	2	4	7 802	3 23 1
105	181	479	197	56	51	695	790	23	1 508	1 488	10	1	9	9 583	4 26 2
80	102	160	90	60	69	199	734	27	960	926	14	3	17	10 677	3 56 3
96	262	248	100	12	21	729	185	50	964	946	12	4	2	7 564	3 28 4
127	115	193	143	59	56	639	383	40	1 062	1 047	10	1	4	9 826	3 44 5
29	20	48	31	57	41	76	568	32	676	662	4	6	4	6 460	4 51 6
16	14	22	14	19	11	49	208	12	269	261	3	4	1	2 557	3 66 7
6	16	36	37	60	26	476	49	18	543	522	2	15	4	5 763	2 80 8
23	12	32	33	20	37	473	2	37	512	501	7	1	3	7 559	5 59 9
9	13	38	33	39	35	311	303	60	674	637	5	29	3	10 232	3 96 10
3	3	26	1	6	2	140	14	6	160	158	1	1	—	1 220	5 00 11
22	27	75	32	18	15	9	325	14	348	340	5	2	1	3 871	4 44 12
174	140	397	178	81	90	726	921	23	1 670	1 657	6	2	5	12 442	4 35 1
91	88	271	112	50	35	343	602	16	961	948	9	4	—	9 197	4 24 2
145	110	336	157	69	53	591	662	22	1 275	1 297	25	11	12	13 327	5 70 3
74	67	243	234	125	119	469	622	51	1 142	1 112	18	2	10	9 444	4 16 4
13	16	16	9	14	19	132	—	4	136	135	—	1	—	955	4 24 5
35	26	43	19	27	19	453	35	24	512	492	14	2	4	7 774	4 78 6
58	67	102	87	87	73	1 088	199	18	1 305	1 259	8	24	14	16 475	7 80 7
49	38	139	58	37	39	337	286	9	632	618	10	3	1	6 679	6 76 8
21	13	—	—	—	—	26	8	—	34	34	—	—	—	110	7 80 9
69	146	320	120	29	74	373	655	21	1 049	983	55	1	10	8 637	4 08 1
230	88	194	108	42	30	1 109	55	2	1 166	1 157	3	3	3	8 391	3 40 2
83	59	152	46	29	50	233	513	23	769	746	19	2	2	6 064	2 70 3
33	35	108	99	86	69	171	451	20	642	615	12	3	12	5 071	2 28 4
3	5	—	12	40	14	150	44	—	194	193	—	1	1	1 421	2 33 5
10	13	41	12	23	19	487	58	5	550	546	2	1	1	4 271	3 69 6
32	21	71	22	30	27	194	652	79	925	907	12	2	4	11 534	6 16 7
18	18	46	30	29	19	336	207	2	545	542	2	1	—	5 225	5 34 8
20	29	110	31	23	17	423	279	3	705	684	11	8	2	6 595	5 00 9
33	39	46	28	40	20	460	82	1	543	534	3	4	2	5 650	5 35 10
5	5	10	6	8	2	57	63	—	120	117	3	—	—	1 281	3 92 11
113	95	143	97	76	90	1 463	438	28	1 929	1 881	8	21	19	15 558	4 41 1
71	67	137	52	63	50	803	447	18	1 268	1 212	14	37	5	13 038	3 68 2
179	140	410	192	73	94	699	1 117	39	1 855	1 816	16	5	18	15 987	5 58 3
165	100	200	125	2	2	219	396	44	659	653	5	—	1	5 277	3 78 4
60	28	141	84	39	30	634	46	2	682	663	18	1	—	5 677	3 04 5
19	23	14	14	27	28	393	70	10	473	461	2	3	7	4 158	2 61 6
37	21	81	61	89	57	252	864	64	1 180	1 137	7	23	13	10 745	4 37 7
27	25	92	38	42	29	610	168	14	792	775	6	8	3	8 533	6 47 8

6 = 3 + 7 t. o. m. 18 = kol. 19 t. o. m. 21 = kol. 23 t. o. m. 26. — ² Kristianstad. — ³ Under samman-
 i Karlskrona för kol. 28 sammanförd med dess 1.—4. komp. å Karlsborg. — ⁵ Linköping och Malmén. —
⁸ I Örebro och Malma hed. — ⁹ Å Vaxholms och Oscar Fredriksborgs fästning. — ¹⁰ Se nästa uppslag, not 4.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
				Under året								
				Ålder			Mån.					
				Under 20 år	20—25 år	Över 25 år	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
Truppförband och förläggningssort	Sammanlagda antalet tjänstgöringsdagar	Kvarligg. från 1919										
9 Svea ingenjörkår, 1.—4. k. ²	149 413	15	90	746	2	96	147	157	88	52	22	
10 " 5. komp. ³		1	8	55	3	7	15	19	9	1		
11 Fälttelegrafkåren (Stockholm)	162 945	4	116	393	10	65	92	121	31	39	25	
12 Svea trängkår (Örebro)	82 681	5	38	723	12	85	64	56	79	44	43	
13 Krigsskolan (Stockholm)	25 400	—	10	123	3	9	6	9	10	8	7	
14 Intendenturkompaniet ⁴ i Stockholm		—	—	393	—	47	42	45	33	33	24	
V. arméfördelningen.												
1 Upplands infanterireg. (Uppsala)	262 565	5	30	987	8	78	112	43	28	26	32	
2 Dalregementet (Falun)	213 603	4	24	833	12	42	61	88	30	26	32	
3 Västmanlands regemente (Västerås)	236 428	11	14	890	21	101	40	76	17	29	52	
4 Värmlands regemente (Karlstad)	269 691	11	30	962	30	78	67	172	41	28	30	
5 Infanteriskjutskolan (Rosersberg)	21 749	—	—	53	1	—	—	—	11	12	10	
6 Livregementets dragoner (Stockholm)	141 405	40	138	566	8	83	150	125	63	35	27	
7 Skånska husarreg:s det. ⁵ (Uppsala)		1	62	222	4	55	65	23	17	12	5	
8 Upplands artillerireg. ⁵ (Uppsala)	241 251	47	251	1 228	28	232	442	172	84	75	58	
9 Västmanlands trängkår (Sala)	71 031	7	9	310	5	36	41	22	14	16	12	
VI. arméfördelningen.												
1 Hälsinge regemente (Gävle)	225 599	6	7	789	14	67	49	115	42	27	40	
2 Västerbottens regemente (Umeå)	208 989	7	14	904	25	92	119	31	90	25	40	
3 Jämtlands fältjägarreg. (Östersund)	251 471	5	20	1 326	30	140	183	122	70	31	49	
4 Västerbottens regemente (Sollefteå)	244 549	19	13	1 497	44	126	155	63	75	63	54	
5 Norrlands dragonregemente (Umeå)	111 158	3	20	456	7	61	135	56	30	14	11	
6 Norrlands art.-reg., I. och II. div. ⁶	146 713	7	16	507	7	40	178	62	50	10	15	
7 Norrlands trängkår (Sollefteå)	72 171	3	45	420	2	47	130	35	12	19	22	
Bodens trupper.												
1 Norrbottens regemente (Boden)	309 051	36	5	2 295	9	237	87	115	98	98	93	
2 Norrlands artillerireg:s det. i Boden	59 966	8	1	379	4	82	31	52	44	19	5	
3 Bodens artillerireg. (Boden)	125 725	17	19	664	4	187	41	55	41	39	37	
4 Bodens ing.-kår (Boden)	82 619	5	7	387	1	82	40	26	26	13	9	
5 Intendenturkompaniet i Boden	32 316	2	3	323	6	45	11	19	30	53	11	
Gottlands trupper.												
1 Gottlands inf.regemente (Visby)	211 696	16	23	980	11	49	88	125	243	67	36	
2 Gottlands artillerikår (Visby)	62 779	1	29	272	13	24	36	26	61	34	6	
Sammandrag.												
1 I. arméfördelningen	2 181 974	44	912	7 682	139	808	1 437	854	436	284	216	
2 II. "	1 485 873	43	402	7 141	81	571	661	1 067	322	247	193	
3 III. "	1 667 320	65	415	6 590	138	720	824	870	822	387	194	
4 IV. "	2 827 493	117	1 342	10 004	125	1 175	1 581	1 929	733	670	447	
5 V. "	1 457 723	126	558	6 051	117	705	978	721	305	259	258	
6 VI. "	1 260 650	50	135	5 899	129	573	949	484	369	189	231	
7 Bodens trupper	609 677	68	35	4 048	24	633	210	267	239	222	155	
8 Gottlands trupper	274 475	17	52	1 252	24	73	124	151	304	101	42	
Summa	11 265 185	530	3 851	48 667	777	5 258	6 764	6 843	3 530	2 359	1 736	

Anm. För några smärre förband ingår siffran för sammanlagda antalet övningsdagar (kol. 2) i

¹ Se not 1 å föreg. uppslag. — ² I Stockholm. Hela Svea ing.kår i kol. 2 och 28 räknas såsom å Positionsartillerireg. — ³ Skånska husarregementets detachement i Uppsala och Upplands art.-reg. sam-

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
i n s j u k n a d e						Samtliga vårdade ¹				Avförda			Kvarige, till 1921	Sjukdagarnas antal	Sjukdagar i % av tjänstgöringsdagar
n a d						vid truppen	å militär-sjukhus	å civilt sjukhus	Summa	tjänstgöring	Dagliga till fortsatt krigs-tjänstgöring	Odagliga till fortsatt krigs-tjänstgöring			
Juli	Augusti	September	Oktober	November	December										
32	28	93	43	54	26	537	303	13	853	842	5	2	4	7 104	5 34 9
2	1	4	3	3	1	34	33	—	67	65	1	—	1	882	5 34 10
29	17	26	26	22	26	402	118	3	523	513	5	2	3	4 127	2 53 11
66	56	149	85	30	16	171	587	20	778	747	26	1	4	7 668	9 27 12
7	2	—	13	39	26	59	75	2	136	136	—	—	—	733	2 89 13
29	21	42	28	29	20	318	68	7	393	391	2	—	—	3 156	6 47 14
171	84	209	127	49	66	264	744	22	1 090	999	13	7	11	10 808	4 12 1
79	84	284	57	44	42	158	705	10	873	856	3	7	7	6 770	3 17 2
96	67	217	83	78	69	812	121	3	936	914	9	—	13	9 173	3 88 3
84	93	242	104	48	35	358	624	51	1 083	1 014	10	4	5	9 941	3 69 4
2	19	—	—	—	—	50	4	—	54	53	—	1	—	436	2 00 5
26	38	60	42	38	25	611	117	24	752	729	11	6	6	11 117	8 86 6
10	10	28	20	21	22	44	233	12	289	274	4	3	8	4 666	8 62 7
39	42	117	95	93	58	329	1 155	70	1 554	1 506	27	16	5	16 127	8 62 8
31	32	63	33	13	11	273	44	14	331	322	8	1	—	2 841	4 00 9
120	60	201	24	45	20	—	778	38	816	811	3	1	1	7 191	3 19 1
161	56	205	46	45	33	129	783	38	950	902	20	11	17	10 634	5 09 2
93	92	316	120	107	53	586	773	22	1 381	1 354	12	7	8	11 476	4 56 3
143	189	334	90	139	123	120	1 380	73	1 573	1 522	29	4	18	15 644	6 40 4
11	10	68	29	26	32	56	389	41	486	468	5	8	5	4 466	4 02 5
14	19	49	14	44	35	1	506	30	537	524	4	4	5	6 552	4 47 6
54	22	71	18	22	15	42	414	14	470	459	9	—	2	4 201	5 82 7
184	165	517	249	167	299	1 508	836	1	2 345	2 249	21	28	47	21 924	7 09 1
18	25	35	26	33	14	239	153	—	392	378	4	3	7	3 930	6 55 2
36	24	56	53	81	37	492	209	3	704	678	6	11	9	12 563	9 99 3
22	22	48	34	49	24	255	145	—	400	388	4	3	5	5 569	6 74 4
47	27	20	22	33	14	148	186	—	334	326	2	2	4	3 053	9 45 5
91	88	118	62	21	26	216	806	8	1 090	1 005	13	1	11	8 846	4 18 1
11	14	33	30	24	15	179	132	4	315	309	5	—	1	3 341	5 32 2
597	841	1 558	823	469	410	4 027	4 419	331	8 777	8 548	108	69	52	83 114	3 81 1
660	565	1 547	854	490	447	4 165	3 335	167	7 667	7 482	90	49	46	76 403	5 14 2
536	458	1 098	514	379	341	3 993	3 059	156	7 208	7 024	122	25	37	64 140	3 85 3
836	624	1 532	861	588	495	6 594	4 730	264	11 588	11 292	115	103	78	102 643	4 41 4
538	469	1 220	561	384	328	2 899	3 747	206	6 852	6 667	85	45	55	71 879	4 93 5
596	448	1 244	341	426	311	934	5 023	256	6 213	6 040	82	35	56	60 164	4 77 6
307	263	676	384	363	388	2 642	1 529	4	4 175	4 019	37	47	72	47 039	7 71 7
102	102	151	92	45	41	395	938	12	1 845	1 314	18	1	12	12 187	4 44 8
4 172	3 770	9 026	4 430	3 146	2 761	25 649	26 780	1 396	53 825	52 386	657 374	408	517 569	4 59	

annat förband; i regel hava de då i kol. 28 sammanförts och räknats såsom en enhet (se noter).

en enhet. — ² Vaxholm och Oscar Fredriksborgs; se även not 2. — ⁴ Siffran för tjänstgöringsdagar medräknad manförda i kol. 2 och 28. — ⁶ I Östersund.

Tab. 9. Sjukdomar bland manskapet

Truppförband	I. Bildningsfel och medförda sjukdomar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		II. Akuta infektions-																	
		Parotit epidemica	Difteri, Styrtpulka, Diphtheria, Croup	Halsfluss, Angina tonsillaris	Akutt ledgångsreumatism, Rheumat articularis acutus	Blodförgiftning, Varfeber, Septicæmia, Pyæmia	Baptist tyfoider och tyfoidförgiftning	Pos. Erysipelas	Stoltramp, Tydenus	Bödsot, Dysenteria	Inhemsk kolera, Cholera nostras	Asiatisk kolera, Cholera asiatica	Tarmtyfus, Febris typhoides	Fläcktyfus, Typhus exanthematicus	Rash, Rubella	Mässling, Morbilli	Scharlakansfeber, Scarlatina	Vattenkoppor, Varicella	Smittkoppor, Variola, Variolæ
I. arméfördelningen		5	63	88	27	1							9	167	1	89	1180	59	121
1 Karlskrona grenadjärreg.			1		6									3	3	21	140	9	
2 Kronobergs regemente			4	6	8										70	12	154	4	12
3 Hallands			1	2	14		1							3	46	18	107	5	100
4 Norra skånska infanterireg.				9		12									24	7	119	1	
5 Södra																4	123	7	
6 Skånska husarreg., I. bat.			1	1	1									2		1	123	7	1
7 " II.																5	31	1	
8 Skånska dragonregt.			1	1	11									1	2	6	89	3	4
9 Kronprinsens husarreg.			2													6	64	10	
10 Wendes artilleriregemente				45	6	1										10	6	83	
11 Göta ingenjörkår, 5. komp.																1	3	19	4
12 Skånska trängkåren																2		128	3
II. arméfördelningen			28	94	142		2						9	96		52	1162	56	209
1 Första livgrenadjärreg.			5	30	33								1	22		5	239	16	3
2 Andra			18	82	4	1							1	29		3	129	3	37
3 Jönköpings regemente				1	16								1	18		10	185	5	24
4 Kalmar regemente			5	17									2			2	241	27	11
5 Militärskolan i Norrköping																	13		
6 Smålands husarregemente				1		1							3	3		5	78	1	1
7 Smålands artillerireg.					76								1	24		22	152	1	132
8 Östgöta trängkår				13	13											5	112	8	1
9 Artilleriets skjutskola																	13		
III. arméfördelningen	1		9	14	82	62		3					10	122	1	75	1301	86	288
1 Västgöta regemente				2											11		10	124	3
2 Skaraborgs			1		20	21								3	30	1	6	172	3
3 Älvsborgs	1		5		1										14		13	123	1
4 Bohusläns			1	2	18	2	3								30		8	49	2
5 Inf. skolor & Karlsborg				1												8	1	41	
6 Livregementets husarer				8	14											2	7	121	10
7 Göta artilleriregemente			1	1	17									6	6		14	178	61
8 Karlsborgs artillerikår				7	15	6									4		8	178	1
9 Göta ingenjörkår, 1.-4. k.				1	2											10	1	178	
10 Göta trängkår			1	1	1	10								1	7		12	111	5
11 Intend.-komp. & Karlsborg						8									5			26	
IV. arméfördelningen	3		6	49	69	255		2					12	139	1	136	1852	113	419
1 Svea livgarde				19	15	53								1	24		73	515	8
2 Göta			2	2	10	41	1							3	28		1	212	9
3 Livregementets grenadjärer					10	47									8	1	4	228	20
4 Södermanlands regemente				1														43	6
5 Vaxholms grenadjärreg.				2		18											2	100	1
6 Livgardet till häst					12									1	6		3	62	9
7 Svea artilleriregemente				14	4	30								3	11		16	134	35

Truppförband	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
	VI. Kron- förgifta- sjukd.		VII. Sines- sjukdomar.	VIII. Nervsystemets sjukdomar										IX. Ogonsjukdomar				
	Kronisk Alkohol- förgiftning.	Andra kroniska sjukdomar.		Nervindammation. Polyneuritis	Nervitiska. Neuralgi.	Paralytiska. Paralys.	Paralytiska. Paralys.	Pallader. Epilepsia	Nervuscular. Neuralgia	Nervuscular. Neuralgia	Nervuscular. Neuralgia	Nervuscular. Neuralgia	Nervuscular. Neuralgia	Conjunctivitis catarrhalis	Conjunctivitis phlyctenulosa	Keratitis	Iritis	Retinitis catarrhalis.
I. arméfördelningen	—	—	5	8	24	2	9	35	—	1	—	9	29	2	9	3	—	12
1 Karlskrona grenadjärreg.	—	—	2	—	2	—	1	9	—	—	—	4	3	2	1	—	—	5
2 Kronobergs regemente	—	—	—	—	8	—	—	7	—	—	—	1	6	—	6	—	—	2
3 Hallands "	—	—	—	3	3	—	1	9	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
4 Norra skånska infanterireg.	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—
5 Södra "	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
6 Skånska husarreg. I. bat.	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
7 " II. "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—
8 Skånska dragonregt.	—	—	—	—	1	—	2	1	—	—	—	1	4	—	—	1	—	—
9 Kronprinsens husarreg.	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
10 Wendes artilleriregemente	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1
11 Göta ingenjörkår, 5. komp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
12 Skånska trängkåren	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
II. arméfördelningen	—	—	5	13	22	1	1	20	—	—	1	9	49	1	1	2	—	8
1 Första livgrenadjärreg.	—	—	—	—	4	—	—	6	—	—	—	1	5	—	—	—	—	2
2 Andra "	—	—	—	—	6	—	1	3	—	—	—	2	9	—	—	2	—	—
3 Jönköpings regemente	—	—	3	6	2	—	—	6	—	—	—	2	21	—	—	—	—	—
4 Kalmar "	—	—	—	4	1	—	—	3	—	—	—	1	13	—	—	—	—	—
5 Militärskolan i Norrköping	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6 Smålands husarregemente	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
7 Smålands artillerireg.	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—
8 Östgöta trängkår	—	—	—	1	8	1	—	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1
9 Artilleriets skjutskola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. arméfördelningen	—	—	8	1	14	4	3	15	—	1	—	6	6	4	4	1	—	5
1 Västgöta regemente.	—	—	2	—	4	—	2	1	—	—	—	2	2	—	—	—	—	1
2 Skaraborgs "	—	—	1	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
3 Älvsborgs "	—	—	1	—	6	—	1	3	—	—	—	—	2	1	2	—	—	—
4 Bohusläns "	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
5 Infns skolor & Karlsborg	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
6 Livregementets husarer	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Göta artilleriregemente	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—
8 Karlsborgs artillerikår	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
9 Göta ingenjörkår, 1.—4. k.	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
10 Göta trängkår	—	—	1	1	—	1	—	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
11 Intend.-komp. & Karlsborg	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. arméfördelningen	—	—	6	10	13	4	2	20	—	2	—	10	25	4	3	3	—	17
1 Svea livgarde	—	—	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
2 Göta "	—	—	—	1	1	—	1	4	—	—	—	2	—	1	—	—	—	2
3 Livregementets grenadjärer	—	—	3	—	—	2	—	1	—	—	—	4	7	1	—	3	—	6
4 Södermanlands regemente	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	1
5 Vaxholms grenadjärreg.	—	—	—	2	1	—	1	4	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—
6 Livgardet till häst	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Svea artilleriregemente	—	—	1	—	6	1	—	1	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—

[illegible]

		85	86	87 a	87 b	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	
		XIII. Matsmältningsorganens sjukdomar																			
Truppförband		Andra sjukdomar i matsmält- ningsorganen.	Gallen.	Gallen. Cholelithiasis	Gulber. Icterus catarrhalis	Bukalinflemmat. Peritonitis	Andersmålning. -kontrakt. Plasmodium, constricta ant.	Indamn. kring bukarmen. Peripneumonia, Pneumonia	Pericarditis. Osteomyelitis	Brink. Hernia	Tarmhind. Typhusrel. Item. Volvulus, Intestinalis	Bukarmålning. Appendicitis	Tarmhind. Enteritis	Magarmhind. Gastroenteritis	Utridning av maghulen. Dilatatio ventriculi	Magar. Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	Funktionell maghind. Neurosis ventriculi	Kronik maghind. Gastritis chronica	Åkut maghind. Gastritis acuta	Indamn. i avrull. matsmält. Pharyngitis. Oesophagitis	Indamn. i mun o. tunga. Glossitis. Glossitis
I. arméfördelningen		8	7	118	11	4	18	—	17	44	48	1	51	12	1	8	—	1	6	11	
1	Karlskrona grenadjärreg.	3	6	5	6	4	1	—	1	9	3	—	3	8	—	—	—	—	—	7	
2	Kronobergs regemente	—	—	38	1	—	4	—	10	1	10	—	8	—	—	—	—	—	—	—	
3	Hallands	4	—	4	1	—	3	—	2	5	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	
4	Norra skånska infanterireg.	—	—	10	—	—	3	—	2	6	15	—	6	—	—	—	—	6	—	—	
5	Södra	—	—	13	—	—	1	—	—	3	3	—	6	1	—	—	—	—	—	2	
6	Skånska husarreg., I. bat.	1	—	19	2	—	—	—	—	6	4	—	2	—	—	—	—	1	—	—	
7	Skånska II.	—	1	14	—	—	—	—	—	3	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	
8	Skånska dragonreg.	—	—	3	—	—	1	—	—	3	2	—	4	—	—	3	—	—	—	—	
9	Kronprinsens husarreg.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	1	
10	Wendes artilleriregemente	—	—	2	1	—	3	—	2	1	2	—	10	—	—	—	—	—	—	—	
11	Göta ingenjörkår, 5. k.	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	1	
12	Skånska trängkåren	—	—	4	—	—	—	—	—	10	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
II. arméfördelningen		1	4	84	3	—	6	—	66	153	41	—	19	6	2	—	—	22	—	5	
1	Första livgrenadjärreg.	—	—	22	2	—	1	—	10	73	3	—	7	2	1	—	—	4	—	—	
2	Andra	—	—	2	—	—	3	—	27	—	5	—	4	—	—	—	—	4	—	—	
3	Jönköpings regemente	—	—	2	—	—	1	—	4	29	8	—	3	2	1	—	—	3	—	1	
4	Kalmar	—	—	22	—	—	—	—	13	7	12	—	3	—	—	—	—	1	—	—	
5	Militärskolan i Norrköping	—	—	4	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Smålands husarregemente	—	2	11	—	—	1	—	5	7	7	—	—	—	—	—	—	3	—	—	
7	Smålands artillerireg.	—	1	17	1	—	—	—	3	26	5	—	1	2	—	—	—	5	—	1	
8	Östgöta trängkår	1	1	4	—	—	—	—	1	8	1	—	1	—	—	—	—	2	—	3	
9	Artilleriets skjutkola	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. arméfördelningen		2	41	72	11	—	14	—	14	109	40	—	36	6	1	2	—	22	8	5	
1	Västgöta regemente	—	39	10	—	—	3	—	5	4	6	—	10	2	—	—	—	10	—	—	
2	Skaraborgs	—	1	2	—	—	1	—	—	20	4	—	2	1	1	—	—	2	—	1	
3	Älvsborgs	1	—	18	1	—	3	—	—	23	—	—	8	—	—	—	—	1	2	1	
4	Bohusläns	—	1	3	4	—	2	—	1	3	6	—	7	1	—	—	—	5	1	2	
5	Inf. skolor å Karlsborg	—	—	6	—	—	—	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Livregementets husarer	—	—	7	—	—	1	—	—	1	3	—	3	—	—	—	—	1	—	—	
7	Göta artilleriregemente	—	—	6	—	—	—	—	3	41	8	—	2	—	—	—	—	1	—	1	
8	Karlsborgs artillerikår	—	—	5	1	—	—	—	—	3	5	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
9	Göta ingenjörkår, 1.—4. k.	1	—	4	1	—	2	—	—	6	4	—	—	—	—	1	—	2	—	—	
10	Göta trängkår	—	—	10	—	—	1	—	3	6	2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	
11	Intend.-komp. å Karlsborg	—	—	1	4	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	
IV. arméfördelningen		4	5	126	14	10	23	1	67	179	59	4	68	4	6	1	—	25	—	28	
1	Svea livgarde	—	—	20	—	10	6	—	1	9	11	1	11	—	—	1	1	3	—	1	
2	Göta	—	—	38	3	—	5	—	2	8	10	—	9	—	—	—	—	2	—	1	
3	Livregementets grenadjärer	1	1	11	1	—	3	—	10	29	2	2	7	—	1	—	—	4	—	3	
4	Södermanlands regemente	2	—	6	3	—	2	—	—	24	2	1	8	1	—	—	—	1	—	4	
5	Vaxholms grenadjärreg.	—	2	16	2	—	4	—	3	8	5	—	6	—	—	—	—	5	—	1	
6	Livgardet till häst	—	—	1	—	—	1	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	
7	Svea artilleriregemente	—	—	9	—	—	2	—	8	12	9	—	7	2	—	—	—	2	—	—	

[illegible]

		180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	140	141	142	143	144	XVII. Synster. Tumores	
		XVI. Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven																
Truppförband		<i>Erythema multiforme et nodosum</i>	<i>Urticaria</i>	<i>Herpes solis</i>	<i>Psoriasis</i>	<i>Eczema</i>	<i>Impetigo. Ecthyma</i>	<i>Foma</i>	<i>Herpes tonsurans. Syccosis</i>	<i>Nagelbrist. Ungulae incarnatae. Paronychia</i>	<i>Blodvärmsinflammation. Bull. nuda. Pityriasis. Abscessus</i>	<i>Böld. Furunculit. Carbunculus</i>	<i>Bödd. Urtica</i>	<i>Brand. Gangrena</i>	<i>Andra sjukdomar i huden eller bindväven</i>			
I. arméfördelningen . . .		15	7	9	5	78	14	1	3	13	146	324	14	1	21	8		
1	Karlskrona grenadjärreg.	12	1	2	—	11	—	1	—	2	22	40	7	—	4	1		
2	Kronobergs regemente	—	2	3	—	5	3	—	1	3	—	109	—	—	—	2		
3	Hallands	—	1	2	1	7	3	—	—	5	17	53	1	—	1	1		
4	Norra skånska infanterireg.	—	1	—	—	10	—	—	2	—	7	51	2	—	—	2		
5	Södra	—	1	—	3	12	8	—	—	—	—	35	—	1	13	—		
6	Skånska husarreg. I. bat.	—	—	—	—	12	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—		
2	„ II.	1	—	—	—	2	—	—	—	—	10	5	—	—	1	—		
8	Skånska dragonregtlet	—	—	—	—	2	—	—	—	1	18	6	2	—	1	2		
9	Kronprinsens husarreg.	—	1	—	—	2	—	—	—	—	4	13	—	—	1	—		
10	Wendes artilleriregemente	2	—	—	—	9	—	—	—	1	15	1	—	—	—	—		
11	Göta ingenjörkår, 5. k.	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	8	—	—	—	—		
12	Skånska trängkåren	—	—	1	—	6	—	—	—	1	10	3	2	—	—	—		
II. arméfördelningen . .		10	8	6	8	31	11	—	1	5	130	277	1	—	10	12		
1	Första livgrenadjärreg.	2	2	2	3	4	4	—	—	—	38	95	—	—	4	5		
2	Andra	—	3	—	1	8	—	—	—	—	1	36	—	—	1	3		
3	Jönköpings regemente	4	—	1	3	6	—	1	2	10	36	—	—	—	2	2		
4	Kalmar	—	—	—	—	7	—	—	—	—	35	37	—	—	1	1		
5	Militärskolan i Norrköping	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10	—	—	—	—		
6	Smålands husarregemente	3	—	—	—	—	—	—	—	—	7	5	1	—	—	—		
7	Smålands artillerireg.	—	3	2	1	2	7	—	—	—	24	28	—	—	—	—		
8	Östgöta trängkår	1	—	1	—	3	—	—	—	3	7	30	—	—	2	1		
9	Artilleriets skjutskola	—	—	—	—	1	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—		
III. arméfördelningen . .		9	7	4	6	34	5	—	—	4	125	155	9	—	8	2		
1	Västgöta regemente	—	1	—	1	4	—	—	—	1	3	39	4	—	—	—		
2	Skaraborgs	1	3	—	3	4	3	—	—	—	72	5	—	—	—	—		
3	Älvsborgs	—	—	1	1	8	—	—	—	—	8	12	—	—	—	—		
4	Bohusläns	—	2	—	—	3	—	—	—	—	6	9	—	—	4	—		
5	Inf. skolor & Karlsborg	1	1	—	—	1	—	—	—	1	1	9	—	—	—	—		
6	Livregementets husarer	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5	8	—	—	—	—		
7	Göta artilleriregemente	—	—	1	—	3	—	—	—	—	11	24	4	—	—	—		
8	Karlsborgs artillerikår	2	—	2	—	2	—	—	—	—	6	12	—	—	—	—		
9	Göta ingenjörkår, 1.—4. k.	4	—	—	1	6	1	—	—	2	8	30	1	—	2	—		
10	Göta trängkår	—	—	—	—	2	—	—	—	—	3	5	—	—	1	2		
11	Intend.-komp. & Karlsborg	1	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	—	—	1	—		
IV. arméfördelningen . .		7	11	20	9	50	13	1	2	33	164	440	7	—	60	10		
1	Svea livgarde	—	1	4	1	4	1	—	1	8	13	37	—	—	19	2		
2	Göta	1	2	—	1	13	6	—	1	3	37	28	1	—	4	—		
3	Livregementets grenadjärer	1	3	7	2	9	1	—	—	7	13	134	1	—	11	—		
4	Södermanlands regemente	—	1	4	1	2	—	—	—	4	2	45	1	—	5	—		
5	Vaxholms grenadjärreg.	—	—	—	—	1	1	—	—	3	22	7	1	—	2	3		
6	Livgardet till häst	—	—	1	—	1	—	—	—	1	2	13	2	—	—	—		
7	Svea artilleriregemente	—	—	3	1	3	—	1	—	1	9	51	—	—	3	3		

145	146	147	148	149	150	151a	151b	151c	152	153	154a	154bc	155	156	157	158	159	160	161			
XVIII. Genom våld eller olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftn.																						
																				Summa	Observationspatienter	Sjukdom av obeständ art
Muskelskramp, benbrott- när, Genetiskt	Ledvärk	Luxation	Benbrott	Sår och krossning, Krossar	Sår av skarpt eller spetsigt vapen	Skottskär, enkelt	Skottskär, komplic.	Skottskär, inlägg.	Skottskär, Skavast, efter skadning e. d.	Ridsår	Skada, orsakad av förbrän- ning eller explosion		Kylskada	Solsvaga, Värmeinslag	Akut förgiftning	Andra skador	Självmord, Självmordsförsök					
										1. graden	2. och 3. graden											
12	206	8	32	295	81	10	1	—	158	—	7	10	2	—	—	5	1	18	205	8 738		
1	15	2	1	63	19	2	—	—	2	—	—	4	—	—	—	1	—	2	24	1 090		
2	64	—	6	7	14	—	—	—	90	—	2	1	2	—	—	—	—	20	9	1 504		
3	36	3	2	26	14	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	—	2	9	956		
4	20	2	4	21	24	3	1	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	962		
5	9	2	4	13	3	4	—	—	22	—	2	—	—	—	—	2	—	15	118	1 058		
6	16	—	5	62	1	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	5	5	668		
7	22	—	3	7	4	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	265		
8	5	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	3	3	536		
9	6	1	5	33	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	13	13	507		
—	4	—	—	20	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	671		
—	2	—	—	12	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	160		
—	9	—	1	8	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	347		
55	123	6	25	281	127	1	—	—	213	4	15	9	3	—	1	11	1	—	220	7 624		
12	18	—	6	65	57	—	—	—	47	—	7	—	3	—	—	—	—	22	22	1 670		
5	15	1	5	31	2	—	—	—	28	—	4	—	—	—	—	—	1	4	4	960		
5	11	—	1	33	7	1	—	—	29	—	2	1	—	—	—	—	—	91	91	1 271		
20	10	—	1	21	35	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	1 139		
7	8	—	—	1	3	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	135		
—	4	1	4	35	4	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	495		
—	34	3	6	62	13	—	—	—	23	1	—	4	—	—	—	—	—	89	89	1 292		
6	23	1	2	33	6	—	—	—	19	3	2	4	—	—	—	2	—	10	10	628		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	34		
38	133	7	41	153	71	2	—	—	82	5	7	11	—	—	—	7	—	29	170	7 143		
4	29	—	—	14	12	—	—	—	16	—	2	—	—	—	—	1	—	1	6	1 041		
12	33	1	15	30	11	—	—	—	20	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4	1 155		
6	19	—	2	12	8	1	—	—	3	—	2	1	—	—	—	—	—	31	31	765		
3	2	1	1	4	5	—	—	—	5	—	1	—	—	—	—	6	—	11	33	640		
2	4	—	—	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	194		
—	10	1	1	13	6	—	—	—	8	2	—	1	—	—	—	—	—	1	10	542		
4	7	1	15	25	16	1	—	—	1	2	—	6	—	—	—	—	—	16	6	910		
2	7	1	3	15	3	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	8	8	544		
5	15	—	2	14	5	—	—	—	17	—	1	2	—	—	—	—	—	45	45	700		
—	4	2	2	18	3	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	14	14	532		
—	3	—	—	4	1	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	120		
50	280	8	66	408	155	5	—	2	242	9	32	6	10	1	1	16	4	14	397	11 471		
—	27	3	8	22	3	—	—	—	1	—	3	—	—	—	—	—	2	—	13	1 910		
4	16	—	16	19	9	1	—	—	8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	45	1 253		
9	54	2	4	100	34	2	—	—	73	1	5	1	7	—	—	5	—	—	83	1 834		
1	19	1	3	21	49	—	—	—	12	—	4	—	2	—	—	—	—	13	21	658		
5	23	5	5	22	11	—	—	—	5	—	1	—	—	—	—	—	—	33	33	676		
—	10	2	4	7	1	2	—	—	4	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	469		
7	36	—	9	71	6	—	—	1	20	4	9	—	1	—	—	1	—	—	22	1 163		

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
		II. Akuta infektions-																				
Truppförband	I. Bliningsfel och medförda sjukdomar	Phajuka. Parvitis epidemica	Difteri. Styrpajuka. Diphtheria. Group	Halsfluss. Angina tonsillaris	Akut ledgångsreumatism. Rheumat. articulare acutus	Blodförgiftning. Varicel. Septikæmia. Pyæmia	Sept. lymfader- och lymf-körtelinfektion ¹	Ros. Erysipela	Stektrap. Typhus	Riksdot. Dysenteria	Inhemsk kolera. Cholera nostras	Asiatisk kolera. Cholera asiatica	Tarmtyfus. Febria typhoides	Fläcktyfus. Typhus exanthematicus	Rash. Rubola	Mässling. Morbilli	Scharlakansfeber. Scarlatina	Vattenkoppor. Variællæ	Smittkoppor. Variola			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
8	Positionartilleriregementet	1	—	1	3	9	33	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
9	Svea ingenjörkår, 1.—4. k.	—	—	1	5	—	16	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
10	Svea " 5. komp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
11	Fälttelegrafkåren	—	—	2	—	—	5	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
12	Svea trängkår	—	—	—	—	4	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
13	Krigsskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
14	Intend.-komp. i Stockholm	2	—	—	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
V. arméfördelningen		—	—	15	18	62	64	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
1	Upplands infanterireg.	—	—	2	2	3	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2	Dalregementet	—	—	—	—	—	12	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
3	Västmanlands regemente	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
4	Värmlands "	—	—	2	26	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
5	Infanteriskjutskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
6	Livregementets dragoner	—	—	1	2	1	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
7	Skånska husarreg. det.	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
8	Upplands artillerireg.	—	—	11	7	7	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
9	Västmanlands trängkår	—	—	—	18	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
VI. arméfördelningen		—	—	1	10	30	8	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—			
1	Hälsinge regemente	—	—	—	5	2	8	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2	Västerbottens regemente	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
3	Jämtlands fältjägarreg.	—	—	—	4	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
4	Västernorrlands regemente	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
5	Norrlands dragonregemente	—	—	—	12	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
6	Norrl. art.-reg., I. o. II. div.	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
7	Norrlands trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Bodens trupper		5	—	—	112	25	10	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
1	Norrbottnens regemente	—	—	—	71	4	10	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2	Norrlands art.-reg:s det.	1	—	—	5	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
3	Bodens artilleriregemente	1	—	—	26	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
4	Bodens ingenjörkår	2	—	—	10	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
5	Intendenturskolan i Boden	1	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Gottlands trupper		—	—	—	34	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
1	Gottlands infanterireg.	—	—	—	26	37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
2	Gottlands artillerikår	—	—	—	8	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Summa summarum		9	—	36	177	521	635	1	21	—	—	—	1	53	828	10	457	7	607	519	1	315

¹ Två i ber. 1919 såsom fläckfeber angivna fall voro nervfeber. — ² Sömnssjuka. — ³ Därav 2 fall

[illegible]

av sömnsjuka.

		42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54a	54b	55	56	57	58	59	
Truppförband		VI. Kron. förgifta- sjukd.		VII. Sjunde- sjukdomar.	VIII. Nervsystemets sjukdomar										IX. Ögonsjukdomar						
		Andra kroniska förgiftnings- sjukdomar.	Kronisk alkoholförgiftning. <i>Alcoholismus chronicus.</i>		Nervinflammation. <i>Neuritis.</i> <i>Polyneuritis</i>	Nervsmärta. <i>Neuralgia</i>	Perifer förlamning. <i>Paralysis</i>	Fallandesot. <i>Epilepsia</i>	Nervsvaghet. <i>Neurasthenia</i>	Hjärnbildning. <i>Hemorrhagia cerebri</i>	Hjärnhinneinflammation. <i>Meningitis cerebri</i>	Byggnadssjukdomar. <i>Myelitis</i>	Andra sjukdomar i nerv- systemet.	<i>Conjunctivitis catarrhalis</i>	<i>Conjunctivitis phlyctenulosa</i>	<i>Keratitis</i>	<i>Iritis</i>	<i>Panophthalmitis</i>	Retraktionsanomalier	Andra ögonsjukdomar.	
8	Positionsartilleriregementet	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	
9	Svea ingenjörkår, 1.—4. k.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
10	Svea , 5. komp.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Fälttelegrafkåren	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12	Svea trängkår	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	4	
13	Krigsskolan	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	
14	Intend.-komp. i Stockholm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
V. arméfördelningen		—	—	13	4	13	6	6	6	—	—	—	16	41	5	4	2	—	—	11	
1	Upplands infanterireg.	—	—	3	—	4	2	2	3	—	—	—	6	1	—	1	—	—	—	4	
2	Dalregementet	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	1	—	—	—	
3	Västmanlands regemente	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	1	1	—	—	—	3	
4	Värmlands ,	—	—	3	—	5	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	—	—	—	
5	Infanteriskjutskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	
6	Livregementets dragoner	—	—	—	1	2	1	2	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	1	
7	Skånska husarregtets det.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	1	
8	Upplands artillerireg.	—	—	2	3	1	3	1	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	
9	Västmanlands trängkår	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	2	
VI. arméfördelningen		—	—	3	5	9	1	2	21	—	—	—	—	16	5	1	—	—	—	5	
1	Hälsinge regemente	—	—	1	—	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
2	Västerbottens regemente	—	—	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	
3	Jämtlands fältjägarreg.	—	—	1	2	1	—	1	4	—	—	—	—	10	1	1	—	—	—	—	
4	Västernorrlands regemente	—	—	1	1	5	—	1	12	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	1	
5	Norrlands dragonregemente	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Norrlands art.-reg., I. o. II. div.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Norrlands trängkår	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	2	
Bodens trupper		—	—	3	2	2	1	2	3	—	3	—	—	14	7	—	—	—	—	1	
1	Norrbottens regemente	—	—	3	1	—	1	—	1	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	1	
2	Norrlands art.-regs det.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	
3	Bodens artilleriregemente	—	—	—	—	1	—	1	—	—	3	—	—	1	2	—	—	—	—	—	
4	Bodens ingenjörkår	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	
5	Intendenturskolan i Boden	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	
Gottlands trupper		—	—	1	—	7	—	—	1	—	—	—	—	12	2	1	—	—	—	2	
1	Gottlands infanterireg.	—	—	—	—	5	—	—	1	—	—	—	—	12	1	1	—	—	—	1	
2	Gottlands artillerikår	—	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	
Summa summarum		—	—	44	43	104	19	25	121	—	7	1	50	192	30	23	11	—	—	1	57

60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84			
X. Öronsjukdomar				XI. Cirkulationsorganens sjukdomar										XII. Andningsorganens sjukdomar													
Indann., böld i hörselrör. Ötit. etc. <i>Rif. Pyrene. med. etc.</i>	Varig indann. i mellanörat. <i>Utit media purulenta</i>	Katarr i mellanörat. <i>Catarrhus casti tympani</i>	Andra öronsjukdomar.	Infektion i hjärtat. <i>Myocarditis. Endocarditis</i>	Infektion i hjärtstucken. <i>Pericarditis</i>	Organiskt hjärtefel. <i>Vitium organicum cordis</i>	Hjärtkypertroph. <i>Hypertrophica cordis</i>	Ak. svaghetstillst. hos hjärtat. <i>Insufficentia cord. ac.</i>	Nervös hjärtsjukdom. <i>Neurosis cordis</i>	Blodkärleksbröck. <i>Variz</i>	Blodpropp. <i>Thrombosi.</i>	Blodkärleksinfektion. <i>Phlebitis. Periphlebitis</i>	Blodkärleksbröck. <i>Variz</i>	Andra sjukdomar i cirkulationsorganen.	Sjukdomar i näsan och dess biläxor	Skarpskär. <i>Laryngitis. Tracheitis</i>	Odem i struphuvudet. <i>Oedema laryngis, glottidis</i>	Akut o. kron. luftrörskatarr. <i>Bronchitis chr. et ac.</i>	Astma. <i>Asthma bronchiale</i>	Lungemrysam. <i>Emphysema pulmonum</i>	Hemorrhagiä pulmonum	Lungblåning.	Kräftig lunginfektion. <i>Tuberculosis crouposa etc. lob.</i>	Kräftig lunginfektion. <i>Broncho-pneumonia. Pneum. lobul.</i>	Andra sjukdomar i andningsorganen.		
1	1	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	10	11	73	38	19	62	60	12	43	8		
1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9		
9	18	66	4	1	1	16	1	1	1	10	1	1	1	2	9	46	—	915	—	—	—	3	16	22	48	5	
4	—	5	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	5	78	183	—	—	1	17	1	1	1	
—	4	17	3	—	—	3	—	—	—	4	—	—	—	—	1	7	96	—	—	—	4	1	3	6	2	2	
2	8	21	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	155	5	—	—	1	9	—	—	—	4	
1	2	8	—	—	—	1	—	—	—	6	—	—	—	1	4	4	60	25	—	—	3	—	2	3	—	6	
2	—	8	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	12	4	244	69	—	—	4	4	10	—	—	7	
—	4	3	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	10	—	—	—	—	4	2	1	—	—	8	
14	6	30	1	—	—	23	1	16	3	23	—	—	1	—	12	46	—	850	4	—	6	25	23	25	—	—	
1	—	5	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	6	—	237	—	—	—	1	5	—	—	1	
5	1	8	—	—	—	4	—	—	—	2	—	—	—	—	8	—	98	1	—	—	5	1	—	—	—	2	
3	4	4	—	—	—	6	—	—	—	17	—	—	—	—	2	4	200	1	—	—	7	2	3	—	—	3	
2	—	3	—	—	—	10	—	—	—	1	—	—	—	—	1	23	160	1	—	—	1	4	13	13	—	4	
3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	57	1	—	—	1	2	1	—	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	47	—	—	—	6	3	2	—	6	
1	6	26	—	—	—	—	—	1	—	13	—	—	—	1	5	23	—	128	2	—	—	1	15	12	1	—	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	—	—	—	1	1	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
1	6	26	—	—	—	1	—	—	—	13	—	—	—	1	5	23	—	128	2	—	—	3	15	12	1	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	56	1	—	—	1	7	6	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	1	1	—	2	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	1	3	4	—	3	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	1	—	—	1	3	1	—	4	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	—	2	—	—	5	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	148	—	—	—	3	8	15	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117	—	—	—	3	5	12	—	1	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31	—	—	—	3	3	—	—	2	
85	74	431	18	8	13	155	2	62	14	210	12	11	28	79	859	15	857	17	1	18	169	162	306	81			

		85	86	87a	87b	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102
		XIII. Matsmältningsorganens sjukdomar																		
Truppförband		Andra sjukdomar i matsmältningsorganen.	Gallen. Cholelithias	Gulsot. <i>Jaundis catarrhalis</i>	Bukhinninflammation. Peritonitis	Andersmagsrikta. Kontrak. <i>Fistula, contractura ani</i>	Infamm. kring ändtarmen. <i>Periproctitis, Fistula ani</i>	Förskoppning. <i>Obstipatio</i>	Bröck. <i>Hemita</i>	Tarmhind. Tarmvred. <i>Ileus, Volvulus, Intussusceptio</i>	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	Tarmkatarr. Enteritis	Magsmagskatarr. <i>Gastritis enteritis</i>	Utrigångning av matsmjelen. <i>Dilatatio ventriculi.</i>	Magsk. <i>Ileus ventriculi, Nervosis ventriculi</i>	Funktionell matsmjeldom. <i>Gastritis chronica</i>	Kronisk matskatarr. <i>Gastritis acuta</i>	Infamm. i svalg o. matstrup. <i>Pharyngitis, Oesophagitis</i>	Infammation i mun o. tunga. <i>Stomatitis, Glossitis</i>	
8	Positionsartilleriregementet	—	—	7	—	—	—	—	10	31	3	—	—	2	—	—	—	—	—	1
9	Svea ingenjörkår, 1.—4. k.	—	—	1	—	—	—	—	19	14	6	—	—	2	—	—	—	—	—	2
10	Svea , 5. komp.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Fälttelegrafkåren	—	—	1	—	—	—	—	—	9	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—
12	Svea trängkår	—	1	14	5	—	—	—	—	5	5	—	—	1	—	—	—	—	—	2
13	Krigsskolan	1	—	—	—	—	—	—	3	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	10
14	Intend.-komp. i Stockholm	—	—	2	—	—	—	—	8	27	1	—	—	4	—	—	—	—	—	—
V. arméfördelningen .		5	52	64	4	2	8	—	35	106	45	3	30	—	—	—	—	17	—	8
1	Upplands infanterireg.	—	—	13	—	—	—	—	12	14	6	2	7	—	—	—	—	2	—	—
2	Dalregementet	—	—	7	—	—	2	—	—	17	4	—	7	—	—	—	—	2	—	—
3	Västmanlands regemente	—	—	1	—	—	2	—	—	4	—	—	3	—	—	—	—	2	—	1
4	Värmlands ,	1	—	13	1	2	—	—	7	17	10	1	5	—	—	—	—	6	—	2
5	Infanteriskjutskolan	—	—	—	—	—	2	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Livregementets dragoner	2	52	12	3	—	—	—	—	11	9	—	2	—	—	—	—	1	—	1
7	Skånska husarreg:ets det.	—	—	6	—	—	—	—	4	2	1	—	3	—	—	—	—	1	—	1
8	Upplands artillerireg.	1	—	4	—	—	2	—	2	13	9	—	3	—	—	—	—	3	—	3
9	Västmanlands trängkår	1	—	8	—	—	—	—	—	28	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI. arméfördelningen .		5	—	71	1	1	17	—	21	97	82	—	34	2	—	—	—	4	27	1
1	Hälsinge regemente	1	—	13	—	—	1	—	1	13	29	—	5	—	—	—	—	—	—	1
2	Västerbottens regemente	—	—	3	—	—	7	—	—	20	11	—	1	1	—	—	—	3	7	—
3	Jämtlands fältjägarreg.	2	—	40	—	—	1	—	11	10	12	—	12	—	—	—	—	—	—	1
4	Västernorrlands regemente	2	—	3	1	—	4	—	4	21	13	—	13	—	—	—	—	6	—	—
5	Norrlands dragonregemente	—	—	6	—	—	3	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—	1	1	—
6	Norrlands art.-reg., I. o. II. div.	—	—	6	—	—	—	—	3	9	10	—	3	1	—	—	—	6	—	—
7	Norrlands trängkår	—	—	—	—	1	1	—	2	19	4	—	—	—	—	—	—	7	1	—
Bodens trupper		—	—	9	3	—	11	—	6	69	5	—	17	—	1	—	—	8	—	1
1	Norrbottens regemente	—	—	—	—	—	6	—	3	35	1	—	10	—	1	—	—	5	—	—
2	Norrlands art.-regs det.	—	—	2	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
3	Bodens artilleriregemente	—	—	3	2	—	4	—	1	6	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
4	Bodens ingenjörkår	—	—	2	—	—	—	—	—	10	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—
5	Intendenturkomp. i Boden	—	—	2	1	—	1	—	2	4	1	—	2	—	—	—	—	2	—	1
Gottlands trupper		—	2	29	1	—	—	—	7	14	6	—	1	—	—	—	—	4	—	—
1	Gottlands infanterireg.	—	—	22	1	—	—	—	7	11	4	—	1	—	—	—	—	3	—	—
2	Gottlands artillerikår	—	2	7	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Samma summarum		25	111	568	48	17	97	1	233	771	326	8	251	30	11	6	4	126	10	55

103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129
XIV. Urin- och könsorganens sjukdomar												XV. Rörelseorganens och bensystemets sjukdomar														
Njurinflammation.	Njureten.	Äggrtancur.	Äggrtancur.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Ketarr. inflammation i urinblåsan.	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.	Infektion i senskida.
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
57	4	141	26	11	1	2	20	73	28	24	19	547	391	6	69	12	18	430	70	8	16	129	28	533	89	164

		180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	140	141	142	143	144	
		XIV. Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven															
Truppförband		Erythema multiforme et nodosum	Urticaria	Herpes scoster	Parvitis	Eczema	Impetigo. Echinyma	Favus	Herpes tonsurans. Sycosis	Nagelsvamp. Unguis incarnatus. Paronychia	Blodfrysinfektion. Bul-nad. Phlegmon. Abscessus	Bödd. Furunculus. Carbunculus	Bödd. Ulcus	Brand. Gangrena	Andra sjukdomar i huden eller bindväven.	XVII. Synst. Tumör	
8	Positionartilleriregementet	—	1	—	1	3	—	—	—	1	18	8	—	—	—	—	
9	Svea ingenjörkår, 1.—4. k.	1	2	1	2	3	2	—	—	5	10	21	1	—	5	—	
10	Svea , 5. komp.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
11	Fälttelegrafkåren	1	1	—	—	5	—	—	—	—	2	23	—	—	—	2	
12	Svea trängkår	2	—	—	—	3	2	—	—	—	13	65	—	—	4	—	
13	Krigsskolan	1	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—	6	—	
14	Intend.-komp. i Stockholm	—	—	—	—	2	—	—	—	—	9	8	—	—	1	—	
V. arméfördelningen		5	12	5	6	35	13	—	—	5	98	455	22	—	41	7	
1	Upplands infanterireg.	—	—	—	2	9	—	—	—	—	16	118	—	—	23	—	
2	Dalregementet	—	4	—	2	2	—	—	—	1	2	9	—	—	8	—	
3	Västmanlands regemente	—	2	1	—	4	8	—	—	—	39	51	—	—	10	2	
4	Värmlands ,	2	5	1	1	3	4	—	—	2	23	52	1	—	—	2	
5	Infanteriskjutskolan	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	
6	Livregementets dragoner	1	—	2	1	3	1	—	—	2	—	46	—	—	—	3	
7	Skånska husarreg:s det. Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	30	—	—	—	—	
8	Upplands artillerireg.	1	—	—	—	12	—	—	—	—	10	129	21	—	—	—	
9	Västmanlands trängkår	1	1	1	—	1	—	—	—	—	2	18	—	—	—	—	
VI. arméfördelningen		2	5	5	8	52	14	—	—	7	47	237	2	—	5	5	
1	Hälsinge regemente	—	2	1	2	1	1	—	—	—	1	13	—	—	—	1	
2	Västerbottens regemente	—	1	1	—	26	8	—	—	—	1	32	—	—	—	—	
3	Jämtlands fältjägarreg.	1	—	—	1	13	—	—	—	—	14	95	—	—	—	4	
4	Västernorrlands regemente	1	1	2	3	8	2	—	—	5	12	58	1	—	3	—	
5	Norrlands dragonregemente	—	—	1	2	—	—	—	—	—	2	14	1	—	—	—	
6	Norrlands artilleriregemente, I. och II. div.	—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	21	—	—	—	—	
7	Norrlands trängkår	—	1	—	—	1	3	—	—	1	16	4	—	—	2	—	
Bodens trupper		1	2	—	1	46	10	—	—	6	46	179	1	—	6	4	
1	Norrbottnens regemente	—	2	—	—	19	1	—	—	—	—	126	—	—	—	—	
2	Norrlands art.-reg:s det.	—	—	—	—	5	2	—	—	3	3	18	1	—	—	—	
3	Bodens artilleriregemente	1	—	—	—	11	5	—	—	3	33	17	—	—	—	2	
4	Bodens ingenjörkår	—	—	—	1	6	2	—	—	—	7	9	—	—	1	—	
5	Intendenturkomp. i Boden	—	—	—	—	5	—	—	—	—	3	9	—	—	5	1	
Gottlands trupper		6	2	1	5	6	—	—	—	1	12	33	—	—	—	—	
1	Gottlands infanterireg.	5	2	—	5	5	—	—	—	1	10	20	—	—	—	—	
2	Gottlands artillerikår	1	—	1	—	1	—	—	—	—	2	13	—	—	—	—	
Summa summarum		55	54	50	48	332	80	2	6	74	768	2100	56	1	151	48	

Anm. Tabellen avser under året inträffade sjukdomsfall. — Kolumnernas nummer i denna tabell

145	146	147	148	149	150	151a	151b	151c	152	153	154a	154b	155	156	157	158	159	160	161		
XVIII. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftn.																				Summa	
Minskning, Senbristning, Sensträckning	Ledrörelse	Luxation	Benbrott	Sår och krossning, Krostar	Sår av skarpt eller spetligt vapen	Skottskär, enkelt	Skottskär, komplic.	Skottskär, inring.	Skottskär, Skavskär eller skidning a. d.	Skada av förbränning eller explosion		Kyskada	Solsygn, Värmeväg	Akut förgiftning	Andra skador	Självmord, Självmoströsk	Sjukdom av obestämd art.	Observationspatienter.			
										1. graden	2. och 3. graden										
5	15	17	2	39	16	—	—	—	32	2	—	—	—	—	1	—	—	19	788	8	
—	1	—	6	6	—	—	—	—	28	—	—	—	—	—	5	—	—	86	888	9	
—	9	—	3	12	4	—	—	1	4	1	—	—	—	—	—	—	—	1	66	10	
16	31	—	2	60	6	—	—	—	30	3	5	—	—	—	—	—	1	24	519	11	
3	17	—	2	8	3	—	—	—	6	1	—	—	—	—	4	—	—	36	778	12	
—	5	—	2	15	13	—	—	—	19	3	—	—	—	—	—	—	—	2	186	18	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	898	14	
15	218	7	21	253	128	9	—	—	105	9	14	16	3	—	3	1	1	842	6 726		
—	19	—	4	22	11	2	—	—	27	—	—	2	—	—	—	—	—	61	1 025	1	
—	11	2	—	9	2	4	—	—	1	—	—	1	—	—	2	—	1	37	869	2	
—	49	2	6	28	27	—	—	—	19	—	—	8	—	—	—	—	—	188	925	3	
9	58	—	3	19	22	1	—	—	27	2	1	—	—	—	—	—	—	18	1 022	4	
2	5	—	—	5	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	54	5	
3	17	—	2	64	4	—	—	—	9	3	5	1	—	—	—	1	—	12	712	6	
—	1	1	—	17	2	1	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	7	288	7	
1	46	2	4	84	45	1	—	—	15	4	4	2	—	—	1	—	—	1	1 507	8	
—	7	—	2	5	14	—	—	—	4	1	1	—	—	—	—	—	—	17	824	9	
35	162	8	19	89	84	5	—	—	120	3	2	6	6	—	1	9	13	211	6 163		
4	2	1	4	—	2	1	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	42	810	1	
5	35	1	4	26	37	1	—	—	8	—	2	—	—	—	2	—	10	16	943	2	
12	76	—	6	18	26	1	—	—	38	—	—	2	—	—	—	—	3	42	1 876	3	
1	22	4	1	24	15	1	—	—	52	—	—	2	—	—	1	—	—	91	1 554	4	
8	3	1	1	1	3	—	—	—	—	3	—	—	—	—	6	—	—	4	483	5	
2	12	—	—	12	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	580	6	
3	12	1	3	8	1	—	—	—	7	—	—	2	—	—	1	—	—	13	467	7	
9	70	1	5	89	58	13	—	—	149	1	3	4	2	—	—	—	6	154	4 107		
2	35	—	—	40	47	13	—	—	99	—	—	1	2	—	—	—	—	109	2 809	1	
—	4	—	—	15	1	—	—	—	17	1	2	—	—	—	—	—	—	18	834	2	
—	20	—	4	25	6	—	—	—	6	—	—	2	—	—	—	—	—	13	687	3	
2	7	—	1	13	3	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	8	895	4	
5	4	1	—	6	1	—	—	—	22	—	—	1	—	—	—	—	—	6	332	5	
—	86	—	5	41	8	—	—	—	10	2	1	1	—	—	—	—	—	47	1 823		
—	24	—	—	19	8	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	42	1 014	1	
—	12	—	5	22	—	—	—	—	9	2	—	1	—	—	—	—	—	5	814	2	
214	1 225	45	214	1 619	712	45	1	2	1 079	38	81	63	26	1	3	51	7	81	1 746	53 295	

motsvara numren i rapportformulärens sjukdomsnomenklatur.

Tab. 10. Vissa epidemiska sjukdomar månadsvis år 1920.

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Smittkoppor.													
<i>I. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>II.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>III.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>IV.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>V.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>VI.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Bodens trupper</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Gottlands trupper</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scharlakansfeber.													
<i>I. arméfördelningen</i>	5	12	30	5	3	1	—	—	1	—	4	2	63
Karlskrona grenadjärreg.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kronobergs regemente	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Hallands regemente	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Norra skånska inf.-reg.	4	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
Skånska dragonreg.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skånska husarreg. I.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Wendes artillerireg.	—	7	29	5	3	1	—	—	—	—	—	—	45
<i>II. arméfördelningen</i>	5	1	1	4	4	2	2	4	4	1	—	—	28
Första livgrenadjärreg.	—	1	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	5
Andra	1	—	1	4	4	1	2	3	1	1	—	—	18
Kalmar regemente	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5
<i>III. arméfördelningen</i>	4	—	1	4	2	—	—	—	1	2	—	—	14
Västgöta regemente	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Bohusläns	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Göta artilleriregemente	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Karlsborgs artillerikår	—	—	1	4	2	—	—	—	—	—	—	—	7
Göta ingenjörkår	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Göta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>IV. arméfördelningen</i>	5	5	18	1	5	4	1	3	1	—	4	2	49
Svea livgarde	2	1	10	—	2	2	—	2	—	—	—	—	19
Göta livgarde	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Södermanlands regemente	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Vaxholms grenadjärreg.	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Svea artilleriregemente	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	4	2	14
Positionsartilleriet	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3
Svea ingenjörkår, 1.-4. k.	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5
Intendenturkomp.	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	3
<i>V. arméfördelningen</i>	1	6	2	—	2	—	1	—	1	—	—	—	13
Upplands infanterireg.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Värmlands regemente	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2
Livregementets dragoner	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Upplands artillerireg.	1	5	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	7

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
VI. arméfördelningen	—	1	—	—	—	1	2	—	3	3	—	—	10
Hälsinge regemente . . .	—	—	—	—	—	1	1	—	3	—	—	—	5
Jämtlands regemente . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	4
Norrlands artillerireg., Ö.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bodens trupper . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gottlands trupper .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mässling.													
I. arméfördelningen .	10	9	3	—	3	—	2	6	3	2	—	—	38
Kronobergs regemente . .	—	1	2	—	—	—	—	3	—	—	—	—	6
Hallands regemente . . .	3	3	1	—	2	—	2	3	—	—	—	—	14
Skånska husarreg., I. bat.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skånska dragonregementet	6	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
Wendes artilleriregemente	—	—	—	—	1	—	—	—	3	2	—	—	6
II. arméfördelningen	1	3	—	2	7	2	18	22	25	7	5	2	94
Första livgrenadjärreg. .	—	3	—	—	—	—	16	10	1	—	—	—	30
Andra „ . . .	1	—	—	—	1	1	2	11	11	5	—	—	32
Jönköpings regemente . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Kalmar regemente	—	—	—	1	6	—	—	—	2	1	5	2	17
Smålands husarreg.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Östgöta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	1	11	1	—	—	18
III. arméfördelningen	26	24	6	4	1	—	4	4	1	—	—	12	82
Skaraborgs regemente . .	3	9	4	2	—	—	1	1	—	—	—	—	20
Bohusläns regemente . .	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	12	18
Infanteriets skolor å Karlsborg	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Livregementets husarer . .	6	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Göta artillerireg.	10	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Karlsborgs artillerikår . .	5	8	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	15
Göta ingenjörkår	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Göta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
IV. arméfördelningen	15	23	16	—	—	1	2	—	2	—	1	9	69
Svea livgarde	2	9	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	15
Göta livgarde	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Livregementets grenadjär.	3	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Livgardet till häst	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	12
Svea artilleriregemente . .	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Positionsartilleriet	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	5	9
Svea ingenjörkår, 5. k. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svea trängkår	1	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	4
Krigsskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Intendenturkomp.	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	5
V. arméfördelningen	41	13	—	—	3	1	4	—	—	—	—	—	62
Upplands inf.-reg.	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Västmanlands regemente .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värmlands „ . . .	19	1	—	—	1	1	4	—	—	—	—	—	26
Livregementets dragoner .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skånska husarregns det. U.	5	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	7
Upplands art.-reg.	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Västmanlands trängkår . .	8	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
VI. arméfördelningen	14	7	2	—	2	—	2	—	2	—	—	1	30
Hälsinge regemente . . .	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Västerbottens regemente .	6	2	1	—	2	—	2	—	1	—	—	—	14
Jämtlands fältjägarreg. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Norrlands dragonreg. . .	6	4	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	12
Norrlands artillerireg., Ö.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bodens trupper . .	6	6	24	1	—	—	19	1	23	16	9	7	112
Norrbottnens regemente . .	—	1	13	1	—	—	19	—	22	12	2	1	71
Bodens artilleriregemente	6	3	7	—	—	—	—	1	—	4	5	—	26
Norrlands art.-reg.-det. . .	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	3	5
Bodens ingenjörkår . . .	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	2	3	10
Gottlands trupper . .	3	8	18	5	—	—	—	—	—	—	—	—	34
Gottlands inf.-reg.	—	3	18	5	—	—	—	—	—	—	—	—	26
Gottlands artillerikår . . .	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Nervfeber (med paratyfus).													
I. arméfördelningen .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Hallands regemente . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
II. arméfördelningen	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Andra livgrenadjärreg. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Smålands husarregemente	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
III. arméfördelningen	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Bohusläns regemente . . .	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	3
IV. arméfördelningen	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Göta livgarde	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Svea ingenjörkår	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
V. arméfördelningen	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Värmlands regemente . . .	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
VI. arméfördelningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodens trupper . .	—	—	—	—	—	—	7	3	—	—	—	—	10
Norrbottnens regemente . .	—	—	—	—	—	—	7	3	—	—	—	—	10
Gottlands trupper . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Difteri.													
I. arméfördelningen .	18	7	10	10	3	—	—	1	4	5	1	—	59
Karlskrona grenadjärreg. .	2	—	2	—	1	—	—	—	1	2	1	—	9
Kronobergs regemente . . .	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	4
Hallands regemente	2	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	5
Norra Skånska inf.-reg. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Södra skånska inf.-reg. . .	4	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	7
Skånska husarreg., I. bat.	3	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	7
Skånska , II. bat.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skånska dragonregementet	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kronprinsens husarreg. . .	—	—	1	9	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Wendes artilleriregemente	1	2	4	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8
Göta ingenjörkår, 5. k. . .	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Sum- ma
<i>II. arméfördelningen</i>	11	2	—	—	3	3	2	2	1	1	9	22	56
Första livgrenadjärreg. . .	8	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	6	16
Andra „	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	3
Jönköpings regemente . . .	1	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—	—	5
Kalmar regemente	2	—	—	—	3	—	—	—	—	—	8	14	27
Smålands husarregemente . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Smålands artillerireg. . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Östgöta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3
<i>III. arméfördelningen</i>	6	6	18	29	17	—	1	3	4	1	1	—	86
Västgöta regemente	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3
Skaraborgs „	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3
Älvsborgs regemente	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bohusläns „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Livregementets husarer . . .	—	2	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Göta artilleriregemente . . .	5	4	9	28	13	—	—	—	2	—	—	—	61
Karlsborgs artillerikår . . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Göta trängkår	1	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	5
<i>IV. arméfördelningen</i>	6	17	12	14	13	9	4	4	8	8	8	10	113
Svea livgarde	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	1	—	8
Göta „	—	—	3	2	2	—	—	2	—	—	—	—	9
Livregementets grenadjärer .	2	1	1	3	—	1	1	—	1	1	—	9	20
Södermanlands regemente . .	—	1	—	—	1	—	1	—	3	—	—	—	6
Vaxholms grenadjärreg. . .	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Livgardet till häst	—	—	—	2	1	1	1	1	—	—	1	—	9
Svea artilleriregemente . . .	1	11	3	—	5	7	1	—	2	2	3	—	35
Positionsartillerireg.	—	2	2	1	—	—	—	—	—	1	1	—	7
Svea ingenjörkår, 1.-4. k. . .	1	1	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	6
Fälttelegrafkåren	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Svea trängkår	1	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—	1	7
Intend.-komp. i Stockholm . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3
<i>V. arméfördelningen</i>	24	32	15	15	12	—	1	2	1	4	1	2	109
Upplands infanterireg.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Dalregementet	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Västmanlands inf.-reg.	10	5	3	—	—	—	—	1	1	1	1	1	23
Värmlands regemente	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	3
Livregementets dragoner . . .	2	5	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Upplands artillerireg.	10	22	10	11	12	—	1	—	—	1	—	—	67
Västmanlands trängkår	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>VI. arméfördelningen</i>	16	8	1	11	6	3	1	5	12	1	2	—	66
Hälsinge regemente	5	1	—	1	—	2	—	1	5	—	2	—	17
Västerbottens regemente . . .	4	1	—	3	3	—	—	2	2	—	—	—	15
Jämtlands fältjägarreg. . . .	—	1	—	1	—	1	1	—	2	1	—	—	7
Västernorrlands reg.	2	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	7
Norrlands dragonreg.	2	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	6
Norrlands art.-reg., i.o. II. d.	3	5	1	3	2	—	—	—	—	—	—	—	14
<i>Bodens trupper</i>	1	—	1	4	7	—	5	3	5	1	1	1	29
Norrbottnens regemente . . .	—	—	1	2	3	—	3	2	4	—	—	—	15
Norrlands art.-regs det. . . .	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Bodens artilleriregemente . .	1	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	4
Bodens ingenjörkår	—	—	—	—	2	—	1	—	1	1	—	1	6
Intendenturskolan	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	3
<i>Gottlands trupper</i>	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Gottlands infanterireg.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Påssjuka.													
<i>I. arméfördelningen</i>	2	13	43	9	3	—	2	2	14	10	2	21	121
Kronobergs regemente . .	—	3	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Hallands „	1	7	29	9	3	—	2	2	14	10	2	21	100
Skånska husarreg. I. . . .	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skånska dragonreg. . . .	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Göta ingenjörkår, 5. k. . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skånska trängkåren . . .	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
<i>II. arméfördelningen</i>	9	40	57	12	1	3	4	4	7	34	15	23	209
Första livgrenadjärreg. .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	3
Andra „	—	—	—	—	—	1	4	3	2	22	4	1	37
Jönköpings regemente . .	1	—	—	—	—	—	—	—	2	10	8	3	24
Kalmar „	6	2	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	11
Smålands husarreg. . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Smålands artillerireg. . .	1	38	57	12	1	1	—	—	1	1	1	19	132
Östgöta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
<i>III. arméfördelningen</i>	33	78	44	24	9	1	3	4	24	10	7	31	268
Västgöta regemente . . .	—	—	—	—	—	—	1	3	22	10	5	27	68
Skaraborgs „	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Älvsborgs „	2	1	6	4	—	—	1	1	1	—	—	—	16
Bohusläns „	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	7
Inf. skolor Karlsborg . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Livregementets husarer .	17	28	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
Göta artilleriregemente .	4	16	10	6	—	1	1	—	1	—	—	—	39
Karlsborgs artillerikår . .	3	19	14	4	1	—	—	—	—	—	1	2	44
Göta ingenjörkår	—	—	4	6	7	—	—	—	—	—	—	—	17
Göta trängkår	—	13	5	4	1	—	—	—	—	—	—	—	23
<i>IV. arméfördelningen</i>	52	130	117	33	23	19	8	1	5	2	2	27	419
Svea livgarde	14	40	13	1	—	1	1	—	1	2	2	25	100
Göta „	6	17	19	10	10	16	5	—	—	—	—	—	83
Livregementets grenadjärer	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
Södermanlands regemente	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Vaxholms grenadjärreg. .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Livgardet till häst . . .	—	3	15	4	1	—	—	—	—	—	—	1	24
Svea artilleriregemente .	2	33	35	5	2	—	—	—	—	—	—	—	77
Positionsartillerireg. . .	—	1	4	9	9	2	1	—	—	—	—	—	26
Svea ingenjörkår, 1.-4. k.	26	7	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	37
„ 5. „	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Fälttelegrafkåren	—	13	16	3	1	—	—	—	—	—	—	—	33
Svea trängkår	1	9	11	1	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Intend.-komp. i Stockholm	2	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
<i>V. arméfördelningen</i>	41	43	25	11	—	1	—	2	6	1	—	1	131
Upplands infanterireg. . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
Dalregementet	—	8	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Västmanlands regemente .	2	4	—	—	—	—	—	1	3	1	—	—	11
Värmlands „	1	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	5
Infanteriskjutskolan . . .	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Livregementets dragoner .	4	14	10	8	—	—	—	—	—	—	—	—	36
Skånska husarreg:ts det. U.	1	3	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Upplands artillerireg. . .	33	13	7	2	—	—	—	—	—	—	—	—	55
<i>VI. arméfördelningen</i>	1	6	7	4	1	2	—	—	1	—	—	—	22
Jämtlands regemente . . .	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Västernorr. „	—	—	—	2	1	2	—	—	—	—	—	—	5
Norrlands trängkår . . .	—	6	7	2	—	—	—	—	1	—	—	—	16

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
<i>Bodens trupper . .</i>	4	7	27	18	6	4	3	2	—	1	—	—	67
Norrbottens regemente . .	4	2	17	6	1	1	—	—	—	1	—	—	32
Norrlands artillerireg.-det.	—	1	4	2	2	2	1	—	—	—	—	—	12
Bodens artilleriregemente	—	—	—	4	2	1	1	2	—	—	—	—	10
Bodens ingenjörkår . . .	—	4	6	1	—	—	1	—	—	—	—	—	12
Intendenturskolan	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>Gottlands trupper .</i>	1	4	31	31	9	1	—	—	—	1	—	—	78
Gottlands infanterireg. .	1	4	26	15	3	—	—	—	—	1	—	—	50
Gottlands artillerikår . .	—	—	5	16	6	1	—	—	—	—	—	—	28
Kikhosta.													
<i>I. arméfördelningen .</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Norra skånska inf.-reg. .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>II. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>III. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Livregementets husarer .	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
<i>IV. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>V. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>VI. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Bodens trupper . .</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Gottlands trupper .</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Influensa.													
<i>I. arméfördelningen .</i>	54	898	356	136	22	1	—	8	45	5	1	4	1 580
Karlskrona grenadjärreg. .	—	28	86	2	12	1	—	—	—	—	—	—	129
Kronobergs regemente . .	5	101	21	6	9	—	—	8	45	5	—	—	200
Hallands „	—	6	17	6	—	—	—	—	—	—	—	4	33
Norra skånska inf.-reg. .	1	21	25	10	1	—	—	—	—	—	—	—	58
Södra „	4	125	8	1	—	—	—	—	—	—	1	—	139
Skånska husarreg., I. bat.	—	39	1	104	—	—	—	—	—	—	—	—	144
„ „ „ II. „ . . .	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
Skånska dragonregementet	—	187	61	—	—	—	—	—	—	—	—	—	248
Kronprinsens husarreg. .	—	192	11	3	—	—	—	—	—	—	—	—	206
Wendes artilleriregemente	—	199	66	3	—	—	—	—	—	—	—	—	268
Göta ingenjörkår, 5. k. .	—	—	27	1	—	—	—	—	—	—	—	—	28
Skånska trängkåren . . .	—	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33
<i>II. arméfördelningen</i>	14	119	695	55	13	—	—	—	—	—	—	—	896
Första livgrenadjärreg. .	—	—	87	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87
Andra „	1	11	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66
Jönköpings regemente . .	—	10	132	2	—	—	—	—	—	—	—	—	144
Kalmar „	—	—	24	14	2	—	—	—	—	—	—	—	40
Militärsk. i Norrköping. .	13	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Smålands husarregemente	—	—	167	—	—	—	—	—	—	—	—	—	167
Smålands artillerireg. . .	—	11	199	35	—	—	—	—	—	—	—	—	245
Östgöta trängkår	—	86	32	4	11	—	—	—	—	—	—	—	133
<i>III. arméfördelningen</i>	5	89	373	232	120	7	109	108	2	—	—	—	1 045
Västgöta regemente . . .	3	28	42	1	5	4	5	108	1	—	—	—	197
Skaraborgs „	—	—	42	103	12	—	104	—	—	—	—	—	261

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
<i>IV. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>V. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>VI. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Bodens trupper</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Gottlands trupper</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber.													
<i>I. arméfördelningen</i>	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
Hallands regemente . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
<i>II. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
Smålands husarreg. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Östgöta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
<i>III. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>IV. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>V. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Skånska husarreg:s det. U.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>VI. arméfördelningen</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Bodens trupper</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Gottlands trupper</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Slutsummor.													
Smittkoppor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scharlakansfeber	20	25	52	14	16	8	6	7	11	6	8	4	177
Mässling	116	98	69	12	16	4	51	33	56	25	15	31	521
Tarmtyfus (m. paratyfus)	—	4	—	2	—	—	7	4	3	1	—	—	21
Difteri	82	72	57	83	61	15	14	21	35	21	23	35	519
Påssjuka	143	321	351	137	52	31	20	15	57	59	26	103	1 315
Kikhosta	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2
Influensa	552	2 417	2 833	876	320	40	163	237	75	23	5	6	7 547
Akut barnförslamning . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Epidemisk hjärnfeber . .	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	4

Anm. Tabellen upptager de under varje månad nyinsjuknade fallen.

Tab. 11. Smittsamma könssjukdomar bland fast anställda och värnpliktiga inom armén år 1920.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Fast anställda och värnpliktiga.	Dröppel (<i>Gonorrhoea</i>) med följsjukdomar				Enkelt veneriskt sår (<i>Ulcus molle, chancre</i>) med följsjukd.				Nyförvärvad syfilis (<i>Syphilis recens</i>)				Recidiverande syfilis (<i>Syphilis recidivans.</i>)								
	Behäftade med sjukdomen vid insättelsen till tjänstgöring	Insjuknade under tjänstgöringstiden		Summa insjuknade	Sammanlagt antal sjukdagar	Behäftade med sjukdomen vid insättelsen till tjänstgöring	Insjuknade under tjänstgöringstiden		Summa insjuknade	Sammanlagt antal sjukdagar	Behäftade med sjukdomen vid insättelsen till tjänstgöring	Insjuknade under tjänstgöringstiden		Summa insjuknade	Sammanlagt antal sjukdagar	Behäftade med sjukdomen vid insättelsen till tjänstgöring	Insjuknade under tjänstgöringstiden		Summa insjuknade	Sammanlagt antal sjukdagar	
		Smittade inom förläggningorten	Smittade utom förläggningorten				Smittade inom förläggningorten	Smittade utom förläggningorten				Smittade inom förläggningorten	Smittade utom förläggningorten								
I. arméfördelningen . .	50	32	9	91	2 333	2	—	1	3	37	7	4	2	13	417	12	1	—	13	49	
II. , . .	47	22	5	74	1 632	3	1	—	4	79	5	5	—	10	165	1	—	—	1	—	
III. , . .	31	29	5	65	1 502	1	1	1	3	87	13	4	—	17	350	1	—	—	—	5	
IV. , . .	82	136	21	239	4 106	—	13	3	16	155	24	13	1	38	452	4	1	—	5	96	
V. , . .	39	32	12	83	4 029	—	5	—	5	99	6	9	1	16	483	—	—	—	—	3	
VI. , . .	78	16	9	103	2 577	3	2	—	5	84	6	1	—	7	172	4	—	1	5	114	
Bodens trupper	16	10	6	32	1 431	—	—	—	—	—	1	—	1	2	60	—	—	—	—	—	
Gottlands trupper	3	2	4	9	204	—	—	—	—	—	1	—	1	2	66	—	—	—	—	—	
Summa	346	279	71	696	17 814	9	22	5	36	541	68	36	6	105	2 165	22	2	1	25	267	
Därav																					
Värnpliktiga.																					
I. arméfördelningen . .	50	8	6	64	.	2	—	1	3	.	7	—	2	9	.	12	—	—	12	.	
II. , . .	47	8	4	59	.	3	1	—	4	79	5	2	—	7	.	1	—	—	1	—	
III. , . .	31	16	3	50	.	1	—	1	2	.	12	—	—	12	.	1	—	—	1	5	
IV. , . .	91	52	15	158	.	—	5	2	7	.	17	3	1	21	.	—	1	—	—	.	
V. , . .	35	15	12	62	.	—	1	—	1	.	6	1	1	8	.	—	—	—	—	.	
VI. , . .	78	7	5	90	.	3	1	—	4	.	5	—	—	5	.	3	—	1	4	.	
Bodens trupper	16	7	4	27	.	—	—	—	—	—	1	—	1	2	60	—	—	—	—	—	
Gottlands trupper	3	2	4	9	204	—	—	—	—	—	1	—	—	1	.	—	—	—	—	—	
Summa	851	115	58	519	.	9	8	4	21	.	54	6	5	65	.	17	1	1	19	.	

Anm. Här angivna siffror avvika en smula från de i Tab. 9 meddelade. — Bland sjukdagar ingå även på året belöpande sjukdagar för de från föregående år kvarliggande sjuka.

¹ Krigsskolans kadetter medräknas.

Tab. 12. Dödlighet bland arméns manskap inom olika områden och efter ålder år 1920.

Dödligheten i ‰ av medel- presensstyrkan.		S u m m a d ö d a .	
99. Självmod. <i>Stridium</i> ?	1	1	72
98. Olyckshändelse. <i>Causa mortiferi</i> !	2	1	49
XVII. Svalster. <i>Tumores</i>	—	1	28
89. Ak. ledgångsreumatism. <i>Polyarthrit. rheum. ac.</i>	—	2	103
82—83. Njursjukdom. <i>Nephritis</i>	—	1	45
XII. Matmaktningssj. sjukd.	1	1	45
71. Övr. andningssj. sjukd.	1	4	114
69. Ak. lunginf. <i>Pneumonia acuta</i>	4	2	85
V. Blodbild. orgs o. blodets sjukd.	2	6	48
64. Blodpropp. <i>Embolia</i>	—	1	1
62. Kronisk hjärtsjukdom. <i>Endocarditis. Myocarditis</i>	—	1	—
61. Hjärtsecksinf. <i>Pericarditis</i>	1	1	—
Övriga nervsystemets sjukdomar.	1	1	—
56. Öroninf. <i>Otitis media purulenta</i>	1	1	—
53. Hjärnblöd. <i>Mening. pur.</i>	1	1	—
52. Hjärnblödning. <i>Hemorrhagia cerebri</i>	—	1	—
38. Sömn sjuk. <i>Encephalitis lethargica</i>	2	2	—
29 b. Annan tuberkulos. <i>Tbc. organorum aliorum</i>	1	1	—
29 a. Lungrot. <i>Tbc. pulm.</i>	2	3	—
26. Akut barnförslänning. <i>Polio myelitis anterior ac.</i>	—	1	—
26. Epidemisk hjärnfeber. <i>Meningitis cerebrospinalis epidemica</i>	1	2	—
21. Nervefeber. <i>Febris typhoides</i>	—	2	—
19. Influensa. <i>Influenza epid.</i>	1	2	—
17. Differi. <i>Diphtheria</i>	1	1	—
16. Scharlakansfeber. <i>Scarlatina</i>	2	—	—
16. Mässling. <i>Morbilli</i>	—	1	—
12. Varfeber. <i>Septicæmia. Pyæmicæmia</i>	1	—	—
Områden.			
I. arméfördelningen	1	—	—
II. „	—	—	—
III. „	1	1	—
IV. „	—	6	—
V. „	—	2	—
VI. „	—	1	—
Bodens trupper . . .	—	2	—
Gottlands trupper . .	—	—	—
Ålder.			
Under 20 år	—	1	—
20—25 år	2	10	—
Över 25 år	—	5	—
Summa	2	11	5

58	26	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
----	----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Anm. Tabellen upptager dödsfall bland arméns manskap samt befäl av manskaps grad. — Här angivna antal dödsfall avviker från det i Tab. 8 anförda på grund av olika bokföringsprinciper (särskilt beträffande våldsamma dödsorsaker).

¹ Därav 2 *furirer*, den ena vid badning av häst och den andra genom bilolycka, 4 *värnpliktiga*, 2 med skjutvapen, 1 genom drunkning vid flottbyggnadsarbete och 1 genom kvävning av ventrikelinnehåll samt 1 *volontär* med skjutvapen. — ² Självsmördarna² voro: 1 *furir* och 2 *korpraler* med skjutvapen (okänd orsak) samt 2 *värnpliktiga*, den ena genom hängning (efter rymning, höggradig neurasteni) och den andre med skjutvapen (misskött sin plats som han ej kunde återfå).

Truppförband	Antal revaccinerade	Resultat		
		Gott	Osäkert	Intet
Hälsinge regemente	1 513	821	16	676
Västerbottens regemente	915	815	25	75
Jämtlands fältjägarregemente	1 256	964	153	139
Västernorrlands regemente	1 455	1 324	17	114
Norrlands dragonregemente	194	141	3	50
Norrlands artilleriregemente	331	259	3	69
Norrlands trängkår	403	343	10	50
Norrbottnens regemente	1 838	1 159	—	679
Norrlands artilleriregementes detachement i Boden	130	73	—	57
Bodens artilleribataljon	390	327	—	63
Bodens ingenjörkår	271	209	—	62
Intendenturkompaniet i Boden	62	46	1	15
Gottlands infanteriregemente	756	756	—	—
Gottlands artillerikår	82	62	6	14
Summa	47 629	41 957	553	5 719
På 100 revaccinerade var resultatet	100·0	86·8	1·2	12·0

Tab. 14. Å garnisonssjukhusen vårdade sjuka år 1920.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Sjukhus	Kvarliggande från föreg. år	Intagna					Summa vårdade	Utskrivna					Kvarliggande vid årets slut	Antal underhållsdagar
		Under 20 år	20—25 år	26—40 år	Över 40 år	Summa		Dagliga till fortsatt krigstjänst	Odagliga till fortsatt krigstjänst	Överflyttade till annan sjukvårdsanstalt	Döda	Summa		
Stockholm	102	370	2 999	231	138	3 738	3 840	3 642	16	13	120	3 791	49	50 776
Medic. avd.	41	185	1 305	102	69	1 661	1 702	1 567	—	13	102	1 682	20	23 146
Kirurg. „	45	149	1 121	91	63	1 424	1 469	1 418	16	—	18	1 452	17	18 431
Avd. f. smitts. könssj.	16	36	573	38	6	653	669	657	—	—	—	657	12	9 199
Karlsborg	3	45	541	34	15	635	638	611	13	1	11	636	2	9 114
Boden ²	32	37	1 586	47	—	1 670	1 702	1 604	1	2	37	1 644	58	24 116
Skövde	6	49	154	20	6	229	235	215	—	2	11	228	7	4 523
Visborgs slätt (Visby)	16	16	956	5	1	978	994	965	12	9	1	987	7	8 907
Tillfälligt sjukhus ¹	11	42	1 096	16	—	1 154	1 165	1 109	17	31	3	1 160	5	11 802
Summa ²	170	559	7 332	353	160	8 404	8 574	8 146	59	58	183	8 446	128	109 238

¹ I Örebro. — ² Dessutom 156 civila patienter vårdade å sjukhuset i Boden med 3 257 vård-dagar.

Tab. 15. Å garnisonssjukhusen vårdade sjukdomsfall år 1920.

N:r	Sjukdomar	1	2	3	4	5	6	7	8
		Garnisonssjukhuset i					Tillfalligt sjukhus (Örebro)	Summa sjukdomsfall	
		Stockholm	Karlsborg	Boden ¹	Skövde	Väby			
	I. Bildningsfel och medfödda sjukdomar	11	—	3	—	—	—	—	14
	II. Akuta infektionssjukdomar.								
1	Smittkoppor. <i>Variola</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Vattenkoppor. <i>Varicellæ</i>	—	—	1	—	—	—	—	1
3	Scharlakansfeber. <i>Scarlatina</i>	2	8	1	1	—	—	—	12
4	Mässling. <i>Morbilli</i>	62	17	107	9	37	10	—	242
5	Rash. <i>Rubeola</i>	39	12	27	—	39	48	—	165
6	Fläcktyfus. <i>Typhus exanthematicus</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Tarmtyfus. <i>Febris typhoides</i>	6	—	12	—	—	—	—	18
8	Asiatisk kolera. <i>Cholera asiatica</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Inhemsk kolera. <i>Cholera nostras</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Rödsot. <i>Dysenteria</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Stelkramp. <i>Tetanus</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Ros. <i>Erysipelas</i>	14	—	5	4	—	—	—	23
13	Septisk lymfåder- o. lymfkörtelinflammation. <i>Lymphangitis et lymphadenitis septica</i>	19	7	5	4	8	5	—	48
14	Blodförgiftning. Varfeber. <i>Septicæmia. Pyæmia</i>	9	—	—	—	—	1	—	10
15	Akut ledgångsreumat. <i>Rheumat. artic. ac.</i>	—	13	24	9	3	7	—	56
16	Halsfluss. <i>Angina tonsillaris</i>	152	76	273	16	151	178	—	846
17	Difteri. <i>Diphtheria</i>	5	3	35	20	1	20	—	84
18	Påssjuka. <i>Parotitis epidemica</i>	94	24	61	—	80	2	—	261
19	Kikhosta. <i>Pertussis</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Influensa. <i>Influenza epidemica</i>	239	15	151	10	234	118	—	767
21	Äk. barnförslämning. <i>Poliomyelitis ant. ac.</i>	—	—	1	—	—	—	—	1
22	Epid. hjärnhinneinfl. <i>Mening. cerebrosp. epid.</i>	—	—	1	1	—	—	—	2
23	Dröppel. <i>Gonorrhoea</i>	123	10	34	5	12	35	—	219
	a. <i>Urethritis gonorrhoeica</i>	37	1	—	—	—	—	—	38
	b. <i>Prostatitis gonorrhoeica</i>	—	—	—	1	—	—	—	1
	c. <i>Cystitis gonorrhoeica</i>	—	—	—	3	2	1	—	58
	d. <i>Epididymitis gonorrhoeica</i>	49	1	2	—	—	—	—	1
	e. <i>Conjunctivitis gonorrhoeica</i>	—	—	1	—	—	—	—	—
	f. <i>Rheumatismus gonorrhoeicus</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Enkelt vener. sår. <i>Ulcus molle</i> (o. följsjukdom.)	17	—	—	1	—	1	—	19
25	Feber av obestämd art. <i>Febric. Febr. ephem.</i>	29	30	208	1	11	59	—	338
26	Andra akuta infektionssjukdomar	3	—	1	—	—	1	—	5
	III. Zooparasitära sjukdomar.								
27	Trikinsjukdom. <i>Trichinosis</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Masksjukdom. <i>Helminthiasis</i>	4	1	1	—	—	2	—	8
29	Skabb. <i>Scabies</i>	316	46	194	7	24	21	—	608
30	Andra zooparasitära sjukdomar	3	1	—	—	—	3	—	7

Anm. Denna tabell avser endast under året inträffade sjukdomsfall; rörande antalet under året insjuknade personer se Tab. 14.

¹ A garnisonssjukhuset i Boden hava dessutom under året vårdats 156 civila patienter med ialles 3 257 sjukhusdagar. — ² Sömnssjuka. — ³ Se not 2.

		1	2	3	4	5	6	7	8
N:r	Sjukdomar	Garnisonssjukhuset i					Tillfalligt sjukhus (Örebro)	Summa sjukdomsfall	
		Stockholm	Karlsborg	Boden	Skövde	Visby			
IV. Kroniska infektionssjukdomar.									
31	Tuberkelsjukdom. <i>Tuberculosis</i> .								
	a. Lungtuberkul. <i>Tuberculosis pulmonum</i>	79	9	10	5	3	—	106	
	b. Körteltub. <i>Tbc. glandul. lymphat.</i>	16	—	—	—	—	—	16	
	c. Ben- o. ledgångstub. <i>Tbc. ossium et artic.</i>	6	2	1	1	—	—	10	
	d. Hudtuberkulos. <i>Tuberculosis cutis</i>	—	—	—	—	—	—	—	
	e. <i>Lupus vulgaris</i>	—	—	—	—	—	—	—	
	f. Urogenitaltub. <i>Tbc. urogenitalis</i>	2	1	1	—	—	—	4	
	g. Hjärn- o. hjärnhinnestub. <i>Tbc. cerebri. Meningitis tuberculosa</i>	2	—	—	—	1	—	3	
	h. Allmän tub. <i>Tbc. univ. Tbc. mil. ac.</i>	—	—	—	—	—	—	—	
	i. Andra former av tuberkulos	1	—	—	—	—	—	1	
32	Trakom. <i>Conjunctivitis trachomatosa</i>	—	—	—	—	—	—	—	
33	Syfilis.								
	a. Nyförvärad. <i>Syphilis recens</i>	30	2	2	3	2	—	39	
	b. Recidiverande. <i>Syphilis recidivans</i>	26	—	—	—	—	1	27	
34	Andra kroniska infektionssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	
V. Ämnesomsättnings- och blodsjukdomar.									
35	Bleksot. Blodbrist. <i>Chlorosis. Anæmia</i>	2	—	—	—	—	1	3	
36	Blodfläcksjuka. <i>Morbus maculosus Werlhofii.</i>	—	—	—	—	—	—	—	
37	Skörbjugg. <i>Scorbutus</i>	—	—	—	—	—	—	—	
38	Blödaresjuka. <i>Hæmophilia</i>	—	—	—	—	—	—	—	
39	Gikt. <i>Arthritis vera sive urica</i>	—	—	—	—	—	—	—	
40	Sockersjuka. <i>Diabetes mellitus</i>	6	—	1	1	—	—	8	
41	Andra ämnesomsättnings- o. blodsjukdomar	—	—	—	—	—	1	1	
VI. Kroniska förgiftningsjukdomar.									
42	Kronisk alkoholförg. <i>Alcoholismus chron.</i>	—	2	2	1	—	—	5	
43	Andra kroniska förgiftningsjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	
VII. Sinnessjukdomar.									
44	Sinnessjukdom	—	—	2	2	—	3	7	
VIII. Nervsystemets sjukdomar.									
45	Nervinflammation. <i>Neuritis. Polyneuritis</i>	—	—	3	—	—	—	3	
46	Nervsmärta. <i>Neuralgia</i>	4	4	—	—	4	1	13	
47	Perifer förlamning. <i>Paresis. Paralysis</i>	—	—	1	1	—	1	3	
48	Fallandesot. <i>Epilepsia</i>	—	—	2	—	—	—	2	
49	Nervsvaghet. <i>Neurasthenia</i>	—	2	4	3	1	3	13	
50	Ryggmärgsinflammation. <i>Myelitis</i>	—	—	—	—	—	—	—	
51	Hjärnhinnelinflamm. <i>Meningitis cerebri.</i>	—	—	3	—	—	2	5	
52	Hjärnblödning. <i>Hæmorrhagia cerebri</i>	1	—	—	—	—	—	1	
53	Andra sjukdomar i nervsystemet	1	1	—	—	—	4	6	

1		2	3	4	5	6	7	8
N:r	Sjukdomar	Garnisonssjukhuset i					Tillfalligt sjukhus (Örebro)	Summa sjukdomsfall
		Stockholm	Karlsborg	Boden	Skövde	Visby		
IX. Ögonsjukdomar.								
54	<i>Conjunctivitis catarrhalis</i>	2	—	1	—	8	2	13
	<i>phlyctænulosa</i>	5	3	6	—	2	—	16
55	<i>Keratitis</i>	5	2	2	—	—	—	9
56	<i>Iritis</i>	—	—	—	—	1	—	1
57	<i>Panophthalmitis</i>	—	—	—	—	—	—	—
58	Refraktionsanomalier.	—	—	—	—	—	—	—
	a. <i>Myopia</i>	—	—	—	—	—	—	—
	b. <i>Hyperopia</i>	—	—	—	—	—	—	—
	c. <i>Astigmatismus</i>	—	—	—	—	—	—	—
59	Andra ögonsjukdomar	18	—	1	—	—	1	20
X. Öronsjukdomar.								
60	Inflamm., böld i hörselgången. <i>Otitis externa diffusa. Furunculus meatus auditorii</i> . .	6	1	—	1	—	—	8
61	Katarr i mellanörat. <i>Catarrhus cavi tympani</i>	—	4	1	—	—	—	5
62	a. Varig inflammation i mellanörat. <i>Otitis media purulenta</i>	60	7	22	2	2	9	102
	b. Varig inflamm. i mellanörat m. komplikat. åt omgivande delar. <i>Mastoiditis etc.</i>	38	2	1	—	1	—	42
63	Andra öronsjukdomar	5	—	—	—	—	—	5
XI. Cirkulationsorganens sjukdomar.								
64	Inflammation i hjärtsäcken. <i>Pericarditis</i> . .	—	—	—	—	—	—	—
65	Inflamm. i hjärtat. <i>Myocard. Endocard.</i> . .	1	4	—	—	—	1	6
66	Organiskt hjärtfel. <i>Vitium organ. cord.</i> . .	16	4	7	3	1	2	33
67	Hjärtförstoring. <i>Hypertrophia cordis</i> . . .	—	—	—	—	—	—	—
68	Nervös hjärtsjukdom. <i>Neurosis cordis</i> . . .	—	5	—	—	—	3	8
69	Åk. svaghetstillst. hos hjärtat. <i>Insuff. cord. ac.</i>	—	—	—	—	—	—	—
70	Blodåderbräck. <i>Varix</i>	94	15	14	6	1	4	134
71	Blodåderinflammation. <i>Phlebitis. Periph.</i> . .	—	—	1	—	—	1	2
72	Blodpropp. <i>Thrombosis. Embolia</i>	3	—	—	—	1	2	6
73	Andra sjukdomar i cirkulationsorganen	4	—	1	—	—	—	5
XII. Andningsorganens sjukdomar.								
74	Sjukdomar i näsan och dess bihålor	59	3	10	2	—	2	76
75	Strupkatarr. <i>Laryngitis. Tracheitis</i>	5	7	5	1	45	58	121
76	Ödem i struphuvudet. <i>Oedema lar., glott.</i> . .	—	—	—	—	—	—	—
77	Lufttröskatarr. <i>Bronchitis</i> .	—	—	—	—	—	—	—
	a. Akut. <i>Bronchitis acuta</i>	67	51	42	2	96	131	389
	b. Kronisk. <i>Bronchitis chronica</i>	20	—	3	—	3	—	26
78	Astma. <i>Asthma bronchiale</i>	7	—	3	—	1	—	11
79	Lungemfysem. <i>Emphysema pulmonum</i>	2	—	—	—	—	—	2
80	Lungblödning. <i>Hæmorrhagia pulmonum</i> . .	—	—	3	—	—	—	3
81	Katarral lunginflammation. <i>Bronchopneumonia. Pneumonia lobularis</i>	38	3	20	5	3	5	74
82	Krup. lunginflamm. <i>Pneum. croup. sive lob.</i>	59	20	7	4	9	18	117

N:r	Sjukdomar	Garnisonssjukhuset i						Tillfalligt sjukhus (Örebro)	Summa sjukdomsfall
		Stockholm	Karlsborg	Boden	Skövde	Väsby			
83	Lungsäcksinflammation. <i>Pleuritis</i> .								
	a. Torr. <i>Pleuritis sicca sive fibrinosa</i>	9	1	1	2	6	7	26	
	b. serös. <i>Pleuritis serosa</i>	33	5	11	5	9	2	65	
	c. Varig. <i>Empyema pleuræ</i>	39	—	2	—	1	—	42	
84	Andra sjukdomar i andningsorganen	—	—	—	—	—	—	—	
XIII. Matsmältningsorganens sjukdomar.									
85	Inflammation i mun och tunga. <i>Stomatitis</i> .								
	<i>Glossitis</i>	6	—	—	—	—	—	6	
86	Inflammation i svalg och matstrupe. <i>Pharyngitis</i> .								
	<i>Oesophagitis</i>	5	1	—	—	—	—	6	
87	Magkatarr. <i>Gastritis</i> .								
	a. Akut. <i>Gastritis acuta</i>	18	9	9	2	21	9	68	
	b. Kronisk. <i>Gastritis chronica</i>	13	2	4	1	1	1	22	
88	Funktion. magsäckssjukd. <i>Neurosis ventric.</i>	—	—	—	—	—	—	—	
89	Magsår. <i>Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni</i>	29	6	9	3	—	4	51	
90	Utvidgning av magsäcken. Sänkning av magsäcken. <i>Dilatatio ventriculi. Gastropotosis</i>	—	—	—	—	—	—	—	
91	Mag-tarmkatarr. <i>Gastro-enteritis</i>	—	4	2	—	7	10	23	
92	Tarmkatarr. <i>Enteritis. Colitis etc.</i>								
	a. Akut. <i>Enteritis etc. acuta</i>	36	1	25	2	10	26	100	
	b. Kronisk. <i>Enteritis etc. chronica</i>	2	1	1	—	1	—	5	
93	Blindtarmsinflammation. <i>Appendicitis</i>	86	16	12	3	5	9	131	
94	Tarmhinder. Tarmvred. <i>Ileus. Volvulus. Invaginatio</i>	—	—	—	—	—	—	—	
95	Bråck. <i>Hernia</i> .								
	a. Rörligt. <i>Hernia mobilis</i>	77	1	15	7	—	5	105	
	b. Inklämt. <i>Hernia incarcerata</i>	1	—	—	—	—	—	1	
96	Förstopning. <i>Obstipatio</i>	4	1	—	—	—	—	5	
97	Inflammation kring ändtarmen. Ändtarmsfistel. <i>Periproctitis. Fistula ani</i>	5	—	—	2	—	1	8	
98	Ändtarmsspricka. Ändtarmskontraktur. <i>Fissura. Contractura ani</i>	5	1	—	1	—	—	7	
99	Bukhinneinflammation. <i>Peritonitis</i>	3	—	—	—	—	—	3	
100	Gulsot. <i>Icterus catarrhalis</i>	25	3	5	2	4	6	45	
101	Gallsten. <i>Cholelithiasis</i>	6	—	—	—	—	—	6	
102	Andra sjukdomar i matsmältningsorganen	11	—	—	—	—	3	14	
XIV. Urin- och könsorganens sjukdomar.									
103	Njurinflammation. <i>Nephritis</i> .								
	a. Akut. <i>Nephritis acuta</i>	12	—	2	1	4	1	20	
	b. Kronisk. <i>Nephritis chronica</i>	17	—	2	1	3	1	24	
104	Njursten. <i>Lithiasis renalis</i>	—	—	—	—	—	—	—	
105	Äggviteurin. <i>Albuminuria</i>	—	4	5	—	—	6	15	
106	Katarr, inflammation i urinblåsan. <i>Cystitis</i>	—	—	1	1	—	1	3	
107	Funktionel blåssjukdom. <i>Neurosis vesicæ urinariæ. Enuresis nocturna</i>	5	—	—	—	—	—	5	
108	Blåskörtelsinflammation. <i>Prostatitis. Abscessus prostaticæ</i>	2	—	—	1	—	—	3	

N:r	S j u k d o m a r	1	2	3	4	5	6	7	8
		Garnisonssjukhuset i					Tillfalligt sjukhus (Örebro)		Summa sjukdomsfall
		Stockholm	Karlsborg	Boden	Skövde	Visby			
109	Urinrörsförträngning. <i>Stricture urethrae</i> . .	7	—	—	1	—	—	—	8
110	Förträngning av förhuden. <i>Phimosis. Paraphimosis</i> . .	5	1	—	—	3	1	—	10
111	Testikelinflamm. <i>Epididymitis. Orchitis</i> . .	6	—	3	—	—	2	—	11
112	Vattenbräck. Pungsvullnad. <i>Hydrocele. Haematocele. Pyocele</i>	12	—	2	—	1	—	—	15
113	Pungåderbräck. <i>Varicocele</i>	33	—	3	—	1	—	—	37
114	Andra sjukdomar i urin- och könsorganen . .	49	2	2	1	—	—	—	54
XV. Rörelseorganens och bensystemets sjukdomar.									
115	Muskelinflammation. Muskelreumatism.								
	a. Akut. <i>Myitis ac. Rheumat. musc. ac.</i> . .	13	5	8	1	3	15	—	45
	b. Kronisk. <i>Myitis chr. Rheum. musc. chr.</i> . .	—	1	—	1	—	1	—	3
116	Inflammation i senskida. <i>Tendovaginitis</i> . .	6	2	—	—	1	4	—	13
117	Senknuta. <i>Ganglion</i>	2	—	1	—	—	—	—	3
118	Inflammation i slem säck. <i>Bursitis. Hygroma</i> . .	11	—	1	3	—	1	—	16
119	Falsk ledställning. <i>Scoliosis. Genu valgum. Pes varus. Hallux valgus etc.</i>	17	2	—	—	—	—	—	19
120	Ledstyvhet. <i>Anchylosis</i>	2	—	1	—	—	1	—	4
121	Inflammat. i ledgång. <i>Synovitis. Arthrititis</i> . .	35	1	5	2	4	11	—	58
122	Kronisk ledgångsreum. <i>Rheum. artic. chr.</i> . .	50	—	—	1	2	2	—	55
123	Ledmus. <i>Mus artic. Corpus mob. in artic.</i> . .	9	—	1	—	—	—	—	10
124	Ben- och benmärgsinflammation. <i>Osteitis. Osteomyelitis</i>	16	—	—	1	—	—	—	17
125	Benhinneinflammation. <i>Periostitis</i>	—	4	5	3	3	3	—	18
126	Fotödem. <i>Oedema pedis</i>	—	—	—	—	—	1	—	1
127	Marschsvulst. <i>Syndesmitis metatarsae</i>	3	4	—	1	2	19	—	29
128	Ansträngningsperiostit. <i>Periostitis tibiae ab exercitio</i>	—	1	—	—	—	2	—	3
129	Andra sjukd. i rörelseorg. och bensystemet . .	—	1	—	—	—	17	—	18
XVI. Hudsjukdomar och sjukdomar i bindväven.									
130	<i>Erythema multiforme et nodosum</i>	7	6	1	—	6	1	—	21
131	<i>Urticaria</i>	1	—	3	—	—	2	—	6
132	<i>Herpes zoster</i>	6	1	—	—	—	3	—	10
133	<i>Psoriasis</i>	10	2	3	—	2	1	—	18
134	<i>Eczema</i>	29	5	10	3	2	7	—	56
135	<i>Impetigo. Ecthyma</i>	11	5	4	1	—	—	—	21
136	<i>Favus</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
137	<i>Herpes tonsurans. Sycosis</i>	3	2	—	—	—	—	—	5
138	Nagelträng. <i>Unguis incarnatus. Paronychia</i> . .	16	3	4	—	—	5	—	28
139	Bindvävsinflamm. Bulnad. <i>Plegmone. Absc.</i> . .	84	13	7	3	5	2	—	114
140	Böld. <i>Furunculus. Carbunculus</i>	38	14	5	2	9	38	—	106
141	Rötsår. <i>Ulcus</i>	—	—	—	—	—	1	—	1
142	Brand. <i>Gangraena</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
143	Andra sjukdomar i huden eller bindväven . .	35	2	1	—	—	4	—	42

1		2	3	4	5	6	7	8
N:r	Sjukdomar	Garnisonssjukhuset i					Tullstället sjukhus (Örebro)	Summa sjukdomsfall
		Stockholm	Karlsborg	Boden	Skövde	Visby		
XVII. Svulster.								
144	Svulst. <i>Tumor</i>	26	3	8	3	—	—	40
XVIII. Genom våld el. olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar.								
145	Muskelbristning. Senbristn. Sensträckning . .	1	4	4	—	—	2	11
146	Ledvrickning	40	11	5	3	18	16	93
147	Luxation. a. Enkel	7	5	—	1	—	—	13
	b. Komplicerad	2	—	—	—	—	—	2
148	Benbrott. a. Enkelt	95	8	7	6	—	4	120
	b. Komplicerat	10	1	—	1	—	—	12
149	Stöt och krossning. Krossår	89	14	11	9	17	30	170
150	Sår av skarpt eller spetsigt vapen	31	3	4	1	8	8	55
151	Skottsår. a. Enkelt. Skottsår i mjukdelarna .	3	—	—	1	—	—	4
	b. Komplicerat. Skottfraktur	1	—	—	—	—	—	1
	c. Inträngande	4	—	—	—	—	—	4
152	Skoskav. Skavsår efter skidbindning e. d. . .	7	6	1	—	1	14	29
153	Ridsår	—	1	—	—	—	1	2
154	Skada, orsakad av förbränning el. explosion.							
	a. 1. gradens förbränning	3	—	—	—	2	—	5
	b. 2. gradens förbränning	5	—	—	—	—	1	6
	c. 3. gradens förbränning	1	—	—	1	—	—	2
155	Kylskada. a. 1. gradens förfrysning	—	—	—	—	—	2	2
	b. 2. gradens förfrysning	—	—	—	—	—	—	—
	c. 3. gradens förfrysning	2	—	—	—	—	—	2
156	Solstyg. Värmeslag	—	—	—	—	1	—	1
157	Akut förgiftning.							
	a. Av alkohol	1	—	—	—	—	—	1
	b. Av narkotiska ämnen	—	—	—	—	—	—	—
	c. Av kolos eller lysgas	—	—	—	—	—	—	—
	d. Av metallsalter	—	—	—	—	—	—	—
	e. Av syror eller alkalier	—	—	—	—	—	—	—
	f. Av födoämnen	—	—	—	—	—	—	—
	g. Av andra gifter	—	—	—	—	—	—	—
158	Andra skador	11	1	7	—	—	4	23
159	Självmod. Självmodsförsök	6	—	—	—	—	—	6
160	Sjukdom av obestämd art	9	—	2	—	—	—	11
161	Observationspat., simulanter, konvalescenter .	387	26	112	11	28	67	631

1	2	3	4		
Sjukdom	An- tal fall	Operation	Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	oförbättr. död	död
V.					
Angina phlegmon.	25	Incision	25	—	—
Tonsillitis chron.	57	Tonsillectomi	55	—	—
Vegetationes adenoid.	12	Abrasio	12	—	—
Angina Ludovici	1	Incision + dränage	1	—	—
Periostitis alveolar. supp.	2	Incision + revision	1	—	—
Osteomyelitis maxill. c. abscess.	1	„ „	1	—	—
Periodontitis chron. granulom. c. fistul. rod. dent.	1	Rotspetsresektion	1	—	—
Cysta dent. maxill.	1	Excision	1	—	—
Sarcoma palatin.	1	Exstirpation + Paquelin	1	—	—
Tumor mixtus palatin.	1	„ „	1	—	—
Fractura complic. maxill.	1	Revision + sekvestrotomi	1	—	—
Fractura complic. corpor. et. ram. mandibul.	1	Revision + osteosyntes (bronsalu- minium)	1	—	—
Lymphangioma fibromatod. buccae	1	Provexcision	1	—	—
VI.					
Lymphomata tbc. supp. colli.	4	Incision	4	—	—
Lymphomata tbc. colli.	2	Exstirpation	2	—	—
Lipoma colli	1	„ „	1	—	—
Struma colloides	1	Strumektomi	1	—	—
Abscisio laryng. et muscilor, prae- visceral. (conamen suicid.)	1	Suturer	1	—	—
VIII.					
Pleuritis exsud.	7	Punction	7	—	—
Empyema ac. pleurae	34	Thoracotomi + Revbensresektion	31	—	3
Empyema ac. pleurae c. abscess. subcut.	1	Incision + thoracotomi + revbens- resektion	1	—	—
Empyema pleur. chron.	2	Thoracoplastik	2	—	—
IX.					
Gynäkomastia	3	Exstirpation	3	—	—
Fibroadenoma mammae	1	„ „	1	—	—
XI.					
Cholelithiasis	1	Cholecystektomi	1	—	—
Stenosis duct. choledoc. c. icter. chron.	1	Cholecystektomi + choledocodu- deno-anastomos	1	—	—
XIV.					
Cancer ventriculi	1	Ventrikelresektion (Billroth II) + G. e. r. p.	1	—	—
Suspicio cancer ventric.	1	Provlaparotomi	1	—	—
Gastritis phlegmonos.	1	„ „	—	—	1
Peritonitis fibrinopurulent. + ileus	1	Laparotomi + enterostomi enl. Witzel	—	—	1

¹ Därav 2 kvarliggande. — ² Därav 1 d.o. — ³ Samma pat. i två seanser.

1	2	3	4		
Sjukdom	Antal fall	Operation	Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	oförbättr. rad	död
XVI.					
Appendicitis ac.	38	Appendektomi	38	—	—
Appendicitis ac. c. abscess.	8	Appendektomi + dränage.	8	—	—
Appendicitis ac. c. peritonit. liber.	2	Appendektomi + dränage.	1	—	1
Appendicitis ac. recidiv.	17	Appendektomi	17	—	—
Appendicitis chron.	6	Appendektomi	6	—	—
Abscessus foss. Douglas. ex appendicit.	1	Incision per rectum	1	—	—
XVII.					
Hernia inguinal.	1 52	Radikalop. enl. Bassini-Schultén	50	—	—
Hernia inguinal.	7	Radikalop. enl. Bassini	7	—	—
Hernia inguinal.	4	Radikalop. enl. Girard	4	—	—
Hernia inguinal. congen.	4	Radikalop. enl. Bassini-Schultén	4	—	—
Hernia inguinal. recidiv.	2	Radikalop. enl. Bassini	2	—	—
Hernia inguinal. incarcer.	2	Radikalop. enl. Bassini-Schultén	2	—	—
Hernia in cicatrice p. laparatom.	3	Radikalop.	3	—	—
Hernia umbilical.	2	Radikalop. enl. Mayo	2	—	—
Hernia epigastr.	1	Radikalop.	1	—	—
XVIII.					
Tumores hæmorrhoid.	3	Exstirpation + dilatation forcée	3	—	—
Tumores hæmorrhoid. c. thrombos.	4	Incision + excocleation	4	—	—
Abscessus ad anum	5	Incision	5	—	—
Abscessus ad anum c. fistul.	1	Radikalop.	1	—	—
Fissura ani	4	Dilatation forcée	4	—	—
Contractura ani	4	Dilatation forcée	4	—	—
Fistula ad anum	1	Spaltning av fisteln	1	—	—
Cancer recti	1	Amputatio recto-sigmoidea + Anus præternaturalis	—	—	1
XX.					
Tuberculosis renis.	2	Nephrectomi	2	—	—
XXI.					
Lithiasis vesicæ urinar.	1	Epicystotomi + extraction	1	—	—
XXII.					
Hypertrophia prostat.	1	Transvesikal prostataektomi	—	—	1
Prostatitis ac. supp.	1	Incision per rectum	1	—	—
XXIII.					
Phimosi	8	Circumcision	8	—	—
Paraphimosi	1	Incision	1	—	—
Condylomata acumin.	1	Abrasio	1	—	—

1 Därav 2 kvarliggande.

1	2	3	4			
Sjukdom	Antal fall	Operation	Pat. utskriven			
			förbättr.	frisk el.	oförbättr. red	död
XXIV.						
Retentio testis inguin.	6	Radikalop. enl. Åkerblom	6	—	—	—
Hydrocele testis	10	Radikalop. enl. Winckelmann . . .	10	—	—	—
Hydrocele testis communic. . . .	2	Radikalop. enl. Winckelmann + Radikalop. enl. Bassini-Schultén	3	—	—	—
Hydrocele funiculi	2	Extirpation + radikalop. enl. Bas- sini-Schultén	2	—	—	—
Varicocele	27	Excision + suspensoriebildning . .	27	—	—	—
Gumma testis	1	Proveexcision	1	—	—	—
Epididymitis tbc.	1	Ablatio testis	1	—	—	—
Epididymitis tbc. c. fistul.	1	Ablatio testis + excision av fist- larna	1	—	—	—
XXVI.						
Cysta dermoid. reg. sacral. infect.	2	Incision + revision	2	—	—	—
XXVII.						
Varices crur. et anticrur.	68	Extirpation	68	—	—	—
Varices crur. et anticrur	18	Extirpation + hög underbindning	18	—	—	—
Bursitis	4	Extirpation	4	—	—	—
Tendovaginitis ac. supp.	5	Incision	5	—	—	—
Bursitis tbc.	1	Extirpation	1	—	—	—
Peritendinitis calcan.	1	Excision	1	—	—	—
Ganglion	8	Extirpation	3	—	—	—
Tendovaginitis tbc. man	2	Extirpation av senskidor	2	—	—	—
Hidroadenitis supp. axill.	4	Incision	4	—	—	—
Lymphadenitis ac. supp.	14	Incision	14	—	—	—
Lymphadenitis ac. supp.	3	Excochleation	3	—	—	—
Panaritium	6	Incision	6	—	—	—
Paronychium	12	Evulsio unguis	1	—	—	—
Paronychium	3	Incision	3	—	—	—
Osteochondritis dissec. gen. . . .	1	Arthrotomi + extirpation	1	—	—	—
Chondroma lacia traumat. gen. . .	1	Arthrotomi + excision	1	—	—	—
Pyarthrosis interphal.	1	Exarticulation av falangen	1	—	—	—
Pyarthrosis interphal.	1	Resection av leden	1	—	—	—
Synovitis chron. gen.	1	Explorativ arthrotomi	1	—	—	—
Synovitis chron. gen.	3	Incision + spolning	3	—	—	—
Hæmartrosis gen.	9	Punction +	9	—	—	—
Arthritis tbc. sacroiliac. c. sequestr.	1	Resektion av leden + sekvestro- tomi + revision	1	—	—	—
Anchyllosis articulat.	2	Ledplastik enl. Payr	2	—	—	—
Osteomyelitis tbc. humeri c. fistul.	3	Uppmejsling + utekrapning	3	—	—	—
Osteomyelit. chron. ulnæ et radii .	1	Uppmejsling + revision	1	—	—	—
Osteomyelit. chron. c. sequestr. dig. man.	1	Incision + sekvestrotomi	1	—	—	—
Osteomyelit. chron. tibiæ	1	Uppmejsling	1	—	—	—
Osteoperiostitis tibiæ	1	Avlägsnande av metallsutur	1	—	—	—
Osteoperiostitis chron.	1	Uppmejsling	1	—	—	—
Contractura dig. ped.	1	Exarticulation	1	—	—	—
Ruptura muscul. man.	1	Muskelsuturer	1	—	—	—
Digitus malleus ped.	2	Exarticulation	2	—	—	—
Digitus malleus ped.	2	Tenotomi + redression	2	—	—	—
Abscisio tend.	5	Sensuturer	5	—	—	—

1 Därav 1 kvarliggande.

Sjukdom	Antal fall	Operation	Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	oförbättrad	död
Contractura cicatric. tend. flex. man.	1	Excision + hudplastik	1	—	—
Syndactylia dig. III et IV man.	1	Excisioner + hudplastik	1	—	—
ambor. operat. male sanat.	1	Reposition + fixation med fascia och metallsutur	1	—	—
Luxatio tendin. peroneor.	1	Avmejsling	3	—	—
Exostosis	3	Radikalop. enl. König	21	—	—
Unguis incarnat. ped.	21	Evulsion av nageln	3	—	—
Onychogryphosis dig. ped.	3	Exartikulation	1	—	—
Laceratio phal.	1	Exartikulation av fingrar + revision + suturer	1	—	—
Laceratio man.	12	Exartikulation	1	—	—
Deformitas dig. ped.	1	Exartikulation	2	—	—
Subluxatio dig. ped.	2	Avmejsling	1	—	—
Fractura clavicul. male sanat.	1	Reposition	3	—	—
Fractura clavicul. c. dislocatione	3	Reposition + osteosyntes	4	—	—
Fractura complic. phal.	4	Exarticulation av falanger	3	—	—
Fractura radii et ulnæ	3	Reposition + gips	3	—	—
Fractura radii et ulnæ	1	Reposition + fixation med elfenbenstapp + gips	1	—	—
Fractura radii typ.	1	Reposition + gips	1	—	—
Fractura capitul. radii	2	Arthrotomi + excision av benstycke	2	—	—
Fractura tibiæ et fibulæ	1	Reposition + gips	1	—	—
Fractura patellæ	12	Osteosyntes (bronsaluminium)	1	—	—
Fractura comminut. tibiæ et fibulæ	1	Reposition + spikextension + gips	1	—	—
Fractura comminut. tibiæ et fibulæ	1	Blodig reposition + fixation med skruv och bronsaluminiumtråd	1	—	—
Fractura capitul. metacarp.	2	Reposition + gips	2	—	—
Fractura inveter. olecrani c. dislocat.	2	Blodig reposition + gips	2	—	—
Fractura proc. cubitalis humeri	2	Reposition + osteosyntes (bronsaluminium-suturer)	2	—	—
Luxatio complicat. ped. c. fractura malleolar	1	Arthrotomi + avlägsnande av frakturstycket	1	—	—
Luxatio patellæ habitual.	1	Reposition + suturer + gips	1	—	—
Luxatio humeri	2	Op. enl. Krogius	1	—	—
Luxatio humeri habitual.	2	Reposition enl. Kocher	2	—	—
Amputatio traumat. dig.	2	Capuloraphi enl. Ricard	2	—	—
Pedes plano-valgi	2	Revision + suturer	2	—	—
Pedes plano-valgi contracti	2	Redressement + gips	2	—	—
Ruptura menisc. medial. gen.	3	Arthrotomi + menishektomi	3	—	—
Ruptura menisc. lateral. gen.	1	Arthrotomi + menishektomi	1	—	—
Suspicio luxat. menisc. medial. gen.	3	Explorativ arthrotomi	3	—	—
Corpus liber. articulat.	3	Arthrotomi + extraktion	3	—	—
Pseudoarthrosis radii et ulnæ	21	Transplantation av tibiaspång	—	—	—
XXVIII.					
Vulnus	17	Suturer	17	—	—
contus. dig.	9	Revision + suturer	9	—	—
infect.	4	Evulsio unguis	4	—	—
sclopetar.	13	Incision	13	—	—
Phlegmone	2	Revision	2	—	—
Abscessus	26	Incision	26	—	—
Carbunculus	47	Incision	47	—	—
	8	Incision	8	—	—

1 Därav 1 kvarliggande. — 2 Kvarligger.

1	2	3	4		
Sjukdom	Antal fall	Operation	Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	otförbättrad	död
XVII.					
Hernia inguin. mob.	1	Radikalop. enl. Bassini-Schultén .	1	—	—
XVIII.					
Abcessus perinei	2	Incision	2	—	—
XIX.					
Ascites	1	Laparocentes	—	—	1
XXIII.					
Phimosis	1	Op. för phimosis	1	—	—
XXVII.					
Hallux valgus	1	Bortmejsling av exostos	1	—	—
Exostos. oss. metatars III	1	Bortmejsling av exostos	1	—	—
Periostit. tibie	1	Incision	1	—	—
Unguis incarn. pedis.	1	Radikalop.	1	—	—
Hæmarthrosis genu	1	Ledpunktion	1	—	—
Vuln. digiti incisi.	1	Sensutur	1	—	—
Luxatio menisci genu	1	Arthrotomi + meniscectomi	1	—	—
Varices crur. et anticrur.	13	Underbindning + excisioner.	13	—	—
Luxatio humeri	1	Reposition	1	—	—
Luxatio antibrachii post.	1	Reposition	1	—	—
XXVIII.					
Vulnus.	4	Suturer	4	—	—
Furunculus	5	Incision	5	—	—
Phlegmone, abscessus	9	Incision	9	—	—
Summa	65		63	—	2

Tab. 18. Å garnisonssjukhuset i Boden operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter år 1920.

1	2	3	4		
Sjukdom	An- tal fall	Operation	Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	otförbät- rad	död
I.					
Meningitis pur. ex otit.	2	Lumbalpunktion	—	—	2
Meningit. post influenzam	1	Lumbalpunktion	1	—	—
Meningit. tbc.	1	Lumbalpunktion	—	—	1
Encephalit. letarg?	1	Lumbalpunktion	—	—	1

1	2	3	4			
Sjukdom	Antal fall	Operation	Pat. utskriven			
			frisk el. förbättr.	oförbättr. rad	död	
XVI.						
Appendicitis ac.	2	Appendectomy	2	—	—	
Appendicitis ac. c. abscess.	3	Appendectomy + drainage	2	—	—	1
Appendicitis ac. gangr. c. perit.	13	Appendectomy + drainage	13	—	—	—
Appendicitis chron.	1	Appendectomy	1	—	—	—
Suppuratio in cicatricem post appendectomy	2	Revision + str.	2	—	—	—
XVII.						
Hernia umbilicalis	1	Radikaloperation	1	—	—	—
Hernia inguinalis	10	Radikalop. enl. Bassini-Schultén	10	—	—	—
Hernia ing. recidivans	1	Radikalop. enl. Bassini-Schultén	1	—	—	—
Hernia ing. incarcerata et gangræna intest.	1	Radikalop. enl. Bassini-Schultén	—	—	—	1
Hernia ing. congen.	4	Herniotomia + appendectomy	4	—	—	—
Hernia ventr. linæ alb.	1	Herniotomia	1	—	—	—
Hernia crural.	1	Herniotomia	1	—	—	—
XVIII.						
Abscessus ad. anum	1	Incision	1	—	—	—
Fissura ani	2	Dilatation forcée	2	—	—	—
Atresia ani	1	Plastisk operation	1	—	—	—
XXIII.						
Phimosis	1	Schloffers operation	1	—	—	—
Paraphimosis	1	Reposition	1	—	—	—
XXIV.						
Varicocele	3	Operation enl. Nilsson	3	—	—	—
Hydrocele testis	1	Radikalop. enl. Winkelman	1	—	—	—
Spermatocele	1	Extirpation	1	—	—	—
XXVII.						
Corpus alien. man.	3	Extraction	3	—	—	—
Amputatio traumat. dig.	2	Amputatio	2	—	—	—
Contractura digit. man.	1	Amputatio	1	—	—	—
Polydactylia (Pollux dupl.)	1	Exarticulatio	1	—	—	—
Syndactylia dig.	3	Plastisk operation	3	—	—	—
Panaritium	10	Incisio + utskrapning	10	—	—	—
Laceratio dig. man.	2	Amputatio	2	—	—	—
Laceratio halluc.	1	Amputatio	—	—	—	—
Hallux valgus	1	Kilexcision	1	—	—	—
Hæmartrosis genu.	3	Punktion + spolning	3	—	—	—
Synovitis genu.	3	Punktion + spolning	3	—	—	—
Mus art. genu.	1	Extractio	1	—	—	—
Bursitis præpatel.	8	Punktion + spolning	8	—	—	—
Bursitis olecrani	4	Punktion	4	—	—	—
Lymphadenitis	1	Extirpatio	—	—	—	—
Lymphadenit. supp.	8	Incision	8	—	—	—
Tendovaginitis supp.	5	Incision	5	—	—	—
Lymphangitis supp.	5	Incision	5	—	—	—
Tbc. ossis metatarsæ	1	Utskrapning	1	—	—	—

¹ Kvarligger.

1 Sjukdom	2 An- tal fall	3 Operation	4 Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	oförbättr. död	död
Osteomyelitis ac. tibiæ	12	Uppmejsling	1	—	—
Spondylitis ac. lumb.	1	Gipskorsett	1	—	—
Hæmatoma infect.	2	Incision + drainage	2	—	—
Hidroadenitis supp. ac.	3	Incision	3	—	—
Unguis incarn. ped.	7	Radikalop enl. König	7	—	—
Paronychium	2	Evulsio unguis	2	—	—
Luxatio humeri	4	Reposition	4	—	—
Luxatio antibrachi post.	1	Reposition	1	—	—
Luxatio antibrachi post.	1	Blodig reposition	1	—	—
Luxatio complic. phalang. man.	1	Reposition + str.	1	—	—
Fractura humeri	5	Reposition i nark. + gipsförband	5	—	—
Fractura epicond. humeri	1	Gipsförband	1	—	—
Fractura radii	6	Reposition + gipsförband	6	—	—
Fractura radii et ulnæ	1	Reposition + gipsförband	1	—	—
Fractura tibiæ	4	Reposition i nark. + gipsförband	4	—	—
Fractura fibulæ	3	Reposition i nark. + gipsförband	3	—	—
Fractura tibiæ et fibulæ	4	Reposition i nark. + gipsförband	4	—	—
Fractura femoris	2	Reposition i nark. + sträck	2	—	—
Fractura patellæ	2	Silversutur	2	—	—
Fractura claviculæ	1	Reposition	1	—	—
Varices cruris et anticrur.	7	Excision + hög underbindning	7	—	—
Varices anticrur.	6	Excision	6	—	—
Coxitis	1	Gips + sträck	1	—	—
XXVIII.					
Vulnera	6	Sensuturer	5	1	—
Vulnera	33	Suturer	33	—	—
Vulnera infect.	8	Incision + revision	8	—	—
Abscessus + phlegmon.	27	Incision + drainage	27	—	—
Atheroma	8	Exstirpation	8	—	—
Furunculus et carbunculus	15	Incision	15	—	—
Mastitis supp.	3	Incision	3	—	—
Ganglion	1	Excision	1	—	—
Verrucæ	8	Exstirpation	8	—	—
Clavus	2	Excision	2	—	—
Summa	422		396	1	18

1 Kvarligger. — 2 Därav 5 kvarliggande.

Tab. 19. Å garnisonssjukhuset i Skövde operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter år 1920.

1	2	3	4		
Sjukdom	Antal fall	Operation	Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	oförbättrad	död
I.					
Meningitis cerebrosp.	1	Lumbal punktion	—	—	1
V.					
Vulnus contus + fract. maxill. . .	2	Suturer + fixation	2	—	—
VI.					
Lymphadenitis supp. colli	1	Incision	1	—	—
Difteria (croup).	1	Tracheotomi	—	—	1
Atheroma colli	2	Exstirpatio	2	—	—
VIII.					
Pleuritis exsudat.	4	Thoracocenthes	4	—	—
XVI.					
Append. ac.	1	Appendectomi	1	—	—
Append. ac. cum peritonit. circumscript.	2	Appendectomi + dränage	2	—	—
XVII.					
Hernia inguinal. lib.	7	Radikalop. enl. Bassini	7	—	—
XVIII.					
Periproctit. supp.	2	Dilatation forcée + incision . . .	2	—	—
Varices hæmorrhoid.	1	Dilatation forcée + excision . . .	1	—	—
XIX.					
Ascites (vitium org. cord.)	1	Laparocenthes	—	—	1
XXVII.					
Vulnus infect. pedis + sepsis. . .	1	Incision	—	—	1
Osteoperiostit supp. tibiæ	2	Incision + utskrapning	2	—	—
Hygroma præpatellar.	2	Exstirpation	2	—	—
Carbunculus reg. gluteal post pneumoniam	1	Excision	—	—	1
Varices anticurur.	5	Underbindning + exstirpat. . . .	5	—	—
Arthrit. supp.	1	Incision + tamponad	1	—	—
Arthrit. supp.	1	Exarticulation	1	—	—
Tendovaginitis supp.	1	Incision	1	—	—
Hæmarthros. gen.	1	Punktion	1	—	—
XXVIII.					
Phlegmone furunkel, abscess. . . .	3	Incision	3	—	—
Atherom	1	Exstirpation	1	—	—
Summa	44		39	—	5

¹ Död i sepsis.

Tab. 20. Å garnisonssjukhuset å Visborgs slätt operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter år 1920.

1 Sjukdom	2 An- tal fall	3 Operation	4 Pat. utskriven		
			frisk el. förbättr.	oförbät- rad	död
I.					
Meningitis tbc.	1	Lumbalpunktion	—	—	1
XXIII.					
Phimosis	1	Circumcisio	1	—	—
XXVII.					
Corpus alien ped.	1	Inc. + extractio	1	—	—
Unguis incarnatus	2	Op. enl. König	2	—	—
Varices	1	Excision	1	—	—
Periostitis	1	Incisio	1	—	—
XXVIII.					
Atheroma	1	Exstirpation	1	—	—
Carbunculus	1	Incision	1	—	—
Summa	9		8	—	1

Tab. 21. Förteckning över smärre operationer utförda vid militärsjukhuset i Örebro år 1920.

Sjukdom	Operation
Paraphimosis	Dorsalsnitt.
Unguis incarnatus	Enl. König.
Panaritium dig. II dx.	Incision.
Lymphangit sept brachi sin c. plegmone	Incision + tamp.
Abscessus ped. sin + lymphadenit ing. sin	Incision + tamp.
Atheroma penis	Excision.
Unguis incarnatus	Enl. König.
Huggskada	Suturer.
Carbunculus nuchæ.	Incision.
Unguis incarnatus	Enl. König.
Panaritium	Incision + tamp.
Abscessus	Incision + tamp.
Panaritium	Incision + tamp.
Unguis incarnatus	Enl. König.
Inf. sår å b. planta pedis	Incision + tamp.
Analabscess	Incision + tamp.
Fract. fibulæ sin.	Gipsning.

Tab. 22. Tablå öfver trupp-

1	2	3	4	5	6	7
D e b e t						
	Reserva- tion från år 1919 kronor	1920 års anslag kronor	Uppbörd kronor	Extra anvis- ningar kronor	Summa kronor	Brist till år 1921 kronor
I. arméfördelningen.						
1 Karlskrona grenadjärregemente	—	313·56	—	446·46	760·02	1 006·80 1
2 Kronobergs regemente	—	310·27	141·84	623·71	1 075·82	730·81 2
3 Hallands regemente	119·42	352·05	72·45	—	543·92	414·61 3
4 Norra skånska infanteriregementet	—	161·19	137·06	501·12	799·37	— 4
5 Södra skånska infanteriregementet	—	319·89	—	534·65	854·54	266·35 5
6 Skånska husarregementet i Hälsingborg	1 125·24	5 641·98	540·00	—	7 307·22	10 236·84 6
7 Skånska husarregementet i Landskrona	1 234·64	3 235·26	363·40	453·33	5 286·63	1 911·86 7
8 Skånska dragonregementet	3 435·31	9 890·25	1 353·66	—	14 679·22	— 8
9 Kronprinsens Husarregemente	—	6 331·23	866·70	7 881·87	15 079·80	7 617·23 9
10 Wendes artilleriregemente	1 340·49	6 649·84	232·70	4 774·94	12 997·97	— 10
11 Skånska trängkåren	—	575 04	—	453·96	1 029·00	1 403·21 11
II. arméfördelningen.						
12 Första livgrenadjärregementet	—	349·08	—	509·15	858·23	466·77 12
13 Andra livgrenadjärregementet	—	424·73	—	783·43	1 208·16	506·69 12
14 Jönköpings regemente	—	—	—	—	—	— 14
15 Kalmar regemente	104·15	364·68	—	238·60	707·43	— 15
16 Smålands husarregemente	1 692·52	7 183·29	740·97	—	9 616·78	1 396·97 16
17 Smålands artilleriregemente	1 186·21	4 804·41	1 588·67	552·08	8 131·37	3 799·79 17
18 Östgöta trängkår	—	747·39	620·99	937·16	2 305·54	306·91 18
III. arméfördelningen.						
19 Västgöta regemente	—	291·12	168·80	—	459·92	767·71 19
20 Skaraborgs regemente	—	605·46	62·28	651·85	1 319·59	810·16 20
21 Älvsborgs regemente	—	347·04	17·60	977·64	1 342·28	1 052·63 21
22 Bohusläns regemente	—	349·36	—	567·93	917·29	10·98 22
23 Livregementets husarer	—	6 663·18	397·50	439·70	7 500·38	5 095·07 23
24 Göta artilleriregemente	—	4 820·71	1 287·51	2 112·14	8 220·36	4 124·88 24
25 Karlsborgs artillerikår	63·56	550·29	28·96	305·85	948·66	95·59 25
26 Göta ingenjörkår	88·78	1 021·67	165·25	—	1 275·70	2 072·16 26
27 Göta trängkår	464·98	1 185·15	27·36	—	1 677·49	1 421·04 27
IV. arméfördelningen.						
28 Svea livgarde	—	312·18	—	874·27	1 186·45	1 796·70 28
29 Göta livgarde	—	371·91	13·24	553·31	938·46	609·73 29

veterinärvårdsanslaget 1920.

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	12	18	19	20	21	22	
K r e d i t					Antal häst- tjänst- görings- dagar	Kostnad pr häst och dag i öre										
Brist från år 1919 kronor	Utgifter kronor	Summa kronor	Reserva- tion till år 1921 kronor	Naturavården		Material för skoning	Medikamenter	Förbruknings- material	Nyanskrifning	Underhall	Transport- kostnader	Utgifter för epizootier	Diverse	Summa kostnad		
1	446.46	1 766.82	1 766.82	—	13 759	—	2.33	2.86	0.54	0.18	0.04	0.02	—	3.63	9.60	1
2	623.71	1 182.42	1 806.13	—	10 766	1.56	6.80	1.13	1.21	0.10	—	0.18	—	—	10.98	2
3	—	958.53	958.53	—	14 761	0.81	4.45	0.62	0.23	—	0.02	0.08	—	0.28	6.49	3
4	501.12	260.73	761.85	37.52	11 467	—	0.81	0.71	—	0.04	—	—	—	0.71	2.27	4
5	234.65	886.24	1 120.89	—	10 664	—	6.56	1.46	0.28	0.05	—	—	—	—	8.80	5
6	—	17 543.56	17 543.56	—	193 131	1.49	5.83	0.55	1.23	0.29	0.08	0.01	—	0.10	9.08	6
7	—	7 198.49	7 198.49	—	111 450	2.68	2.44	0.68	0.48	0.13	0.01	0.01	—	0.02	6.45	7
8	—	14 645.99	14 645.99	33.23	309 412	0.29	2.25	0.50	1.15	0.16	0.82	0.01	—	0.05	4.73	8
9	7 881.87	14 615.16	22 497.03	—	183 941	1.23	4.92	0.17	1.25	0.16	0.09	0.02	—	0.09	7.94	9
10	—	11 766.87	11 766.87	1 231.10	210 510	1.86	2.41	1.22	0.28	0.29	0.01	—	0.01	—	5.68	10
11	453.96	1 978.25	2 432.21	—	23 854	0.19	5.50	1.32	0.61	0.50	0.17	—	—	—	8.29	11
12	509.15	815.85	1 325.00	—	7 814	0.72	8.64	0.83	0.02	0.20	—	0.03	—	—	10.44	12
13	783.43	931.42	1 714.85	—	11 518	—	6.96	1.07	0.05	—	—	—	—	—	8.08	13
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
15	—	93.86	93.86	613.57	7 972	—	—	1.17	—	—	—	—	—	—	1.17	15
16	—	11 013.75	11 013.75	—	241 408	0.66	2.57	0.45	0.51	0.18	0.08	0.02	—	0.09	4.66	16
17	—	11 931.16	11 931.16	—	179 830	0.61	3.19	0.36	1.94	0.24	0.15	0.01	—	0.13	6.63	17
18	762.49	1 849.96	2 612.45	—	27 244	0.36	4.31	0.90	0.72	0.42	—	0.08	—	—	6.79	18
19	—	1 227.63	1 227.63	—	11 863	1.48	7.04	1.63	0.08	0.06	—	0.04	—	—	10.52	19
20	529.12	1 600.63	2 129.75	—	16 942	0.75	6.42	1.14	0.94	0.13	—	0.07	—	—	9.45	20
21	875.65	1 519.26	2 394.91	—	11 898	1.05	8.93	1.40	1.21	—	—	0.04	—	0.13	12.76	21
22	305.40	1 422.87	1 728.27	—	11 898	1.39	8.46	1.14	0.93	—	—	0.03	—	—	11.95	22
23	439.70	12 155.75	12 595.45	—	190 655	0.73	4.25	0.63	0.44	0.14	0.05	0.04	0.01	0.05	6.87	23
24	2 112.14	10 333.10	12 345.24	—	164 993	1.25	2.47	0.89	1.43	0.01	0.05	0.03	—	0.07	6.20	24
25	—	1 044.25	1 044.25	—	22 518	1.05	2.27	1.19	0.09	—	—	0.03	—	—	4.63	25
26	—	3 347.86	3 347.86	—	43 948	1.76	4.94	0.78	0.05	0.07	—	0.01	—	—	7.61	26
27	—	3 098.53	3 098.53	—	42 632	1.53	4.71	0.55	0.36	—	0.12	—	—	—	7.27	27
28	874.27	2 108.88	2 983.15	—	14 896	3.09	8.07	2.10	0.63	—	—	0.26	—	—	14.15	28
29	553.31	994.88	1 548.19	—	93 030	—	0.37	0.04	0.01	0.55	—	—	—	0.09	1.06	29

1	2	3	4	5	6	7
D e b e t						
	Reserva- tion från år 1919 kronor	1920 års anslag kronor	Uppbörd kronor	Extra anvis- ningar kronor	Summa kronor	Brist till år 1921 kronor
1 Livregementets grenadjärer	—	478·56	—	514·47	993·03	1 111·37
2 Södermanlands regemente	—	301·50	—	515 90	817·40	400·88
3 Vaxholms grenadjärregemente	—	289·14	59·44	307·14	655·72	1 256·59
4 Livgardet till häst	—	6 183·45	666·10	3 636·23	10 485·78	9 140·44
5 Svea artilleriregemente	—	4 560·06	1 058·80	257·15	5 876·01	7 072·92
6 Positionsartilleriregementet	—	2 165·97	663·60	4 991·52	7 821·09	7 110·89
7 Svea ingenjörkår	—	769·77	6·00	1 223·79	1 999·56	4 182·33
8 Fälttelegrafkåren	—	899·65	—	1 570·87	2 470·52	3 651·65
9 Svea trängkår	1 258·52	825·78	181·81	—	2 266·11	7·39
V. arméfördelningen.						
10 Upplands infanteriregemente	324·36	325·98	—	—	650·34	—
11 Dalregementet	—	504·57	—	2 776·50	3 281·07	1 367·22
12 Västmanlands regemente	—	362·22	300·00	722·58	1 384·80	2 120·37
13 Värmlands regemente	189·81	395·42	—	—	585·23	590·40
14 Livregementets dragoner	—	6 559·92	342·10	5 619·79	12 521·81	7 542·89
15 Upplands artilleriregemente	—	6 638·55	1 098·52	5 270·98	13 008·00	7 875·77
16 Västmanlands trängkår	526·43	595·92	—	—	1 122·35	346·43
VI. arméfördelningen.						
17 Hälsinge regemente	—	291·66	255·33	111·81	658·80	362·58
18 Västerbottens regemente	22·82	298·17	27·87	—	348·86	214·70
19 Jämtlands fältjägarregemente	—	450·19	72·00	414·10	936·29	763·66
20 Västernorrlands regemente	—	527·55	—	234·05	761·60	103·03
21 Norrlands dragonregemente	4 938·40	7 422·12	60·00	1 583·10	14 003·62	—
22 Norrlands artilleriregemente	—	3 438·82	1 846·00	3 705·84	8 990·66	5 028·67
23 Norrlands trängkår	2 010·01	673·89	—	—	2 683·90	—
Bodens trupper.						
24 Norrbottens regemente	—	715·26	152·50	427·44	1 295·20	372·88
25 Norrlands art.-regs dett i Boden	1 280·18	1 291·57	358·90	—	2 930·65	—
26 Bodens artilleriregemente	351·75	532·80	72·00	320·86	1 277·41	—
27 Bodens ingenjörkår	698·92	208·20	169·90	—	1 077·02	—
Gottlands trupper.						
28 Gottlands infanteriregemente	—	383·89	—	831·30	1 215·19	657·10
29 Gottlands artillerikår	—	1 111·76	477·47	1 587·65	3 176·88	2 993·90

¹ Värdet av till andra trupperförband utlämnad materiel.

	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
	K r e d i t				Antal häst- tjänst- görings- dagar	Kostnad pr häst och dag i öre									
	Brist från år 1919 kronor	Utgifter kronor	Summa kronor	Reserva- tion till år 1921 kronor		Naturvården	Material för skoning	Medikamenter	Förbruknings- material	Nyanskaffning	Underhall	Transport- kostnader	Utgifter för epizootier	Diverse	Summa kostnad
1	514.47	1 589.98	2 104.40	—	14 662	0.47	7.96	1.78	0.27	0.22	—	0.14	—	—	10.84
2	414.97	803.81	1 218.28	—	11 642	—	4.77	1.58	0.58	—	0.02	—	—	—	6.90
3	302.28	1 610.08	1 912.81	—	11 414	1.76	8.69	2.04	0.06	0.22	—	0.02	—	1.81	14.10
4	2 540.75	17 085.47	19 626.22	—	194 532	2.88	4.88	0.74	0.77	0.85	0.15	—	—	0.06	8.78
5	257.15	12 691.78	12 948.98	—	177 144	1.28	3.90	0.58	1.38	0.08	0.06	—	—	0.08	7.16
6	4 991.52	9 939.96	14 931.48	—	76 354	3.05	7.57	1.15	1.11	—	0.01	0.10	—	0.02	13.01
7	1 223.79	4 958.10	6 181.89	—	32 485	4.11	7.17	2.38	0.82	0.81	0.10	—	—	0.87	15.26
8	1 570.87	4 551.30	6 122.17	—	25 288	2.20	9.74	2.88	1.26	0.92	0.20	0.02	—	0.77	17.99
9	—	2 273.50	2 273.50	—	26 490	0.64	5.88	1.25	0.10	0.34	0.15	0.02	—	0.70	8.58
10	—	349.86	349.86	300.98	10 854	—	2.99	0.28	—	—	—	—	—	—	8.22
11	2 776.50	1 871.79	4 648.29	—	13 702	4.17	8.27	0.82	0.86	—	—	0.04	—	—	13.66
12	335.58	3 169.59	3 505.17	—	13 078	—	20.59	0.48	0.80	—	—	0.06	—	2.29	24.22
13	—	1 175.63	1 175.63	—	13 781	—	6.85	1.00	1.18	—	—	—	—	—	8.58
14	5 619.79	14 444.91	20 064.70	—	220 878	1.01	3.87	0.54	0.86	0.19	0.02	0.02	—	0.03	6.54
15	5 270.98	15 612.84	20 883.77	—	235 256	0.68	3.49	0.88	1.85	0.52	0.12	0.08	—	0.16	6.83
16	—	1 468.78	1 468.78	—	22 697	0.97	4.50	0.58	0.24	—	—	0.01	—	0.17	6.47
17	111.81	909.57	1 021.38	—	23 257	0.88	2.84	0.82	0.25	0.03	0.08	0.01	—	—	3.91
18	—	563.56	563.56	—	12 808	1.30	2.97	0.13	—	—	—	—	—	—	4.40
19	414.10	1 275.85	1 690.95	—	16 330	—	6.55	1.22	0.10	—	—	—	—	—	7.87
20	112.96	751.67	864.63	—	15 237	1.21	2.89	0.67	0.10	—	0.02	0.04	—	—	4.98
21	—	7 848.74	7 848.74	6 154.88	220 176	0.40	1.55	0.44	1.08	1.01	0.08	0.01	—	0.04	3.56
22	3 705.84	10 313.49	14 019.33	—	187 195	1.81	2.38	0.67	2.69	0.19	0.19	0.01	—	0.12	7.51
23	—	1 499.88	1 499.88	1 184.02	25 623	1.29	2.02	0.62	1.21	0.44	0.09	0.01	—	0.17	5.85
24	427.44	1 240.14	1 667.58	—	18 469	0.46	5.20	0.98	—	—	—	0.07	—	—	6.71
25	—	2 896.10	2 896.10	34.55	49 536	1.67	2.96	0.40	0.48	0.18	0.01	0.02	—	0.12	5.84
26	—	997.80	997.80	279.61	27 759	0.60	1.75	0.68	0.18	0.38	—	—	—	—	3.59
27	—	428.60	428.60	648.42	12 731	2.32	0.28	0.65	0.08	—	—	0.03	—	—	3.36
28	831.30	1 040.99	1 872.29	—	10 250	2.42	5.54	0.70	0.19	0.92	—	0.05	—	0.33	10.15
29	1 267.87	4 902.91	6 170.78	—	36 434	0.30	7.71	0.86	3.98	0.05	0.52	0.01	—	0.02	13.45

Tab. 24. Sammandrag av hästsjukbesked för år 1920.

a) Arméns truppförband.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdomar	S t a m h ä s t a r											Lejda hästar
	Vårdade			Avförda				Kvarstående till nästa år	Antal sjukdagar	Sjukdomens längd, ¹ dagar i medeltal	Vårdade	
	Kvarstående från föreg. år	Insjuknade	Summa	Tjänstgörande	Ej tjänstgörande	Självdöda	Avlivade	Summa				
I. Infektionssjukdomar.												
Bleksot, elakartad	—	7	7	3	3	—	1	7	—	141	20.1	2
Kvarka	—	91	91	86	—	1	—	87	4	1 437	15.8	49
Lungröta	2	175	177	163	—	2	—	165	12	2 612	14.8	—
Stelkramp	—	4	4	—	—	3	1	4	—	24	6.0	—
Övriga hithör. sjukdomar	—	64	64	61	—	1	1	63	1	547	8.5	1
II. Invasionssjukdomar	6	2	8	8	—	—	—	8	—	19	2.4	—
III. Konstitutionella sjukdomar . . .	—	14	14	12	1	—	—	13	1	108	7.7	1
IV. Förgiftningar . .	—	2	2	—	—	2	—	2	—	—	—	—
V. Nervsystemets sjukdomar	—	12	12	4	3	—	5	12	—	130	10.8	—
VI. Ögats sjukdomar .	3	204	207	197	2	—	1	200	7	2 832	13.8	5
VII. Örats sjukdomar.	—	3	3	2	—	—	—	2	1	41	13.7	—
VIII. Andningsorganens sjukdomar.												
Katarr i de övre luftväg.	—	131	131	130	—	—	—	130	1	1 843	14.2	113
Lungsjukdomar	—	16	16	5	1	8	1	15	1	152	9.5	2
Pipande kvickdrag	2	6	8	3	2	—	—	5	3	388	64.7	—
Övriga hithör. sjukdomar	—	7	7	1	2	4	—	7	—	65	9.3	—
IX. Cirkulationsorganens sjukdomar.												
Hjärtats sjukdomar . . .	1	21	22	5	3	11	3	22	—	282	13.4	—
Lymfkärleisinflammation .	11	517	528	504	12	—	—	516	12	7 609	14.7	17
Övriga hithör. sjukdomar	—	9	9	—	—	7	2	9	—	39	4.8	—
X. Digestionsorganens sjukdomar.												
Inflammation i svalget .	1	105	106	101	—	—	1	102	4	1 355	12.9	—
Kolik	1	312	313	287	—	25	1	313	—	577	1.8	—
Krubbbitning	3	4	7	6	—	1	—	7	—	256	64.0	—
Mag- och tarmkatarr . . .	—	37	37	27	5	—	3	35	2	432	11.7	—
Tandfel	2	196	198	197	1	—	—	198	—	254	1.3	5
Övriga hithör. sjukdomar	1	49	50	38	—	10	2	50	—	830	16.9	5

¹ Räknat på samtliga under året i varje sjukdom (el. sjukdomsgrupp) insjuknade.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdomar	S t a m h ä s t a r											Lejda hästar
	Vårdade			Avförda					Kvarstående till nästa år	Antal sjukdagar	Sjukdomens längd, ¹ dagar i medeltal	Vårdade
	Kvarstående från föreg. år	Insjuknade	Summa	Tjänstdagliga	Ej tjänstdagliga	Självdöda	Avlivade	Summa				
<i>XI. Urin- o. könsorganens sjukdomar . .</i>	—	8	8	6	1	—	1	8	—	228	28.5	1
<i>XII. Rörelseorganens o. bensystemets sjukdomar.</i>												
Benbrott och benspricka . .	12	104	116	39	6	11	55	111	5	3 616	34.8	1
Fotrulleinflammation . .	7	56	63	27	27	—	6	60	3	2 681	47.9	—
Galla o. bursit	10	197	207	185	11	—	6	202	5	5 736	29.1	4
Hälta av obestämd art . .	—	12	12	7	2	—	3	12	—	217	18.1	—
Inflammation i ben o. överben	11	381	392	370	1	—	—	371	21	8 710	22.8	7
Inflammation i senor o. band	56	1 271	1 327	1 183	77	—	8	1 268	59	42 312	33.3	17
Korsförslamning	—	19	19	15	—	2	2	19	—	141	7.4	3
Ledinflammation	7	142	149	106	21	—	13	140	9	4 070	28.7	5
Reumatism	1	22	23	23	—	—	—	23	—	334	15.2	—
Ringkota	3	67	70	37	18	—	11	66	4	2 966	44.3	2
Spätt	9	147	156	81	50	—	9	140	16	7 189	48.9	5
Vrickning	28	737	765	724	5	—	1	730	35	18 395	24.9	22
Övriga hithör. sjukdomar	4	201	205	93	89	—	13	195	10	3 128	15.6	—
<i>XIII. Hudens och bindvävens sjukdomar.</i>												
Bindvävsinflammation . .	—	18	18	17	—	—	—	17	1	202	11.2	—
Böld, fistel	9	153	162	143	2	—	6	151	11	4 878	31.9	4
Krosskada	17	810	827	805	2	2	2	811	16	7 733	96.1	25
Löss	28	244	272	245	—	—	—	245	27	4 227	17.3	1
Mugg	5	298	303	294	3	—	2	299	4	4 511	15.1	16
Ringorm	—	84	84	76	—	—	—	76	8	2 152	25.6	—
Skabb (fot)	—	3	3	3	—	—	—	3	—	47	15.7	—
Sår	59	2 844	2 903	2 796	6	—	7	2 809	94	47 192	16.6	159
Tryckskada	12	573	585	580	—	—	—	580	5	8 340	14.5	85
Övriga hithör. sjukdomar	5	190	195	184	3	—	—	187	8	3 149	16.6	1
<i>XIV. Sjukdomar i hovar.</i>												
Fång	1	84	85	74	4	1	3	82	3	2 000	23.8	5
Hovböld	1	218	219	217	1	—	—	218	1	2 766	12.7	6
Hovinflammation	26	1 101	1 127	1 093	5	—	2	1 100	27	17 203	15.6	30
Hovkräfta	1	11	12	9	1	—	1	11	1	614	55.8	—
Krontramp	12	542	554	546	—	—	—	546	8	6 396	11.8	2
Spiktramp	2	163	165	159	—	—	—	159	6	2 464	15.1	6
Stengalla	—	103	103	103	—	—	—	103	—	822	8.0	4
Strålröta	3	118	121	115	—	—	—	115	6	2 042	17.3	3
Övriga hithör. sjukdomar	7	229	236	207	8	—	4	219	17	6 296	27.5	5
<i>XV. Skulster . .</i>	9	65	74	65	3	—	2	70	4	1 449	22.3	2
<i>XVI. Observation .</i>	—	4	4	4	—	—	—	4	—	20	5.0	—
Summa	378	13 207	13 585	12 471	381	91	179	13 122	463	246 249	18.6	621

¹ Räknet på samtliga under året i varje sjukdom (el. sjukdomsgrupp) insjuknade.

b) Remontdepåerna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Sjukdomar	Kvarstående från föregående år	Insjuknade	Summa	A v f ö r d a					Kvarstående till nästa år	
				Tjänstgöring	Ex tjänstgöring	Självdöda	Aflivade	Summa avförda		
I. Infektionssjukdomar.										
Fläckfeber	—	1	1	1	—	—	—	1	—	
Kvarka	—	116	116	115	—	1	—	116	—	
Lungrota	—	1	1	—	—	1	—	1	—	
II. Förgiftningar										
	—	10	10	1	—	8	1	10	—	
III. Nervsystemets sjukdomar										
	—	1	1	—	—	—	1	1	—	
IV. Ögats sjukdomar										
	—	5	5	5	—	—	—	5	—	
V. Andningsorganens sjukdomar										
	—	4	4	1	—	3	—	4	—	
VI. Cirkulationsorganens sjukdomar										
	—	1	1	1	—	—	—	1	—	
VII. Digestionsorganens sjukdomar.										
Kolik	—	1	1	1	—	—	—	1	—	
Övriga hithörande sjukdomar	—	78	78	76	—	1	—	77	1	
VIII. Urin- och könsorganens sjukdomar										
	—	2	2	1	—	1	—	2	—	
IX. Rörelseorganens och bensystemets sjukdomar.										
Benbrott, benspricka	1	6	7	2	—	—	4	6	1	
Inflammation i senor och band	1	2	3	3	—	—	—	3	—	
Ledinflammation och vrickning	2	10	12	11	—	1	—	12	—	
Spatt	—	3	3	2	—	—	1	3	—	
Ringkota	1	1	2	—	—	—	1	1	1	
Övriga hithörande sjukdomar	1	5	6	4	1	—	1	6	—	
X. Hudens och bindvävens sjukdomar.										
Fistel och böld	—	1	1	1	—	—	—	1	—	
Sår och kontusion	2	322	324	319	—	—	1	320	4	
Övriga hithörande sjukdomar	—	26	26	26	—	—	—	26	—	
XI. Sjukdomar i hovar.										
Hovböld och hovinflammation	1	71	72	71	—	—	—	71	1	
Övriga hithörande sjukdomar	—	8	8	8	—	—	—	8	—	
Summa	9	675	684	649	1	16	10	676	8	

Tab. 25. Självdöda hästar år 1920.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Truppförband	Dödsorsaker											Självdöda hästar i % av medeltäbetsbeståndet	Medeltal
	Infektionsjukdom	Sjukdom i nervsystemet	Sjukdom i andningsorganen	Sjukdom i cirkulationsorganen	Sjukdom i digestionsorganen	Sjukdom i urinorganen	Sjukdom i Allmän svaghet, kekeri	Benbrott och ben-systemets sjukdomar	Andra olycksfall	Förgiftningar	Summa		
Livgardet till häst	—	—	1	—	2	—	—	1	—	—	4	0.8	9.8
Livregementets dragoner	—	—	—	1	5	—	—	—	1	—	7	1.2	8.6
Livregementets husarer	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	0.2	18.0
Smålands husarregemente	—	—	2	1	3	—	—	3	—	2	11	1.7	10.6
Skånska husarregementet I. bat.	—	—	2	2	4	—	—	1	—	—	9	1.7	12.0
Skånska husarregementet II. bat.	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	0.9	9.7
Skånska husarreg. det. i Uppsala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skånska dragonregementet	—	—	—	2	2	—	—	4	—	—	8	0.9	11.1
Kronprinsens husarregemente	1	—	—	5	1	—	—	—	—	—	7	1.4	12.4
Norrlands dragonregemente	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	0.3	12.0
Svea artilleriregemente	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	0.4	7.0
Göta artilleriregemente	3	—	1	—	—	—	—	3	—	—	7	1.7	10.3
Wendes artilleriregemente	1	—	—	1	3	—	—	1	—	—	6	1.1	10.2
Norrlands artilleriregemente	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	0.3	12.0
Norrlands artilleriregemente i Boden	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	0.8	8.0
Upplands artilleriregemente	—	—	—	1	4	—	—	—	—	—	5	1.2	16.2
Smålands artilleriregemente	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3	0.7	12.8
Gottlands artillerikår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodens artilleriregemente	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Positionsartilleriregementet	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	0.5	15.0
Karlsborgs artillerikår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svea ingenjörkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göta ingenjörkår	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	2.5	10.0
Fälttelegrafkåren	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	3.1	10.0
Bodens ingenjörkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svea trängkår	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	1.4	9.0
Göta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	0.8	12.0
Norrlands trängkår	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	2.9	5.5
Skånska trängkåren	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västmanlands trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1.5	11.0
Östgöta trängkår	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	2.7	10.5
I. arméförd:s infanteri	—	—	—	—	2	—	—	1	—	—	3	2.0	12.0
II. „ „	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	0.8	7.0
III. „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. „ „	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	1.2	15.0
V. „ „	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2	1.5	20.5
VI. „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Infanteri i Boden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ på Gottland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ridskolan	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2	2.2	5.5
Summa eller medeltal	10	—	11	18	40	—	—	15	3	2	99	0.9	11.1
I varje grupp självdöda hästar på 100 av samtliga självdöda hästar	10.0	—	11.1	18.2	40.5	—	—	15.2	3.0	2.0	100.0	—	—
Do på 1000 av hela medelhästbeståndet	1.0	—	1.0	1.8	4.0	—	—	1.5	0.3	0.2	9.8	—	—

Anm. Häre inbegripas även de hästar, som dött utom förläggningssorten, vadan här angivna siffror ej överensstämman med de i Tab. 23 anförda.

Tab. 26. Avlivade hästar år 1920.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Truppförband	Orsak till avlivandet											Avlivade hästar i % av medelhästbeståndet	Medelålder
	Infektionsjukdom	Sjukdom i nervsystemet	Sjukdom i cirkulationsorganen	Sjukdom i digestionsorganen	Allmän stelhet, kakeri, ålder	Senkomma	Ledkomma	Hovkomma	Annan åkomma i rörelseorganen	Övriga	Summa		
Livgardet till häst	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	0.6	11.8
Livregementets dragoner	1	—	—	1	—	1	2	—	5	10	16	1.6	11.9
Livregementets husarer	1	—	1	—	—	—	—	—	4	7	13	1.3	8.9
Smålands husarregemente	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1	0.1	16.0	
Skånska husarregementet I. b.	—	—	—	—	—	—	—	—	9	3	15	2.8	8.8
Skånska husarregementet II. b.	—	—	—	1	—	—	—	1	2	—	4	1.3	11.0
Skånska husarreg. ts det. i U.	—	—	1	—	—	—	—	2	1	—	4	2.0	10.8
Skånska dragonregementet	—	1	1	2	2	3	3	1	9	3	25	2.9	15.0
Kronprinsens husarregemente	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	1.0	13.2
Norrlands dragonregemente	—	—	—	—	—	—	2	—	4	—	6	1.0	9.2
Svea artilleriregemente	—	—	—	—	—	—	1	1	3	1	6	1.3	11.7
Göta artilleriregemente	1	—	—	2	—	1	5	—	2	1	12	2.8	13.8
Wendes artilleriregemente	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	0.2	—
Norrlands art.-regemente i Ö.	—	1	—	1	1	—	9	2	3	4	21	6.0	15.1
Norrlands art.-regemente i B.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1.6	10.0
Upplands artilleriregemente	—	—	—	—	—	—	1	—	9	—	10	2.4	13.1
Smålands artilleriregemente	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	5	1.2	10.0
Gottlands artillerikår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bodens artilleriregemente	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1.7	12.0
Positionartilleriregementet	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1	4	2.1	10.3
Karlsborgs artillerikår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svea ingenjörkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1.2	6.0
Göta ingenjörkår	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	4	4.9	13.0
Fälttelegrafkåren	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	5	7.5	12.6
Bodens ingenjörkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svea trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Göta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrlands trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skånska trängkåren	—	1	1	—	—	1	7	—	5	—	15	23.1	14.0
Västmanlands trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Östgöta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1.3	12.0
I. arméförd:s infanteri	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	6.1	9.0
II. , ,	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. , ,	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	3	2.6	15.0
IV. , ,	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	1.8	10.3
V. , ,	—	—	—	—	5	3	2	1	1	—	12	9.2	13.3
VI. , ,	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	0.7	10.0
Infanteri i Boden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	4.2	19.0
„ på Gottland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ridskolan	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1.1	7.0
Krigsskolan, Karlberg	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa eller medeltal	3	5	5	9	8	9	35	13	82	21	190	1.9	12.3
I varje grupp avlivade hästar på 100 av samtliga avlivade hästar	1.6	2.6	2.6	4.7	4.2	4.7	18.4	6.9	43.2	11.1	100.0	—	—
D:o på 1000 av hela medelhästbeståndet	0.3	0.5	0.5	0.9	0.8	0.9	3.4	1.3	8.1	2.1	18.8	—	—

Anm. Här inbegripas även de hästar, som avlivats utom förläggningssorten, vadan här angivna siffror ej överensstämmer med de i Tab. 23 anförda.

Tab. 27. Kasserade hästar år 1920.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Truppförband	Kassationsorsaker															Kasserade hästar i % av medelhästbeståndet	Medeltal
	Summa	Olämplighet eller andra orsaker	Sjukdom i hud och bindväv	Annan åkomma i rörelseorganen	Hovåkomma	Senåkomma	Sensitidgälla	Annan ledåkomma	Ringkota	Spett	Allmän stelhet och slapphet, ålder	Sjukdom i digestionsorganen	Sjukdom i cirkulationsorganen	Sjukdom i andningsorganen	Sjukdom i nervsystemet		
Livgardet till häst	—	1	4	—	18	5	—	2	1	6	1	3	—	2	42	8.0	14.9
Livreg:ts dragoner	3	—	—	—	20	7	1	—	—	9	—	—	—	—	45	7.4	14.9
Livreg:ts husarer	2	—	1	—	15	4	3	1	—	11	—	—	—	—	39	7.5	15.2
Smålands husarreg.	—	1	—	—	17	1	2	4	—	9	—	2	7	—	49	7.4	15.0
Skånska husarreg.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I. bat.	—	—	1	—	12	8	4	—	2	—	—	5	—	—	32	6.1	15.1
Skånska husarreg.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. bat.	2	—	1	—	15	1	—	—	—	—	—	2	—	—	21	6.9	16.2
Skånska husarreg:ts det. i Uppsala	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	1	3	—	12	6.0	16.6
Skånska dragonreg.	1	—	4	2	29	3	—	4	—	11	3	6	4	—	67	7.9	15.8
Kronpr:s husarreg.	—	—	1	—	3	3	6	—	—	9	3	3	1	1	30	6.0	14.0
Norrlands dragonreg.	—	—	—	—	20	7	—	—	—	8	—	7	2	3	47	7.8	14.9
Svea artillerireg.	—	—	3	—	—	1	1	2	1	2	1	—	5	—	16	3.4	15.0
Göta artillerireg.	—	—	5	—	11	—	1	—	—	—	4	—	—	—	21	5.0	14.8
Wendes artillerireg.	—	—	—	—	61	1	—	—	—	—	—	—	—	—	62	11.7	14.0
Norrlands art.-reg. Ö.	—	—	—	—	4	2	1	1	—	3	—	1	2	—	14	4.0	14.4
Norrlands art.-reg. B.	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	5	3.9	16.0
Upplands artillerireg.	—	—	—	1	11	2	2	1	1	1	1	3	—	—	23	5.6	15.5
Smålands artillerireg.	—	—	1	2	14	1	—	—	—	3	1	3	1	2	28	6.6	15.2
Gottlands artillerikår	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	6	6.0	15.7
Bodens art.-reg.	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	5	8.5	14.8
Positionsartillerireg.	—	1	1	—	1	4	—	4	—	—	—	—	—	—	11	5.6	13.6
Karlsborgs artillerikår	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5.5	17.7
Svea ingenjörkår	—	—	—	1	8	—	—	—	—	3	—	2	—	—	14	17.8	16.3
Göta ingenjörkår	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	3	11	13.6	15.6
Fälttelegrafkåren	—	1	—	—	3	—	—	—	—	1	—	1	—	—	6	9.4	13.2
Bodens ingenjörkår	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3.0	15.0
Svea trängkår	—	—	—	2	3	1	—	2	—	2	—	4	—	—	14	19.4	14.4
Göta trängkår	—	—	—	—	6	2	—	1	1	—	—	2	—	—	12	10.8	15.7
Norrlands trängkår	—	1	—	—	19	4	—	3	—	—	4	—	—	6	87	52.8	15.9
Skånska trängkåren	—	—	—	—	10	1	—	—	—	—	—	—	—	1	12	18.5	18.6
Västmanlands trängkår	—	—	—	3	4	1	—	—	—	1	—	1	—	1	11	20.4	15.7
Östgöta trängkår	—	1	—	—	11	—	—	1	—	1	1	—	—	3	18	24.0	14.7
I. arméförd:s infanteri	—	—	—	—	13	—	—	6	—	—	—	6	—	—	25	16.9	16.9
II. , ,	—	—	—	—	14	2	—	4	—	—	—	2	—	3	25	21.2	16.5
III. , ,	—	—	—	—	5	1	2	2	—	6	1	—	—	1	18	15.6	16.3
IV. , ,	—	—	—	1	10	—	—	1	—	—	1	2	—	2	17	10.4	10.2
V. , ,	—	—	—	—	6	—	—	—	—	2	—	—	—	—	9	6.9	17.2
VI. , ,	—	—	1	—	10	8	2	4	—	3	2	1	—	1	32	21.6	16.3
Infanteri i Boden	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	1	—	—	4	16.7	15.5
„ på Gottland	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3.6	10.0
Summa eller medeltal	8	6	26	13	397	74	26	44	6	94	30	61	19	41	845	8.3	14.9
I varje grupp kasserade på 100 av samtliga kasserade hästar	0.9	0.7	3.1	1.5	47.0	8.7	3.1	5.2	0.7	11.1	3.6	7.2	2.3	4.9	100.0		
D:o på 1 000 av medel-hästbeståndet	0.8	0.6	2.6	1.3	39.2	7.3	2.6	4.3	0.6	9.3	2.9	6.0	1.9	4.1	83.5		

Anm. Den stora skillnaden mellan här angivna summor av kasserade hästar och de i Tab. 23 (kol. 6) anförda beror därpå, att här även medtagas sådana som på grund av allmän stelhet, ålder o. d. kasserats utan att hava varit sjukskrivna.